

Kronika *Mesta Rožňava* *rok 2020*

Okres: Rožňava
Kraj: Košický

OBSAH:

Register zápisov kroniky:

Register obsahuje názvy všetkých zápisov, ktoré sa nachádzajú v tejto kronike na stranách:

3. Rekapitulácia aktivít v meste očami primátora Michala Domika
4. Vedenie mesta
5. Poslanci Mestského zastupiteľstva v Rožňave
9. Mestské zastupiteľstvo v Rožňave
9. Štatút mesta
10. Komisie MZ
13. Organizačná štruktúra mesta
14. Demografický vývoj
15. Ekonomika a hospodárstvo
23. Životná úroveň
23. Turistický ruch
27. Sociálna starostlivosť, bytová politika
32. Výstavba, zmeny charakteru a úprava mesta, doprava, spoje, MOS
37. Politický a verejný život
44. Pietne akty
47. Polícia, policajti v akcii a odbor kriminálnej polície
52. Mestská polícia
53. Vojenské útvary v Rožňave
55. Hasičský a záchranný zbor
55. Školstvo, aktivity/podujatia
61. Zdravotníctvo
62. Súdnictvo, Okresný súd Rožňava
67. Okresná prokuratúra Rožňava
69. Okresný úrad Rožňava
71. Okresný úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Rožňave
73. Kultúra a umenie, aktivity a podujatia
85. Šport, športové podujatia
90. Životné prostredie, príroda, počasie a jeho osobitosti v priebehu roka
95. Osobnosti mesta ocenené v roku 2020
104. Mimoriadne udalosti
105. Pomáhame si
105. Mohlo by Vás zaujímať
112. Niektoré zaujímavosti o meste Rožňava
116. Pribudlo v meste

118. Záver/Zdroj

Rekapitulácia aktivít v meste očami primátora mesta Michala Domika

Aj keď rok 2020 bol predovšetkým rokom Covidu, neprestalo sa za podpory poslancov pokračovať v rozvoji a budovaní nášho mesta v plnej sile.

Najťažšou výzvou v roku 2020 bolo zrealizovať projekt rekonštrukcie mestského úradu, ktorý bol začiatkom roka v 35% fáze zhotovenia. Na konci roka bol projekt ukončený na 95%, aj napriek neočakávaným časovým posunom ukončenia stavby z dôvodu koronavírusu, ale aj iných problémov. Nakoniec po 45. rokoch dostal exteriér mestského úradu novú tvár aj v podobe farieb mesta. Rekonštrukcia interiéru úradu sa robila z vlastných zdrojov a celkové náklady vyšli viac ako na 100 tis. eur. Z vlastných zdrojov mesto nakúpilo a zariadilo kuchyne materských a základných škôl v hodnote 70 tis. eur. Ďalšou investíciou bolo pokračovanie v budovaní a oprave tridsaťročných chodníkov a vo výstavbe kontajnerísk v hodnote 120 tis. eur. Pri vyhlásení súťaže Žihadielko, občania mesta ukázali svoju odhodlanosť a súdržnosť, ktorej výsledkom bolo 1. miesto v rámci celého Slovenska. V hodnote 80 tis. eur. sa vybuduje nové detské ihrisko, ktoré bude slávnostne otvorené v máji 2021. Ďalšiu radosť sa podarilo urobiť dobudovaním prístavby školskej jedálne na ZŠ Zlatej v hodnote 340 tis. Eur, ktorá už je skolaudovaná a môže k spokojnosti slúžiť návštevníkom jedálne.

V auguste 2020 sa začal realizovať projekt Póschova záhrada. Projekt je rozdelený na stavebnú a sadovú časť, kde ku koncu roka sa ukončila stavebná časť a na jar 2021 sa budú realizovať sadové úpravy. V septembri mesto v spolupráci s technickými službami začali s rekonštrukciou nielen východnej, ale aj južnej časti námestia. Množstvo prekážok nezabránilo rekonštrukciu ukončiť do konca roka. taktiež sa podarila druhá etapa rekonštrukcie zimného štadióna v hodnote 100 tis. eur, a to zabezpečením zníženia čpavku zo 7 ton na 1 tonu, a týmto krokom sa podarilo zabezpečiť zníženie energie a hlavne bezpečnosť okolitým domácnostiam.

Najťažším predsavzatím primátora bolo po 20 rokoch vybudovanie vlastného zberového dvora s vlastnou technikou a zamestnancami, novou prekládkovou stanicou spĺňajúcou všetky hygienické normy. Začali s budovaním nových kontajnerísk a kliebok na sídliskách. Nové kontajnery budú jednotné a farebne odlišené podľa druhu triedenia. Pripravený je aj nový systém pravidelnejšieho zberu triedeného odpadu. A tak od 1.1.2021 zber komunálneho odpadu naberie v meste iný rozmer. Aj keď každý rok zákonný poplatok za uloženie komunálneho odpadu sa zvyšuje a pribúdajú ďalšie povinnosti zberu, a tým náklady za zber komunálneho odpadu sa zvyšujú, očakáva sa zníženie nákladov aj pri častejšom zbere zo súčasných 46 € na osobu na cca 36 – 38 €. Všetko však závisí od separovania obyvateľov nášho mesta.

Vedenie mesta

Michal Domik

primátor mesta

Ing. Ján Lach

zástupca primátora mesta

JUDr. Erika Mihaliková

prednostka mestského úradu

JUDr. Katarína Balážová

hlavná kontrolórka mesta

Poslanci Mestského zastupiteľstva v Rožňave:

Volebný obvod č. 1

Ing. Juraj Balázs
kandidoval za: nezávislý

Ing. Ján Lach
kandidoval za: nezávislý

Ing. Ondrej Bolaček
kandidoval za: nezávislý

Zoltán Beke
kandidoval za: nezávislý

Bc. Ivan Kuhn, MA

kandidoval za: OKS, SaS, OĽANO, NOVA, SPOLU – Občianska
demokracia, Zmena zdola, DÚS

Mgr. Dionýz Kemény

kandidoval za: nezávislý

Ing. Attila Kelecsényi

kandidoval za: SMK-MKP

Miroslav Demény

kandidoval za: nezávislý

Mgr. Michal Drengubiak

kandidoval za: nezávislý

Volebný obvod č. 2

Ing. Karol Kováč

kandidoval za: OKS, SaS, OĽANO, NOVA, SPOLU - Občianske združenie,
Zmena zdola, DÚS

Eduard Mihók

kandidoval za: OKS, SaS, OĽANO, NOVA, SPOLU - Občianske združenie,
Zmena zdola, DÚS

Roman Ocelník

kandidoval za: nezávislý

Mgr. Matúš Bischof

kandidoval za: OKS, SaS, OĽANO, NOVA, SPOLU - Občianske združenie,
Zmena zdola, DÚS

Mgr. Zoltán Breuer
kandidoval za: nezávislý

Ladislav Dávid
kandidoval za: nezávislý

Pavol Burdiga
kandidoval za: MOST - HÍD

Ing. Filip Pollák
kandidoval za: nezávislý

Mestské zastupiteľstvo v Rožňave

- 1/ Mestské zastupiteľstvo je zastupiteľský zbor mesta Rožňava, zložený z poslancov zvolených v priamych voľbách obyvateľmi mesta Rožňava na štyri roky.
- 2/ Mestské zastupiteľstvo v Rožňave má 17 poslancov.
- 3/ Funkčné obdobie mestského zastupiteľstva sa končí zložením sľubu poslancov novozvoleného mestského zastupiteľstva.

Mestské zastupiteľstvo v Rožňave okrem iného si môže vyhradiť rozhodovanie o akejkoľvek základnej otázke života mesta. Poslanci sú volení v priamych voľbách a spôsob voľby je určený osobitným zákonom. Zvolení poslanci dbajú o to, aby všetkou svojou činnosťou boli hodní dôvery svojich voličov. Sú povinní na požiadanie informovať voličov o svojej činnosti a činnosti mestského zastupiteľstva. Funkcia poslanca je nezlučiteľná s funkciou:

- primátora mesta
- zamestnanca mesta, v ktorom bol zvolený
- štatutárneho orgánu rozpočtovej organizácie alebo príspevkovej organizácie zriadenej mestom, v ktorom bol zvolený
- podľa osobitného zákona

Štatút mesta

1/ Štatút mesta upravuje v súlade so všeobecnými záväznými právnymi predpismi najmä postavenie a pôsobnosť mesta, práva a povinnosti obyvateľov mesta, základné zásady hospodárenia a financovania, nakladania s majetkom mesta, ďalej postavenie a pôsobnosť mestského zastupiteľstva, primátora a ďalších orgánov mestskej samosprávy, ich vnútornú štruktúru, del'bu práce medzi nimi, formy a metódy ich práce, rieši tiež širšie vzťahy mesta, symboly mesta, udeľovanie čestného občianstva, cien mesta a odmen.

2/ Štatút mesta Rožňava je základným normatívno-právnym a organizačným predpisom mesta.

Zmeny a doplnenie v § 31 ods. 1, § 32 ods. 4, § 33 ods. 3 a 4 a § 34a schválilo Mestské zastupiteľstvo v Rožňave dňa 30.1.2020 uznesením č. 4/2020. Účinnosť štatút nadobudol dňom schválenia.

Komisie mestského zastupiteľstva

Komisie zriaďuje ako stále alebo dočasné poradné, iniciatívne a kontrolné orgány mestské zastupiteľstvo. Sú zložené z poslancov, ďalších osôb zvolených mestským zastupiteľstvom z radov odborníkov. Komisie sú najviac z deviatich členov. Zo schváleného počtu členov komisií je minimálny počet poslancov v každej komisii 2. Každá komisia sa skladá z predsedu, podpredsedu, členov komisie (volí ich MZ) a tajomníka komisie – poverený pracovník MsÚ. Schádzajú sa podľa potreby, komisiu zvoláva a vedie jej predseda. Komisie nemajú rozhodovaciu právomoc, ich uznesenia majú odporúčací charakter vo vzťahu k prerokováanej problematike a vo vzťahu k mestskému zastupiteľstvu. Mesto Rožňava má vytvorené tieto komisie:

❖ Komisia finančná, podnikateľská a správy mestského majetku

predseda: Bc. Ivan Kuhn, MA

podpredseda: Ing. Ondrej Bolaček

členovia: Zoltán Beke

PaedDr. Marek Kmet'

Vladimír Polóny

Pavol Horňák

Gejza Záhn

JUDr. Martina Vrenčáková

Árpád Görgei

Ing. Mária Blašková

Tomáš Németh

tajomník: Ing. Erika Leskovjanská

❖ Komisia výstavby, územného plánovania, životného prostredia a mestských komunikácií

predseda: Ing. Karol Kováč

podpredseda: Ing. Attila Kelecsényi

členovia: Ing. Ján Lach

Mgr. Michal Drengubiak

Ing. Radoslav Szabados

RNDr. Jozef Gregor

Ing. Soňa Raczembergerová

Ing. arch. Peter Bischof

Ing. Boris Šramko

Ing. arch. Peter Tešlár

Ing. Nataša Vjestová

tajomník: Ing. Jarmila Breznenová

❖ **Komisia vzdelávania a mládeže**

predseda: Eduard Mihók

podpredseda: Mgr. Zoltán Breuer

členovia: Mgr. Richard Szöllös

PhDr. Peter Lőrincz

Zoltán Várady

Mgr. Zuzana Hencelová

Mgr. Zuzana Hameliová

Mgr. Blanka Boldiová

Ing. Róbert Benik

tajomník: *Ing. Jolana Zatrochová (do 31.7.2020)*

PaedDr. Kvetoslava Kostyanszká

❖ **Komisia športu**

predseda: Ladislav Dávid

podpredseda: Ing. Filip Pollák

členovia: Ing. Bc. Andrej Ružík

Ing. Oskar Lőrinc

Ing. Michal Bagačka

Ing. Martina Molnárová

Mgr. Nora Angyalová

tajomník: *Erika Švedová*

❖ **Komisia kultúry, cestovného ruchu a regionálnej politiky**

predseda: Miroslav Demény

podpredseda: Mgr. Matúš Bischof

členovia: Mgr. Monika Kerekešová, DIS.art.,

Mgr. Valéria Icsová

Mária Štítnická

Bc. Anežka Kleinová

Peter Katrenics

Mgr. Radoslav Kovács

Ján Szöllös

tajomník: *Bc. Lucia Kerekešová (do júna 2020)*

Mgr. Lenka Leštáková

❖ **Komisia sociálna, zdravotná a bytová**

predseda: Mgr. Dionýz Kemény

podpredseda: Zoltán Beke

členovia: Mgr. Erika Ocelníková, MSc.

Mgr. Zsolt Buza

Ing. Jozef Kováč

Mgr. Monika Šed'ová

Mgr. Marek Krajňák

Mgr. Andrej Vaško

Mgr. Zoltán Kónya

tajomník: *Mgr. Ludmila Černická*

❖ **Komisia ochrany verejného poriadku**

predseda: Roman Ocelník

podpredseda: Mgr. Matúš Bischof

členovia: Mgr. Tibor Gonos

Roman Piku

Ing. Róbert Hanuštiak

Peter Szabad

tajomník: *Mgr. Juraj Halyák*

❖ **Komisia na ochranu verejného záujmu pri výkone funkcií funkcionárov mesta Rožňava**

predseda: Pavol Burdiga

podpredseda: Mgr. Michal Drengubiak

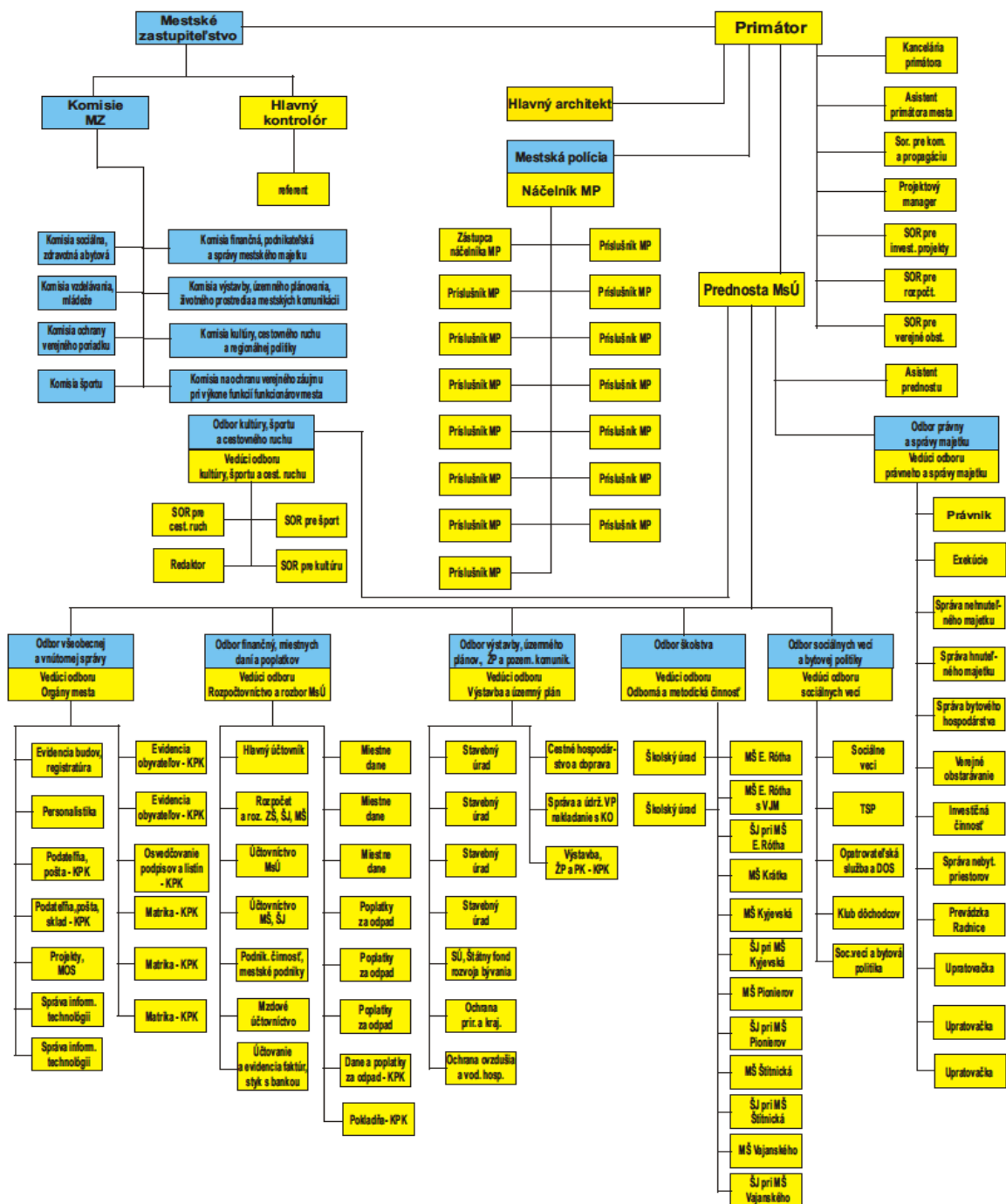
členovia: Ing. Attila Kelecsényi

Ing. Ondrej Bolaček

Bc. Ivan Kuhn, MA

tajomník: *JUDr. Judita Jakobejová*

ORGANIZAČNÁ ŠTRUKTÚRA MESTA ROŽŇAVA

Demografický vývoj

V meste Rožňava v roku 2020 žilo 17 783 obyvateľov, z toho 8 399 mužov a 9 384 žien. Mesto za sledovaný rok zaznamenalo úbytok 478 obyvateľov (odsťahovanie, úmrtie), z toho 235 mužov a 243 žien, pričom prírastok (pristťahovanie, narodenie) predstavoval len 355 obyvateľov, z toho 148 mužov a 207 žien.

V Rožňavskej nemocnici sa v roku 2020 narodilo 581 detí, z toho 276 chlapcov, 305 dievčat a 5 dvojčiat.

V sledovanom roku bolo 94 sobášov, z toho 25 cirkevných a 8 sobášov s cudzincom.

Nakoľko nie sú vyselektované niektoré údaje len za mesto Rožňava ale za okres, uvádzam čísla ako mi boli predložené: v roku 2020 bol počet zomrelých 658, najviac vo vekovej skupine 70 – 74 ročných / 92 osôb. Počet úmrtí u detí do 28 dní – 3 a do jedného roka – 4. V tomto roku na choroby obehovej sústavy tvorili 45,14% a nádorové ochorenia 24,92 % príčin úmrtí. Pri porovnávaní populácie okresu podľa pohlavia bol zisťovaný vyšší počet žien ako mužov. V okrese dominuje slovenská národnosť, ktorá za sledované obdobie pohybuje okolo 61,7%, nasleduje maďarská 24,3% a rómska 5,5%. Mnohí Rómovia sa nehlásia k rómskej národnosti, ale k slovenskej alebo maďarskej, preto štatistické údaje nezodpovedajú skutočnému podielu Rómov na zložení obyvateľstva okresu.

Prvý občan mesta Rožňava

Krátko po Novom roku dňa 2. januára 2020 priviedla na svet Marcela Rézmüvesová na svet svoju prvorođenú dcéru Arianu. Narodila sa večer o 20.55 hodine, merala 51 cm a vážila 3 500 gramov. Pretože dievčatko malo zdravotné problémy, návštevu primátor mesta podľa zvyklostí do nemocnice neuskutočnil, ale mladú rodinku prijal dňa 10. februára 2020 v historickej budove radnice, kde odovzdal rodičom pre dcéru darčkový kôš, kyticu a pamätný list.

Zľava: primátor mesta Michal Domik, Marcela Rézmüvesová a otec Róbert Gunár

Najstaršia občianka mesta Rožňava

Pani Anna Jankóová je už od roku 2016 najstaršou občiankou mesta Rožňava. V roku 2020 oslávila úctyhodných 101 rokov. Primátor mesta Michal Domik bol jubilantke zablahoželať v zariadení pre seniorov Subsídium. Z dôvodu pretrvávajúcich opatrení proti šíreniu koronavírusu si kyticu, vecný dar ako i pamätný list si prevzala oslávenkyňa v areáli zariadenia v altánku, kde sa sama podpísala aj do pamätnej knihy.

Zľava: primátor mesta Michal Domik, Anna Jankóová, Erika Švedová

Ekonomika a hospodárstvo

Mestský úrad mesta Rožňava sa po organizačnej stránke delí na odbory:

- Odbor všeobecnej a vnútornej správy
- Odbor školstva
- Odbor kultúry, športu a cestovného ruchu
- Odbor sociálnych vecí a bytovej politiky
- Odbor právny a správy majetku
- Odbor výstavby, územného plánovania, životného prostredia a pozemných komunikácií
- Odbor finančný, miestnych daní a poplatkov
- Kancelária primátora, krízové riadenie
- Hlavný architekt
- Asistent prednostu MsÚ
- Mestská polícia

Pod správu a financovanie mesta patria materské školy (MŠ) vrátane školských zariadení pri MŠ na ulici: Pionierov, Ernesta Rótha, Kyjevskej, Krátkej, Vajanského a Štítnickej. Mesto je zriaďovateľom základných škôl na Ulici zlatej, Ulici pionierov, ZŠ akademika Jura Hronca, Spojenej školy s vyučovacím jazykom maďarským vrátane MŠ s vyučovacím jazykom maďarským a Základnej umeleckej školy. Z rozpočtu mesta sú ešte financované aj cirkevné školy a školské zariadenia (2 materské školy, 3 školské družiny, 2 školské jedálne, výdajňa školskej jedálne, súkromné centrum špeciálno-pedagogického poradenstva a súkromná základná umelecká škola).

Ďalej je mesto zriaďovateľom príspevkových organizácií:

Mestské divadlo Actores, Technické služby, Odpadové služby, ktoré boli zriadené k 1. 6. 2020 uznesením MZ č. 54 z 28. 5. 2020.

Do zakladateľskej pôsobnosti Mesta Rožňava patria aj:

Spoločnosť	účasť mesta	Vklad mesta
Mestské lesy, s.r.o. Rožňava	100%	41 792 €
Mestské televízne štúdio, s.r.o. Rožňava	100%	110 411 €

Mesto Rožňava vystupuje ako akcionár v spoločnostiach:

Spoločnosť	Podiel mesta	
Východoslovenská vodárenská spoločnosť, a.s. Košice	1,59%	3 877 753,65 €
FIN.M.O.S., a.s. Bratislava	13,6%	1 731 926,16 €

Mesto je zakladateľom aj neziskovej organizácie

Názov neziskovej organizácie	Sídlo neziskovej organizácie
Regionálne poradenské a informačné centrum	Podnikateľský inkubátor Zakarpatská 19, Rožňava

Hospodársky výsledok mesta

Výnosy	13 443 034,79 €
Náklady	13 998 357,50 €
Hospodársky výsledok účtovný	-555 322,71 €
Hospodársky výsledok po zdanení	-555 322,71 €

Hospodársky výsledok príspevkovej organizácie Mestského divadla Actores

Výnosy	198 957,69 €
Náklady	191 828,87 €
Hospodársky výsledok účtovný	7 128,82 €
Hospodársky výsledok po zdanení	7 128,82 €

Hospodársky výsledok príspevkovej organizácie Technické služby

	Hlavná činnosť	Podnikateľská činnosť	Spolu
Výnosy	1 818 215,26 €	493 880,66 €	2 312 095,92 €
Náklady	1 835 204,30 €	448 930,97 €	2 284 135,27 €
Hospodársky výsledok	-16 989,04 €	44 949,69 €	27 960,65 €

Hospodársky výsledok príspevkovej organizácie

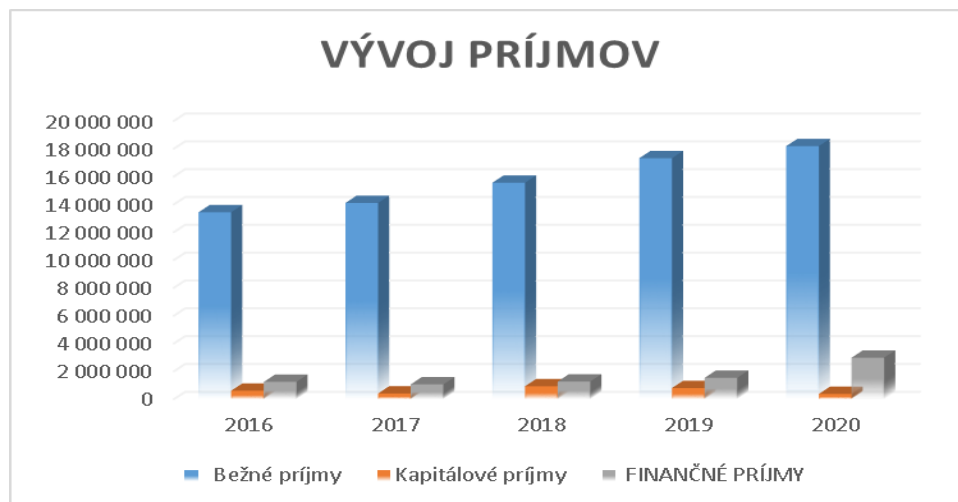
	Hlavná činnosť
Výnosy	12 745,75 €
Náklady	21 163, €
Hospodársky výsledok	-8 417,25 €

Vývoj príjmov

Rok 2020 bol vo veľkej miere ovplyvnený korona krízou a jej dopadom na ekonomiku mesta. Napriek tomu v plnení príjmovej časti rozpočtu je celkový nárast príjmov mesta. Tento nárast je ovplyvnený predovšetkým rastom daňových príjmov mesta a finančných príjmov, ktorý vznikol z prebytku predchádzajúcich rokov ako rezervný fond a čerpanie úveru. Vývoj miestnych daní a poplatkov bol na vyššej úrovni, vzhľadom k tomu, že mesto schválilo zvýšenie sadzieb miestnych daní a poplatkov s účinnosťou odo dňa 1. 1. 2020. Príjmy z vlastníctva majetku v tomto roku zaznamenali výraznejší pokles, ktorý spôsobila zlá situácia v súvislosti s pandémiou. V sledovanom roku nedošlo k plánovanému predaju majetku mesta, nakoľko o ponúknutý majetok v súčasnej dobe nebol záujem. Kapitálové príjmy mesta v hodnotenom období boli v priemere na úrovni 609 tis. €. V roku 2020 boli až podpriemerné. V tomto roku mesto dostalo dotáciu na rekonštrukciu mestského úradu vo výške 273 tis. €, na futbalové ihrisko vo výške 16 tis. €, na mobilnú kuchyňu dostala spojená škola Komenského 70 tis. € a na školskú jedáleň pri ZŠ pionierov 5 tis. €. Vývoj finančných príjmov bol výrazne vyšší, v porovnaní s minulými rokmi

a ovplyvnený hlavne čerpaním úverov ako aj návratnej finančnej výpomoci zo strany štátu na pokrytie výdavkov mesta.

Vývoj príjmov

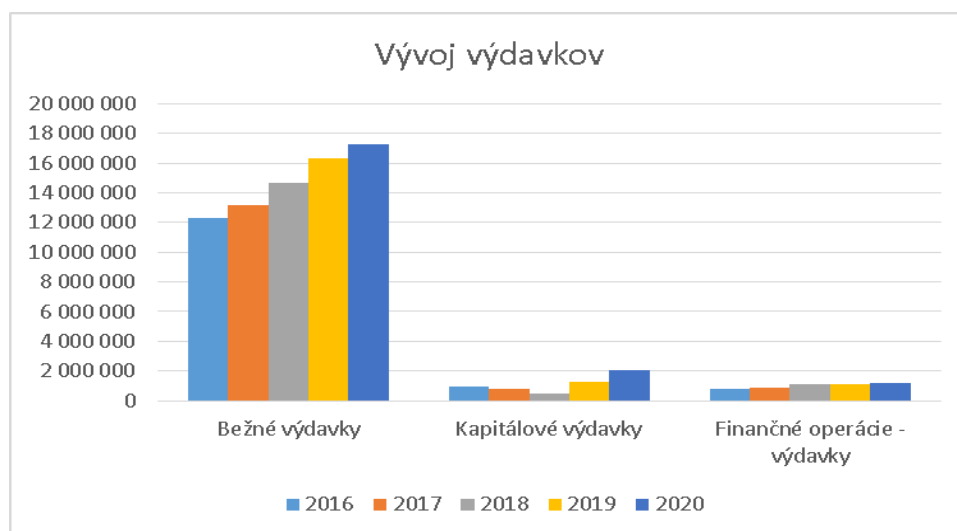

Vývoj výdavkov

Celkové výdavky oproti roku 2019 vzrástli o 1,8 mil.€. Výdavky na mzdy a poistné klesli, avšak z dôvodu, že do roku 2019 boli hodnotené spolu s výdavkami na mzdy a poistné rozpočtových organizácií, avšak pre lepšiu prehľadnosť sa v roku 2020 hodnotili mzdy a poistné za mesto osobitne a mzdy a poistné rozpočtových organizácií boli zapojené v riadku prenesené školstvo, kde vidieť nárast oproti minulým rokom. V oblasti tovarov a služieb vidieť pokles oproti minulému roku o 155 tis.€, došlo k zníženiu výdavkov na materské školy, ktoré museli byť kvôli korona kríze zatvorené. K najvyšším nárastom výdavkov prišlo v oblasti opráv a údržby – boli opravované chodníky, parkoviská, miestne komunikácie, pre svoj pretrvávajúci zlý stav. Takisto v tomto roku boli navýšené transfery pre cirkevné školstvo, súkromné centrum a ZUŠ. Prvýkrát bol takisto poskytnutý príspevok pre novovytvorenú príspevkovú organizáciu – Odpadové služby Mesta Rožňava. Na poskytnutie participatívneho príspevku mesto použilo menej finančných prostriedkov ako bol schválený rozpočet. V oblasti kapitálových výdavkov došlo k nárastu oproti minulému roku o 800 tis.€, nakoľko bolo financovaných viacero projektov, na ktoré mestu boli schválené dotácie. Mesto investovalo do kúpy pozemkov, prebehla rekonštrukcia budovy mestského úradu v hodnote 874 tis. €, rekonštrukcia chodníka na východnej strane Námestia baníkov v hodnote 297 tis. €, prístavba školskej jedálne pri Základnej škole Zlatá v hodnote 353 tis. €, zrekonštruovala sa Póschova záhrada v sume 263 tis. €, bola uskutočnená rekonštrukcia oplotenia Základnej školy na Zakarpatskej ulici v sume 16 tis.€ a zároveň prebehla rekonštrukcia futbalového ihriska za 22 tis. €. Prípravné a projektové dokumentácie predstavujú výdavky

v hodnote 106 tis.€. celkom na vybudovanie majetku mesto vynaložilo sumu 365 397 € a na rekonštrukciu majetku sumu 1 451 855 €.

Vývoj výdavkov:

Vývoj a stav zamestnancov

Mesto Rožňava podľa stavu k 31.12.2020 zamestnávalo 241 zamestnancov, a to:

	2019	2020
Mestský úrad	72	75
Mestská polícia	15	15
Opatrovateľky	48	41
Školstvo – originálne kompetencie	99	101
Projekty na zvýšenie zamestnania	16	9
	250	241

Priemerná nominálna mesačná mzda zamestnanca v hospodárstve SR dosiahla v roku 2020 hodnotu 1 133 €. V roku 2020 bola výška mzdy zamestnancov ovplyvnená pandémiou, nakoľko zamestnanci, ktorých náplň práce neumožnila tzv. „home office“ (práca z domu) dostávali 80% z hrubej mzdy.

Stav a vývoj pohľadávok

Pohľadávky z nedaňových príjmov tvoria prevažne poplatky za komunálny odpad (KO), ale aj pohľadávky vyplývajúce z nájomných zmlúv uzatvorených mestom s fyzickou resp. právnickou osobou. Pohľadávky z nedaňových príjmov sú tvorené pohľadávkami z miestnych daní, dane z nehnuteľností, za psa, nevýherné prístroje, predajné automaty, ubytovanie, verejné priestranstvo, alkohol, reklamu.

	2016	2017	2018	2019	2020
Pohľadávky celkom	1 429 228	1 528 854	1 483 661	1 521 687	1 648 831
Z toho daňové a KO	1 041 960	1 127 961	1 141 399	1 192 065	1 325 114

Pohľadávky sú v zmysle platnej smernice zasielané na vymáhanie cez exekútorov. K 31.12.2020 sa exekučne vymáhalo 350 780,16 €, z toho daňové pohľadávky vo výške 234 795,95 € a pohľadávky po 1. Rožňavskej a.s. vo výške 70 984,21 €. V roku 2020 bolo vymožené spolu 40 153,27 €. V zmysle platnej legislatívy o ukončení niektorých exekučných konaní bolo zastavených cez 1 300 starých exekúcií v sume približne 400 000 €.

Plnenie rozpočtu mesta za rok 2020

Rozpočet mesta na rok 2020 bol schválený 22. júla 2020. V priebehu roku boli vykonané 3 zmeny rozpočtu rozpočtovým opatrením primátora mesta. Plnenie rozpočtu mesta za rok 2020 bolo hodnotené priaznivo.

Rozpočet bežných príjmov a výdavkov v r. 2020

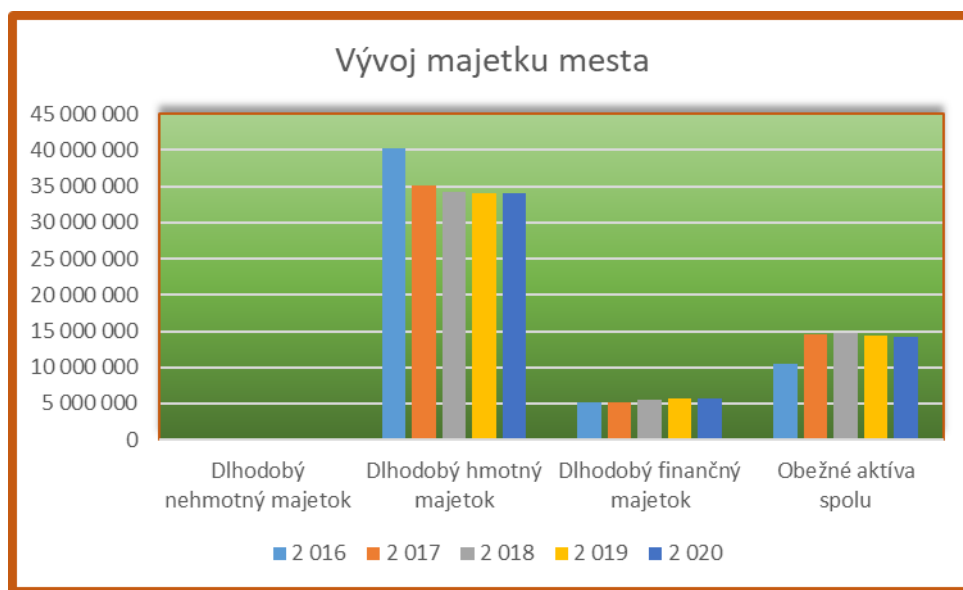
	Schválený rozpočet	Upravený rozpočet	Skutočnosť
Príjmy	17 220 818 €	18 304 289 €	18 183 490 €
Výdavky	18 064 808 €	18 546 507 €	17 242 279 €
Výsledok bežného rozpočtu	941 211,11 €		

Rozpočet kapitálových príjmov a výdavkov v r. 2020

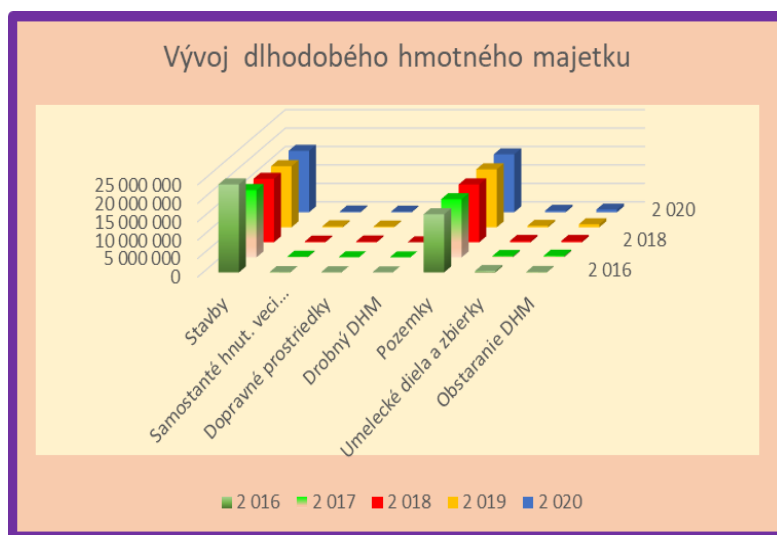
	Schválený rozpočet	Upravený rozpočet	Skutočnosť
Príjmy	997 402 €	940 242 €	378 517 €
Výdavky	3 699 976 €	2 558 200 €	2 037 219,77 €
Výsledok bežného rozpočtu	-1 658 702,42 €		

Bilancia aktív a pasív

Ako z uvedených tabuliek vyplýva, vývoj aktív má za posledné roky klesajúcu tendenciu, čo vyplýva z toho, že mesto v súčasnosti neinvestovalo do majetku mesta, čo by malo za následok rast majetku mesta. Oprávky by prevyšovali rast majetku. Mesto postupne rekonštruje majetok. V roku 2020 bola do rekonštrukcie majetku investovaná čiastka 1 451 855 €, z toho z vlastných zdrojov v sume 719 431 € a z toho z úveru 403 540 €.

Najvýznamnejšie zmeny na strane aktív na položke majetku „softvér“ predstavuje súbor programov firmy CoraGeo – informačný systém samosprávy, ktorý je pravidelne rozširovaný o nové funkcionality jednotlivých modulov podľa zmeny zákonov, poprípade nové moduly. Prírastok na finančnom majetku za rok 2020 predstavoval nákup cenných papierov na základe zmluvy o prevode akcií od 1. Slovenskej úsporovej a.s. Bratislava v sume 111 984 €. Išlo o kúpu kmeňových akcií spoločnosti FIN.M.O.S., séria „A“ v listinnej podobe a znejúca na meno v postupnosti a splátkach v zmysle platnej zmluvy za roky 2006 – 2021. Vývoj pasív v roku 2020 bol v súlade s vývojom aktív. Bola vytvorená dlhodobá rezerva na hroziaci súdny spor s A.K. a spol. verzus Ministerstvo dopravy a výstavby a regionálneho rozvoja, kde bol predpoklad plnenia zo strany mesta v sume 400 000 €. Celková výška, o ktorú sa vedie súdny spor je 1 075 917,10 €. Dátum vzniku súdneho sporu bol 17. 4. 2012, v ktorom mesto bolo vedľajším účastníkom konania. Na základe vyjadrenia pracovníka právneho odboru, v prípade, že dôjde k prehre súdneho sporu A.K. a spol., štát sa môže domáhať regresnej náhrady voči mestu Rožňava. Percento pravdepodobnosti prehry súdneho sporu stanovil na 60%. Na základe tohto odhadu a prípadnej prehry súdneho sporu a stanovenia výšky plnenia bola doúčtovaná rezerva v sume 15 000 € na súdny spor.

Vývoj záväzkov

V tomto roku došlo k poklesu záväzkov celkom. Mesto vykazuje záväzky v lehote splatnosti v sume 5 726 933,20 €. V roku 2019 bola uzatvorená zmluva so Slovenskou sporiteľňou a.s. , mestu bol schválený úver na krytie kapitálových výdavkov vo výške 1 500 000 €. V tom roku sa z úveru vyčerpala suma vo výške 713 168,64 € a v roku 2020 na rekonštrukciu budovy mestského úradu sa vyčerpalo výške 403 539,72 €. Na čerpanie v roku 2021 ostalo 383 291,64 €. V roku 2020 bola uzatvorená úverová zmluva na čerpanie kontokorentného úveru v sume do 1 000 000 € na financovanie bežných výdavkov mesta, ale nakoľko bolo uznesením vlády Slovenskej republiky schválené poskytovanie bezúročnej návratnej finančnej výpomoci subjektom územnej samosprávy na výkon ich samosprávnych pôsobností, mesto o túto finančnú výpomoc požiadalo. Dňa 8. októbra 2020 mesto prijalo finančnú výpomoc v sume 458 849 €. následne boli tieto finančné prostriedky použité na bežné a kapitálové výdavky. Úver mesto začne splácať v roku 2024.

Spoločný obecný úrad

Spoločný obecný úrad zahŕňa činnosť na prenesený výkon štátnej správy na úseku stavebného poriadku za obce: Betliar, Čučma, Hrhov, Hrušov, Jablonov nad Turňou, Kováčová, Kružná, Lipovník, Nižná Slaná, Rakovnica, Rožňava, Rožňavské Bystré, Rudná, Silická Jablonica. Na prenesený výkon štátnej správy na úseku životného prostredia a pozemných komunikácií za obce: Betliar, Čučma, Hrhov, Hrušov, Jablonov nad Turňou, Kováčová, Kružná, Lipovník, Nižná Slaná, Rakovnica, Rožňava, Rožňavské Bystré, Rudná, Silická Jablonica. Mesto Rožňava v súlade s čl. 5 Zmluvy o zriadení spoločného obecného úradu a uznesením mestského zastupiteľstva vypovedalo uvedenú zmluvu vrátane jej dodatkov voči zmluvnej obci Betliar, Hrhov, Hrušov, Jablonov nad Turňou, Kováčová, Lipovník, Nižná Slaná, Rakovnica, Rožňavské bystré a Silická Jablonica. Výpovedná lehota bola ukončená dňom 31. 5. 2020. Dotácia na zabezpečenie činnosti preneseného výkonu štátnej správy na úseku stavebného poriadku a na vykonávanie pôsobnosti špeciálneho stavebného úradu pre miestne komunikácie a účelové komunikácie za obdobie jún –

december 2020 bola prevedená bankovým prevodom 1. 6. 2020. Po tomto termíne v Spoločnom obecnom úrade zostali obce: Čučma, Kružná, Rudná a Rožňava.

Životná úroveň

V okrese Rožňava je vysoká miera nezamestnanosti. Nezamestnanosť v okrese je dlhodobo vyššia ako priemer v Slovenskej republike. Od roku 2015 bol zaznamenaný v okrese mierny úbytok ekonomicky aktívnych osôb. V okrese charitatívna organizácia eviduje v meste Rožňava v sledovanom roku 65 bezdomovcov.

Úrad práce sociálnych vecí a rodiny v Rožňave evidoval k 31. decembru 2020 spolu 1 017 uchádzačov o zamestnanie.

Mesačná štatistika o počte a štruktúre uchádzačov o zamestnanie:

Mesiac	Stav UoZ ku konci mesiaca	Z toho		Občania so ZP	Z toho		Mladiství	Z toho		Absolventi	Z toho	
		muži	ženy		muži	ženy		muži	ženy		Muži	Ženy
Január	799	368	431	19	9	10	8	6	2	30	18	12
Február	821	385	436	16	8	8	9	7	2	31	14	17
Marec	818	377	441	15	7	8	11	8	3	29	13	16
Apríl	909	401	508	15	7	8	9	6	3	32	14	18
Máj	954	421	533	15	6	9	9	6	3	33	15	18
Jún	964	431	533	16	7	9	7	4	3	34	14	20
Júl	981	445	536	20	11	9	7	4	3	33	10	23
August	969	438	531	19	9	10	7	4	3	31	12	19
september	967	444	523	16	9	7	9	6	3	53	30	23
Október	988	454	534	18	9	9	11	8	3	55	30	25
November	1 007	473	534	18	10	8	12	8	4	51	30	21
December	1 017	478	539	16	9	7	11	7	4	50	29	21

Turistický ruch

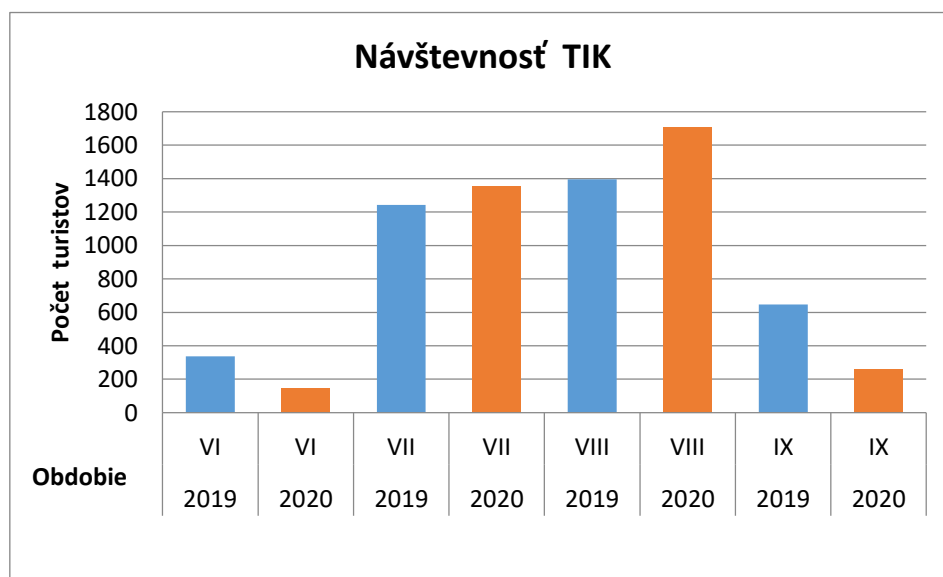
Analýza návštevnosti Turisticko-informačnej kancelárie (TIK)

Aktivity TIK boli počas roku 2020 ovplyvnené vypuknutím pandémie na koronavírus SARS-CoV-2. Obmedzenia (lockdown), ktoré boli zavedené počas mesiacov marec, apríl, máj a jún (zákaz cestovania) sa prejavila aj na návštevnosti TIK a Strážnej veže. Zvýšená návštevnosť TIK sa začala prejavovať v druhom júlovom týždni. Výpadok návštevnosti zo zahraničia bol

kompenzovaný domácimi turistami zo Slovenska. Celková návštevnosť za mesiac júl bola v roku 2020 oproti roku 2019 zvýšená o 8,27 % a v auguste o 18,17 %. Návštevnosť domácich turistov v júli 2020 oproti 2019 sa zvýšila o 34,19 % a v auguste o 53,47 %. V roku 2020 to boli turisti hlavne zo štátov Európy ako napr. Francúzsko. V mesiacoch jún a september návštevnosť nedosiahla výšku návštevnosti v roku 2019. V mesiaci október bol zavedený ďalšie nariadenia ohľadom pretrvávajúcej pandémie. Aktivita TIK sa tak sústredila na činnosti, ktoré súviseli so službami pre obyvateľov mesta ako poskytovanie informácií podľa požiadaviek, kopírovanie, predaj cestovných lístkov atď. Počas tohto obdobia došlo k rozhodnutiu vytvoriť novú webovú stránku pre turistov. Nová stránka má za cieľ poskytnúť budúcim návštevníkom mesta komplexné informácie a prezentáciu atraktivít mesta a blízkeho okolia v súlade s ich očakávaniami. Obmedzenia zapríčinené pandemiou trvali až do konca roka 2020.

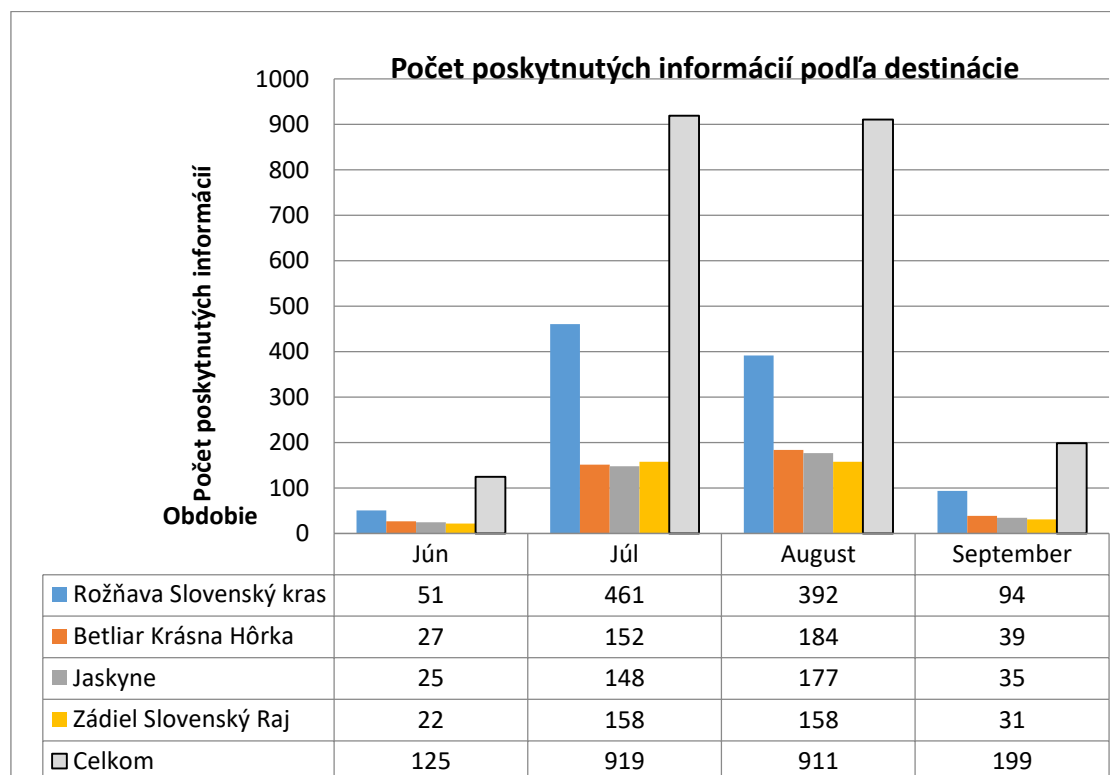
Zloženie počtu návštevnosti podľa národností

Rok	mesiac	spolu turisti	SR	ČR	Maď.	Nem/Rak	Pol.	Národnosti z iných štátov
2019	VI	337	124	53	96	13	6	45
2020	VI	149	112	18	10	2	0	7
2019	VII	1243	616	262	263	16	25	61
2020	VII	1355	936	189	160	10	18	42
2019	VIII	1396	648	272	242	32	35	167
2020	VIII	1706	1212	238	180	21	32	23
2019	IX	647	76	28	489	21	6	27
2020	IX	258	181	45	0	14	4	14

Tabuľka znázorňuje počet poskytnutých informácií podľa destinácií v mesiacoch jún, júl, august, september. Najviac informácií bolo poskytnutých v mesiaci júl a august. Celkovo bolo v júli podaných 919 a v auguste 911 informácií.

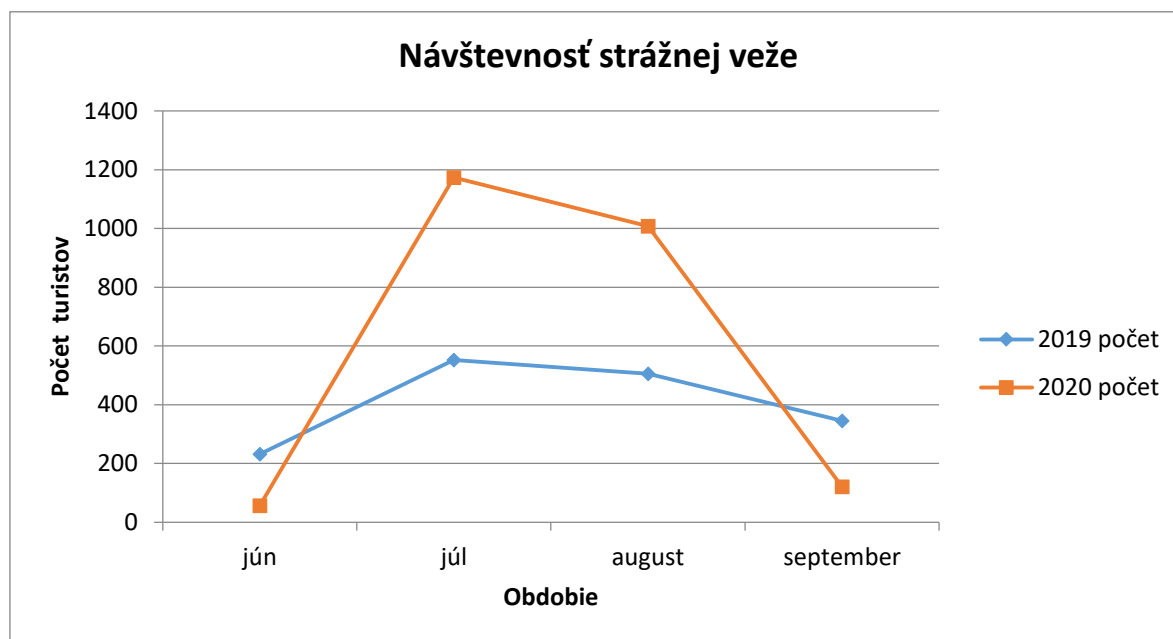

Návštevnosť strážnej veže

Vyššia návštevnosť v mesiaci júl oproti augustu je spôsobená možnosťou navštíviť pamiatku bezplatne počas podujatia otvorenia kultúrneho leta. Príležitosť pozrieť si mesto zhora využilo 197 Rožňavčanov. Celková návštevnosť kopíruje návštevnosť TIK, pričom v roku 2020 navštívilo vežu 1174 návštevníkov, čo je zvýšenie o 52,98 % oproti roku 2019 a v mesiaci august 1008 čo je 49,8 % viac ako v roku 2019.

Návštevnosť Strážnej veže Rožňava

Rok	2019	2020
mesiac	počet	počet
jún	232	56
júl	552	1174
august	506	1008
september	345	121
celkom	1290	2238

V ostatných mesiacoch v roku 2020 bola návštevnosť pod priemerom predchádzajúcich rokov z dôvodu obmedzení spôsobené sprísnenými opatreniami vyvolané pandémiou ochorenia COVID-19.

Celková návštevnosť v roku 2020

Rok 2020	Spolu turistov	SR	ČR	MR	Nem/Rak	Pol	Ostatné	Obyvatelia mesta	Spolu návštevnosť TIK
Spolu	3675	2598	500	360	52	54	111	3306	6981

Propagačný materiál

Na propagáciu mesta boli využívané propagačné materiály z predchádzajúcich rokov poskytnuté mestom. Nový propagačný materiál bol vytvorený pre mesto a región slovenského krasu. Leták - *Rožňava* - bola vytvorená orientačná mapa mesta s vyznačením historických pamiatok mesta a inštitúcií. Popisy jednotlivých atrakcií sú prezentované v troch jazykoch – slovensky, maďarsky a anglicky. Tlač dvojstranová, 1 strana - mapa, 2 strana – popis pamiatok. Formát A4. Leták – *Mapa regiónu* - propagačný materiál obsahuje mapu Slovenského krasu a Rudohoria, fotografie turistických miest, reklamy ubytovacích a reštauračných zariadení.

Sociálna starostlivosť, bytová politika

Sociálne služby

Mesto v zmysle platnej legislatívy v rámci svojej pôsobnosti poskytuje tieto sociálne služby:

1. Sociálne služby na riešenie nepriaznivej sociálnej situácie z dôvodu ťažkého zdravotného stavu alebo z dôvodu dovŕšenia dôchodkového veku, ktorými sú: domáca opatrovateľská služba a požíčovanie pomôcok.
2. Podporné služby, ktorými sú: odľahčovacia služba, denné centrum, pracovňa a stredisko osobnej hygieny.

Mesto v zmysle zákona vykonáva aj sociálnu posudkovú činnosť, ktorá rozhoduje o odkázanosti na sociálnu službu: v zariadení pre seniorov, v zariadení opatrovateľskej služby, v dennom stacionári a opatrovateľskú službu. Tieto služby mesto zabezpečuje prostredníctvom svojich zamestnancov alebo iných verejných a neverejných poskytovateľov na základe výberu občana.

Počet žiadostí o posúdenie odkázanosti na sociálnu službu podaných v roku 2020 bol spolu 81.

Počet spracovaných sociálnych posudkov v tom istom roku bolo 59.

Počet spracovaných zdravotných posudkov v sledovanom roku bolo 59.

Náklady za zdravotné posudky boli vo výške 885 €.

Počet vydaných posudkov o odkázanosti na sociálnu službu v roku 2020 bol spolu 70.

Počet vydaných rozhodnutí o odkázanosti na sociálnu službu bol spolu 81.

Mesto je podľa zákona o sociálnych službách povinné poskytovať finančný príspevok na prevádzku poskytovanej sociálnej služby neverejnému poskytovateľovi sociálnych služieb, a to na: sociálnu službu v zariadení, ktorým je nízkoprahové denné centrum a nízkoprahové denné centrum pre deti a rodinu, pomoc pri osobnej starostlivosti o dieťa, opatrovateľskú službu a prepravnú službu.

Na domácu opatrovateľskú službu pre neverejných poskytovateľov v roku 2020 mesto poskytlo:

Neverejný poskytovateľ	Počet prijímateľov sociálnej služby	Výška finančného príspevku
ADOS Slovenský červený kríž Rožňava	5	19 676,50 €
Diecézna charita Rožňava	5	26 193,15 €
Spolu:	10	45 869,65 €

Mesto v zmysle platnej legislatívy je povinné poskytovať finančný príspevok na prevádzku pre zariadenia sociálnych služieb pre svojich občanov s trvalým pobytom v meste Rožňava:

Zariadenie	Poskytovateľ	Počet prijímateľov	Výška finančného Príspevku
Opatrovateľská služba SČK		7	4 351,14 €
Zariadenie pre seniorov FOR REGION, n.o. Nadabula		24	1 058,16 €
Zariadenie pre seniorov Juraja Schoppera, n.o. Rožňava Huta		39	4 213,12 €
Zariadenie pre seniorov Dom seniorov Zálesák, O.Z. Betliar		0	0
Zariadenie pre seniorov Dom seniorov Rejdová, n.o. Rejdová		2	767,04 €
Diecézna charita, nízkoprahové denné centrum	neverejný	100	4 728 €
Diecézna charita, nocľaháreň	neverejný	15	4 000

Domáca opatrovateľská služba

Celkový počet prijímateľov poskytovanej služby prostredníctvom mesta Rožňava v roku 2020 bol v počte 72, z toho 53 žien a 19 mužov. Príjmy z úhrad za opatrovateľskú službu v sledovanom roku boli v celkovej výške 34 172,76 €. Výdavky, respektíve náklady na poskytovanie opatrovateľskej služby boli čerpané z mestského rozpočtu v celkovej výške 379 969,86 €.

Požičiavanie pomôcok

V roku 2020 boli zapožičané 2 pomôcky. A to sedačka do sprchovacieho kúta s toaletným kreslom. Príjmy z úhrad za požičané pomôcky boli vo výške 6 € a výdavky 0 €.

Denné centrum

V Dennom centre sa poskytuje sociálne poradenstvo a zabezpečuje záujmová činnosť. V roku 2020 v Denné centrum malo 94 návštevníkov. Celkové výdavky činili 14 721 € a príjmy 0 €.

Stredisko osobnej hygieny a práčovňa

Mesto prevádzkuje dve strediská osobnej hygieny, a to na Krátkej 30 (sprchy aj práčovňa) a na Rožňavskej bani (pri bytoch z nižším štandardom) 2 sprchy. Tieto strediská sa nachádzajú priamo v centre rómskej komunity. Všetky náklady spojené s prevádzkou stredísk financuje mesto z vlastných zdrojov. Prevádzku týchto stredísk zabezpečujú pracovníci v rámci malých obecných služieb pod dohľadom terénnych sociálnych pracovníkov. Počet

klientov strediska osobnej hygieny bolo 2 198 a príjmy činili 1 122 €. Počet klientov práčovne bol 390 a príjem od klientov činil 545 €. Výdavky spolu boli vo výške 11 385 €.

Pochovanie

V zmysle platnej legislatívy v roku 2020 mesto zabezpečilo 4 pohreby v celkovej výške 1 325,72 €.

Inštitút osobitného príjemcu

V roku 2020 bolo mesto osobitným príjemcom v priemere pre 37 poberateľov dávok v hmotnej núdzi, prídavkov a príplatkov k prídavkom v priemere pre 34 oprávnených poberateľov formou sociálnych kupónov a v priemere pre 35 oprávnených poberateľov prídavkov a príplatkov k prídavkom v prípade, ak je sociálna dávka poskytovaná prostredníctvom osobitného príjemcu a 3 oprávneným na rodičovský príspevok.

Terénna sociálna práca

Aj v roku 2020 sa realizoval Národný projekt Terénna sociálna práca v obciach II. V rámci tohto projektu sa zamestnali 4 pracovníci, z toho 3 terénni sociálni pracovníci a 1 terénny pracovník. Okrem zamestnancov v rámci projektu je na pracovisku ešte jeden terénny sociálny pracovník – zamestnanec mesta. Pracovisko pre týchto zamestnancov je v budove vo vlastníctve mesta na Krátkej 30, ktorá je situovaná v severnej časti mesta priamo v jednej z lokalít, kde žije väčšina sociálne odkázaných občanov mesta. Náklady na túto činnosť sú refundované z Implementačnej agentúry Ministerstva práce sociálnych vecí a rodiny (bývalý Fond sociálneho rozvoja) vo výške 95% celkových nákladov.

Prehľad počtu intervencií v roku 2020

Intervencie podľa jednotlivých oblastí	Počet intervencií
Zamestnanosť	191
Bývanie	243
Zdravie	0
Sociálno-patologické javy	0
Financie	527
Vzdelávanie	0
Sociálne zabezpečenie	347
Iné	1 086
Spolu:	2 394

Komunitné centrum, Krátka 30, Rožňava

Od roku 2015 mesto realizuje projekty zamerané na činnosť s prevádzkou Komunitného centra a od roku 2019 je zapojené do realizácie Národného projektu: Budovanie odborných kapacít na komunitnej úrovni. V Komunitnom centre sa okrem iného nachádza aj stála ponuka zánovného šatstva a 5 bytov nižšieho štandardu. Budova je situovaná v severnej časti mesta, ktoré obývajú predovšetkým marginalizované rómske komunity a obyvatelia ohrození sociálnym vylúčením. V bezprostrednej blízkosti je aj budova materskej školy s triedou s vyučovacím jazykom slovenským a s jednou triedou s vyučovacím jazykom maďarským. Financovanie činnosti komunitného centra v roku 2020 na mzdy, odvody, tovary a služby boli v celkovej výške 66 669 €. Celkové príjmy (refundácie) v tom roku boli 27 592 €.

Prehľad štatistických ukazovateľov od 1. 1. 2020 do 31. 12. 2020

Celkový počet klientov za rok 2020	181
- z toho muži	66
- z toho ženy	115
Celkový počet vykonaných sociálnych poradenstiev	843
- z toho základné poradenstvo	267
- z toho špecializované sociálne poradenstvo	42
- z toho pomoc pri uplatňovaní práv a právom chránených záujmov	533
Celkový počet vykonaných skupinových aktivít	376
- z toho záujmové aktivity	229
- z toho príprava na školskú dochádzku / vzdelávacie aktivity	87
- z toho preventívne aktivity	60
Celkový počet vykonaných komunitných aktivít	3

Bytová politika

Vo vlastníctve mesta sú: byty osobitného určenia v počte 72 (z toho 48 jednoizbové byty a 24 garsóniek), byty a domy s nižším štandardom v počte 44 (z toho 41 bytových domov a 3 v domoch). Počet bytov sa znížil o 3 byty z dôvodu zbúrania domu s 3 bytmi na Krátkej 1. Dom bol na jar 2020 zbúraný z dôvodu zlého technického stavu. Na pozemku sa zároveň plánuje výstavba nových bytov. Ďalej je mesto vlastníkom na Šafárikovej 101, kde je 12 bytov (z toho 9 dvojizbové a 3 jednoizbové). Byty postavené s podporou štátu (byty Družba a Nadabula) má 216 bytov (z toho 62 trojizbové, 84 dvojizbové, 58 jednoizbové, 7 dvojizbové bezbariérové a 5 jednoizbové bezbariérové).

Prehľad pridelených bytov v roku 2020

Typ bytu	Počet bytov	pridelených
Obecné byty		
Malometrážne	72	23
S nižším štandardom	41	6
V domoch s nižším štandardom	3	0
Šafárikova 101	12	0
Byty v odpredaných bytových domoch	1	0
Byty postavené s podporou štátu		
Družba – 1 izbové	58	4
Družba – 2 izbové	78	0
Družba – 3 izbové	62	2
Družba bezbariérové	12	0
Nadabula – 2 izbové	6	0
Spolu:	345	35

Vzhľadom na dlhodobý nezáujem o malometrážne byty zo strany obyvateľov odkázaných na sociálnu službu, bol rozšírený okruh obyvateľov, ktorí mohli žiadať o tieto byty, a to o obyvateľov nad 35 rokov bez nezaopatrených detí. To ovplyvnilo aj počet pridelených malometrážnych bytov v roku 2020. Nízky počet pridelených bytov postavených s podporou štátu bol ovplyvnený pandémiou COVID-19.

Na základe rozhodnutia ministra školstva zo dňa 26. marca 2020 o mimoriadnom prerušení vyučovania v školách sa prevádzky školských zariadení od 30. marca 2020 do odvolania respektíve na základe usmernenia ministra školstva SR, v školských jedálňach pri materských školách v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta bola urobená inventúra zásob potravín. Na základe písomného súpisu všetkých potravín, ktorých doba trvanlivosti mala uplynúť počas uzatvorenia školskej jedálne, potraviny boli darované Diecéznej charite Rožňava.

Výstavba, zmeny charakteru a úprava mesta, doprava, spoje, MOS

Tunel Soroška

Začiatkom júna podpredsedníčka vlády SR pre investície a informatizáciu Veronika Remišová zavítala do metropoly východu. Reč padla aj o cestnom tunely, ktorý by mal byť pod Soroškou. Stretla sa aj s predsedom Košického samosprávneho kraja Rastislavom Trnkom, kde sa rozprávali aj o projekte budovania Tunela Soroška. Ten by mal byť súčasťou rýchlostnej cesty R2 Rožňava – Jablonov nad Turňou. Remišová potvrdila, že momentálne sa realizovateľnosť tohto projektu prehodnocuje. Vyjadrila sa, že tento projekt bol veľmi zle pripravený za minulej vlády. Je presvedčená, že regióny potrebujú dobrú infraštruktúru a bude vo vláde presadzovať, aby sa našla alternatíva. Dňa 8. júla Národná diaľničná spoločnosť (NDS) zrušila verejnú súťaž na zhotoviteľa rýchlostnej cesty R2 Rožňava – Jablonov nad Turňou, ktorej súčasťou je aj tunel Soroška. Súťaž bola vyhlásená 31. 12. 2019 a NDS zrušenie odôvodnila tým, že verejné obstarávanie bolo vyhlásené bez právoplatnosti stavebného povolenia, zároveň v zmysle zadanej dokumentácie nie je možné získať stavebné povolenie, a tak je projekt v zmysle dokumentácie nerealizovateľný. Útvar hodnoty za peniaze (ÚHP) zároveň zaslal NDS vyjadrenie k hodnoteniu projektu, podľa ktorého projekt nie je spoločensky návratný, razenie tunela nesie výrazné a nepopísané environmentálne riziká a projekt nemá stavebné povolenie. Tunelová časť projektu vzhľadom na extrémne zložitú krasovú geológiu horského masívu a pre neúplnosť projekčných podkladov a úradných rozhodnutí nesie podľa ÚHP vysoké riziko prekročenia nákladov a oneskorenia výstavby. Súčasne poukázal na to, že projekt nie je možné financovať z fondov Európskej únie. Diaľničiar však ubezpečili, že v budúcnosti sa uplatní verejná súťaž na realizáciu úseku R2 Rožňava – Jablonov nad Turňou v zmysle zákona o verejnom obstarávaní a v súlade s celospoločenskými prioritami. Uvedený úsek by mal mať podľa projektovej dokumentácie dĺžku 14,1 km, pričom samotný tunel by meral viac ako 4,2 km.

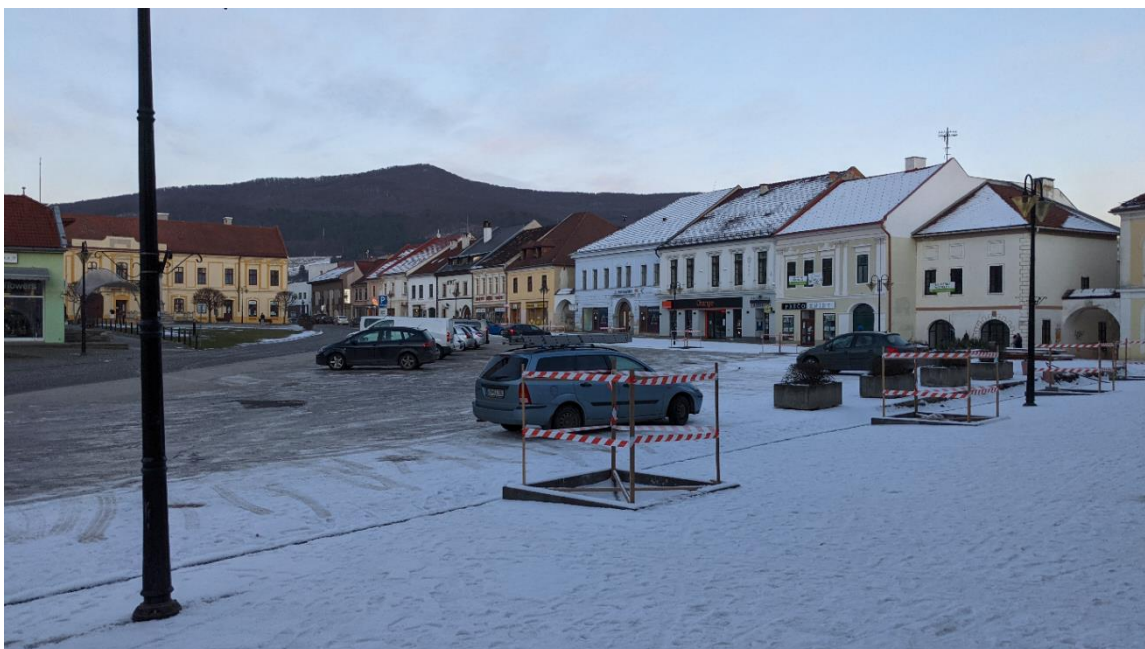
Rekonštrukcia Námestia baníkov v Rožňave

Začiatkom augusta začala rekonštrukcia Námestia baníkov na jeho juhovýchodnej časti. Do verejného obstarávania sa prihlásilo 10 firiem. Ako víťaz zo súťaže vyšli Technické služby mesta Rožňava, ktoré ponúkli sumu 281 129,31 €. Peniaze na rekonštrukciu odsúhlasila mestu vláda Slovenskej republiky v októbri 2018 na svojom výjazdovom zasadnutí v Rožňave. Na východnú a južnú časť námestia uložili viac ako 2 000 m² dlažby rovnakej formy ako je na západnej časti. Priestor rekonštrukcie bol rozdelený na štyri časti. Prvá sa začínala pri výjazde z námestia na Čučmiansku dlhú a končí pri prechode k Tescu. Druhá na ňu nadväzuje a končí pri prechode k budove Finančnej správy. Tretiu časť tvorí roh námestia, na ktorú nadväzuje štvrtá, siahajúca až po zlatníctvo.

Predmetom rekonštrukcie boli stavebné práce spojené s rekonštrukciou plochy chodníka na východnej a južnej strane Námestia baníkov, a to chodník, drobná architektúra, mobiliár, zeleň, vodovod plus domové prípojky, dažďové zvodky. Priestor dostali aj nové lavičky a odpadkové koše. Na južnej strane je ukončené chodníkové teleso druhým dvojmetrovým pásom od nárožia

v kolmom smere k chodníkovému obrubníku. Plocha chodníkového telesa je tvorená z betónových dlažieb v modulovej skladbe 2 000 mm v striedaní pásov svetlejšej betónovej dlažby a tmavšej betónovej dlažby. Pri vykopávkach na námestí sa zistili nedostatky, a to plynové potrubie, ktoré bolo zakopané len 20 cm pod povrchom cesty namiesto 80 cm. Bola potrebná projektová dokumentácia a následné zabezpečenie preloženie plynových rúr aj prípojok. Investorom stavby bolo Mesto Rožňava a dodávateľ Technické služby mesta Rožňava. k 31. 12. 2020 boli práce na 90% zrealizované, ostáva vysadiť osadiť mobiliár a stromy a kry, ktoré majú na námestí byť nahradené javorom kanadským v počte 14 kusov. Do konca decembra 2020 bolo osadených a dodaných 11 prístreškov pre smetné koše na Námestí baníkov. Náklady na vybudovanie činili 333 733,46 €.

Juhovýchodná časť námestia

Zabezpečenie novej technológie na zníženie čpavku na mestskom zimnom štadióne – rekonštrukcia nízkotlakovej časti chladiaceho okruhu

Išlo o výmenu jestvujúcej expanznej nádoby a potrubných rozvodov. Riešením bol nový nízkotlakový odlučovač čpavku s dvojicou čpavkových čerpadiel vrátane potrubných rozvodov prevádzkových a servisných armatúr a taktiež bezpečnostnej výbavy tlakovej nádoby. Úprava nízkotlakovej časti chladiaceho okruhu zahŕňala výmenu čpavkových čerpadiel s riadením hladiny v nízkotlakovom odlučovači a výmenou sacieho a kvapalného potrubia k ľadovej ploche s potrebnými prevádzkovými a regulačnými armatúrami vrátane tepelnej izolácie. Investorom stavby bolo Mesto Rožňava a dodávateľ PRIMACHLAD a.s. Prešov. Z dôvodu

protipandemických opatrení ochorenia na Covid19 bol termín ukončenia prác predĺžený do konca januára 2021. Predpokladané náklady na vybudovanie sú 99 999,36 €.

Hokejový štadión

Revitalizácia Póschovej záhrady

Uvedený park sa nachádza v centrálnej časti námestia mesta Rožňava. Pre dosiahnutie cieľa sa realizovali v 1. časti stavebné práce, a to: búracie práce a terénne úpravy, chodníky, komunikácie a spevnené plochy, lávky, vodná plocha s fontánou a plastikou, oplotenie, elektroinštalácia, kamerový systém, informačný systém, drobná architektúra a mobiliár, prípojka vody a elektriny. 2. časť Sadové úpravy boli rozdelené do dvoch fáz. Prvá fáza obsahovala odborné ošetrovanie existujúcich drevín a plánované výruby. Druhá fáza zahŕňala výsadbu novej zelene. Stavebné práce v Póschovej záhrade sú na konci roka 2020 zhruba na 80% ukončené. Z dôvodu protipandemických opatrení ochorenia na Covid19 bol termín prác predĺžený do mája 2021. Na obnovu Póschovej záhrady získala samospráva sumu počas výjazdového rokovania vlády v Rožňave v októbri 2018. Investorom stavby bolo Mesto Rožňava a dodávateľ STRABAG, s.r.o. Bratislava – stavebné práce sadové úpravy Záhradníctvo SADEX, s.r.o. Prešov.

Socha sediacej dievčiny

Informačné panely s názvom parku

Prístavba jedálne pri Základnej škole Zlatá Rožňava

V rámci prístavby sa realizovali stavebné práce spojené s dobudovaním školskej jedálne v rozsahu: členenie stavby na stavebné objekty a prevádzkové súbory. Stavebné objekty zahŕňala prístavba jedálne, dažďová kanalizácia, hydrant nadzemný. Stavebné práce sa realizovali ako prístavba k dvojpodlažnému objektu školskej jedálne s učebňami a v malom rozsahu aj ako modernizácia existujúcich priestorov. Navrhovanými stavebnými úpravami došlo k zvýšeniu kapacity objektu v počte pripravovaných jedál v kuchyni z 600 na 720 ks a k zväčšeniu úžitkovej plochy priestorov jedálne určenej pre stravovanie žiakov. Investorm stavby bolo Mesto Rožňava a dodávateľ STAVEX Rožňava, s.r.o. Celkové náklady činili 345 568,38 €.

Školská jedáleň pri ZŠ Zlatá 2

Oplotenie školského ihriska a Základnej školy akad. Jura Hronca

Oplotenie areálu základnej školy a školského ihriska bolo zrealizované a ukončené. Investorm stavby bolo Mesto Rožňava a dodávateľom W-Partners s.r.o. Kunová Teplica. Celkové náklady na vybudovanie oplotenia boli 16 878,13 €.

Hasičská zbrojnica

Stavba je situovaná v blízkosti centra a pamiatkovej zóny mesta Rožňava. Na jej parcele sa nachádza viacero navzájom prepojených objektov a spevnených plôch. Predmetná oblasť je zastavaná objektmi vyššej občianskej vybavenosti. Stavebnými úpravami a modernizáciou stavby investor vytvorí podmienky pre Dobrovoľný hasičský zbor mesta Rožňava. Sice sa niektoré práce realizujú, z dôvodu protipandemických opatrení ochorenia na Covid19 bol termín ukončenia prác predĺžený do konca marca 2021. Investorom stavby je Mesto Rožňava a dodávateľom INOVA-KER, s.r.o. Predpokladané náklady na vybudovanie sú 46 924,44 €.

Chodníky

V roku 2020 sa rekonštruovali chodníky v najhoršom technickom stave, a to:

Ulica	Výmera m ²
Zlatá 11,13,15	73,65
Čučmianska dlhá hr. 60 mm	480,5
Čučmianska dlhá hr. 80 mm	23,5
Jarná (od košov po Drázus)	146,25
Jarná (od polície)	225,62
Jarná	93,64
Jarná, hr. 60 mm	154
Jarná, hr. 80 mm	97
Čučmianska 11,13,15	157,33
Čučmianska 17,19,21	184,61
Čučmianska 11 – Sama Czabána	246
Čučmianska 35 - 37	264,8
Čučmianska 2,4,6,8	136
SPOLU:	2 506,90 m²

Doprava

V meste Rožňava v roku 2020 premávali 2 linky Mestskej hromadnej dopravy (MHD). Linka č. 808102 Rožňava – sídlisko P. J. Šafárika – Autobusová stanica – Nadabula. Linka č. 808107 Rožňava – sídlisko Juh – Autobusová stanica – Rožňavská Baňa. Od roku 2016 premáva v MHD nový, klimatizovaný, 3-dverový, nízko podlažný autobus s vyklápacou plošinou pre kočíky a vozíčkarov 12 metrový CROSSWAY LOW ENTRY CITY BUS. V roku 2020 došlo k obnove aj všetkých ďalších autobusov, ktoré vykonávajú spoje MHD. S platnosťou od 13. 3. 2020 boli z dôvodu koronavírusu a následne zatvorenia škôl pozastavené aj školské spoje MHD. Počas sledovaného roka došlo po celoštátnych opatreniach niekoľkokrát k zmene cestovných poriadkov.

Bol obmedzený rozsah objednaných služieb v prímestskej autobusovej doprave zo strany Košického samosprávneho kraja. Rovnako aj mesto Rožňava rozhodlo znížiť rozsah MHD. Na porovnanie, v roku 2019 bolo ubehnutých 48 785 kilometrov a v roku 2020 z dôvodu opatrení 38 634 kilometrov. V roku 2019 bolo v MHD prepravených 143 018 osôb a v roku 2020 bolo prepravených len 92 601 osôb, a z tých dôvodov došlo aj k poklesu tržieb v MHD.

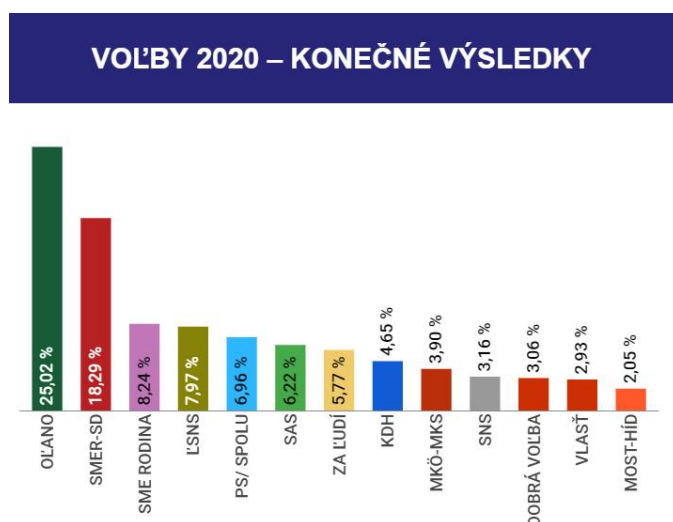
Malé obecné služby (MOS)

Aktivačné práce vykonávajú uchádzači o zamestnanie, ktorí sú počas výkonu aktivačných prác naďalej evidovaní na Úrade práce sociálnych vecí a rodiny v Rožňave v počte 50 osôb, cez projekt Operačný program Ľudské zdroje a mesto Rožňava 70 osôb v rámci zákona o obecnom zriadení. Rozsah pomocných prác - v zmysle platnej legislatívy vykonávali 20 hodín/týždenne resp. 80 hodín/mesačne za aktivačný príspevok. V prvom rade ide o sociálnu pomoc štátu a samosprávy občanom v hmotnej núdzi. Pre mesto je potrebné zamestnávať dlhodobo nezamestnaných formou Dohody o vykonaní aktivačnej práce najmä z hľadiska finančných nákladov, aj napriek nižšej efektívnosti práce. Náklady mesta pri súčasnej forme výkonu aktivačných prác sú do 650 € mesačne. Pri približne 100 ľuďoch zamestnaných na plný pracovný úväzok by náklady mesta činili približne 6 500 €. Je to desaťnásobne viac vynaložených finančných prostriedkov, odhliadnuc od zvýšenia počtu dlhodobo nezamestnaných, ktorí by stratili nárok na aktivačný príspevok, s tým nárast kriminality a straty pracovných návykov pre sociálne slabé skupiny obyvateľstva. Pracovná činnosť MOS je zameraná hlavne na čistenie verejných priestranstiev, upratovacie práce, pomocné stavebné, údržbárske, administratívne práce a taktiež pomocné sociálne práce. Aktivační pracovníci MOS operatívne migrujú podľa potreby, počas aktuálnych akcií (terénne úpravy, kosenie, výsadba verejnej zelene, orezávanie stromov...) v súčinnosti s jednotlivými organizáciami pôsobiacimi na území nášho mesta. Výkon aktivačných prác je denne kontrolovaný povereným zamestnancom, a to: Mgr. Júliou Tokarčíkovou, Vojtechom Boldim, Monikou Turzákovou a Ladislavom Tomim. Výkon aktivačnej činnosti je aj napriek klesajúcemu počtu uchádzačov o zamestnanie efektívnym nástrojom práce v samospráve a výhodným doplnkom na zabezpečenie ekonomicky udržateľného chodu mesta.

Politický a verejný život

Námestie plné Rožňavčanov privítalo predpoludním 7. februára prezidentku Slovenskej republiky Zuzanu Čaputovú, ktorá v rámci svojho výjazdu do Košického samosprávneho kraja zavítala aj do Rožňavy. Kyticou ju privítal primátor mesta Michal Domik. V ďalšom programe sa pani prezidentka stretla s predstaviteľmi samosprávy niektorých obcí z rožňavského okresu. Diskutovali o chýbajúcej infraštruktúre, o problémoch so zamestnanosťou, ale aj o spolužití s menšinami. Taktiež sa rozprávali o rekonštrukcii hradu Krásna Hôrka. Popoludní pani prezidentka navštívila Kultúrno-kreatívne centrum Kláštor. Rožňavčania ako dobrí hostitelia nezabudli ani na darčeky. Jedným z nich bol aj náramok a aplikácia na šaty – golier vyrobený tradičnou technikou gemerskej paličkovanej čipky. Ich autorkou bola pani Anna Urbánová, členka rožňavského klubu paličkovanej čipky.

Predseda Národnej rady Slovenskej republiky (Andrej Danko) rozhodnutím č. 351/2019 Z.z. vyhlásil voľby do Národnej rady Slovenskej republiky a určil deň ich konania na sobotu 29. februára 2020. Tieto voľby boli v poradí ôsme od vzniku samostatného Slovenska. Kandidovalo v nich 24 politických subjektov a volebná účasť dosiahla 65,80%. Najväčší počet hlasov získalo hnutie OĽANO (Obyčajní ľudia a nezávislé osobnosti), NOVA (Nová väčšina), KÚ (Kresťanská únia), ZMENA Z DOLA, a to 25,02%. Okrem toho sa do parlamentu dostali aj SMER – Sociálna demokracia (18,29%), Kotlebovci – Ľudová strana naše Slovensko (7,97%), SaS (26,22%) a ZA ĽUDÍ (5,77%). Hnutiu OĽANO sa darilo aj v Rožňave, získalo až 30,35 % hlasov. Na druhom mieste skončil SMER – SD s 12,36 % a tretia bola Magyar Közösségi Összefogás – Maďarská komunitná spolupatričnosť (MKÖ – MKS) so ziskom 8,34 % hlasov. V Rožňave bolo zapísaných 14 575 voličov, z ktorých sa volieb zúčastnilo 8 230 voličov. Z cudziny volilo 177 ľudí. Odovzdaných bolo celkom 8 113 platných hlasov. Volebná účasť v Rožňave bola 56,46 %.

Vláda Slovenskej republiky od 21. marca 2020, resp. vláda Igora Matoviča je súčasná, v poradí štrnástá vláda Slovenskej republiky (SR). Vzišla z volieb do Národnej rady SR 11. marca. Predseda víťazného hnutia Igor Matovič bol poverený prezidentkou SR Zuzanou Čaputovou zostavením vlády. Vládnu koalíciu uzavrel s hnutím SME RODINA Borisa Kollára (8,24 %, 17 mandátov), stranou Sloboda a Solidarita Richarda Sulíka (SaS; 6,22 %, 13 mandátov) a stranou ZA ĽUDÍ bývalého prezidenta SR Andreja Kisku (5,77 %, 12 mandátov).

Ustanovujúca schôdza Národnej rady SR a podanie demisie predchádzajúcej vlády podľa čl. 117 Ústavy SR sa uskutočnili 20. marca, pričom vymenovanie novej vlády sa uskutočnilo 21. marca

2020. Parlament vláde vyslovil dôveru 30. apríla 2020, pričom z prítomných 141 poslancov ju podporilo 93.

Členovia vlády a ich zloženie:

<i>Post</i>	<i>Meno</i>	<i>Strana</i>	<i>Nástup do úradu</i>
Predseda vlády	Igor Matovič	OĽANO	21. 3. 2020
Podpredseda vlády pre ekonomiku a minister hospodárstva	Richard Sulík	SaS	21. 3. 2020
Podpredseda vlády pre legislatívu a strategické plánovanie	Štefan Holý	SME RODINA	21. 3. 2020
Podpredsedníčka vlády a ministerka investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie	Veronika Remišová	ZA ĽUDÍ	21. 3. 2020
Podpredseda vlády a minister financií	Eduard Heger	OĽANO	21. 3. 2020
Minister vnútra	Roman Mikulec	OĽANO	21. 3. 2020
Minister zdravotníctva	Marek Krajči	OĽANO	21. 3. 2020
Minister obrany	Jaroslav Naď	OĽANO	21. 3. 2020
Minister pôdohospodárstva a rozvoja vidieka	Ján Mičovský	OĽANO	21. 3. 2020
Minister životného prostredia	Ján Budaj	OĽANO	21. 3. 2020
Minister kultúry	Natália Milanová	OĽANO	21. 3. 2020
Minister dopravy a výstavby	Andrej Doležal	nestránik (nom. SME RODINA)	*21. 3. 2020
Minister práce, sociálnych vecí a rodiny	Milan Krajniak	SME RODINA	21. 3. 2020
Minister zahraničných vecí a európskych záležitostí	Ivan Korčok	nestránik (nom. SaS)	8. 4. 2020
Minister školstva, vedy, výskumu a športu	Branislav Gröhling	SaS	21. 3. 2020
Ministerka spravodlivosti	Mária Kolíková	ZA ĽUDÍ	21. 3. 2020

*Ivan Korčok musel po príchode zo zahraničia späť na Slovensko dodržiavať karanténu z dôvodu pandémie ochorenia Covid-19. Vedením ministerstva bol dočasne poverený Richard Sulík.

Na Slovensku bolo do zisťovania pre rok 2020 vybraných viac ako 230 miest a obcí, medzi nimi aj Rožňava. Do zisťovania je zaradených viac ako 2 600 domácností. Štatistický úrad Slovenskej republiky od decembra 2019 do 11. januára 2020 zisťoval údaje pre štatistiku *rodinných účtov*.

Účelom štatistického zisťovania je okrem iného získať informácie o štruktúre, výške a vývoji výdavkov, spotreby a príjmov fyzických osôb v rôznych typoch domácností. Výsledky zisťovania sa využili na zabezpečenie potrieb informačného systému Štatistického úradu Slovenskej republiky, požiadaviek ministerstiev a štátnych organizácií, osobitne na poskytnutie údajov na účely posudzovania úprav súm životného minima.

Slovenská republika sa prostredníctvom Štatistického úradu SR zapojila aj do realizácie Zisťovania *o príjmoch a životných podmienkach* domácností (EU SILC) v rámci projektu európskych štatistických zisťovaní. Svojim obsahom a zameraním nadväzovalo na predchádzajúce zisťovania, ktoré boli uskutočnené v domácnostiach už v rokoch 2005 až 2019. Cieľom tohto projektu bolo vytvoriť spoločný rámec na systematickú tvorbu štatistík krajín Európskej únie o príjmoch a životných podmienkach domácností. Jeho realizáciou sa získava harmonizovaný zdroj údajov o príjmoch, úrovni a štruktúre chudoby a sociálnom vylúčení v krajinách Európskej únie. Toto umožňuje z dlhodobého hľadiska nielen analyzovanie životnej úrovne domácností na Slovensku, ale i medzinárodné porovnávanie Slovenska v rámci Európskej únie. Na Slovensku bolo do zisťovania pre rok 2020 vybraných 377 miest a obcí, medzi nimi aj naše mesto. Zaradených bolo viac ako 6 900 domácností a zisťovanie sa uskutočnilo od 3. 2. 2020 do 17. 7. 2020.

Sčítanie obyvateľov, domov a bytov (SODB) sa koná raz za 10 rokov. Tentoraz pripadlo rozhodné obdobie na prelom rokov 2020 a 2021. Toto sčítanie je súčasťou celosvetového programu populačných, domových a bytových zisťovaní, uskutočňujúcich sa pod záštitou Európskej únie a Organizácie Spojených národov. Sčítanie je rozdelené na dve etapy, a to:

1. sčítanie domov a bytov, ktoré sa uskutočnili od 1. júna 2020 a potrvá do 12. februára 2021
2. sčítanie obyvateľov, ktoré sa uskutoční v dobe od 15. februára 2021 do 31. marca 2021.

Samotné sčítavanie prinieslo niekoľko novinek. Sčítanie domov a bytov bolo na bedrách samosprávy za využitia rôznych dostupných registrov a databáz. V Rožňave sa mu venovalo 7 zamestnancov Odboru všeobecnej a vnútornej správy. Historicky prvýkrát prebiehalo SODB na Slovensku výlučne elektronickou formou, sčítanie domov a bytov sa realizovalo bez účasti obyvateľov.

Z dôvodu pandémie ochorenia Covid-19 nad tohtoročnou sezónou na kúpalisku v Rožňave visel otáznik. Síce už v apríli na kúpalisku prebiehalo pravidelné kosenie, orez konár ale aj oprava dlažby. Taktiež sa vykonávalo čistenie bazénového telesa a začali s napúšťaním bazéna. Napúšťanie a ohrev vody v bazéne trval približne 2 týždne a voda je ohrievaná na 26° Celzia. Kúpalisko nakoniec svoje brány otvorilo 11. júla a 8.00 hod. s ranným plávaním. Hneď v prvý deň navštívilo kúpalisko 471 ľudí.

Ferenc Koncz
Čestný občan mesta Rožňava
*2.10.1959 † 10.7.2020

Ferenc Koncz sa narodil v roku 1959 v Tornaszentjakab. Po skončení povinnej vojenskej služby v roku 1983, dva roky študoval na Pedagogickej vysokej škole Györgya Bessenyeiho a ďalšie dva roky na Pedagogickej fakulte ELTE, odbor matematika-fyzika, kde získal aj vysokoškolský diplom. V rokoch 1990 a 2010 pôsobil ako poslanec Mestského zastupiteľstva v Szerencsi, v r. 2001 a 2002 ako zástupca primátora. V roku 2010 ho zvolili za primátora mesta Szerencs, a po uplynutí volebného obdobia po štyroch rokoch, bol znovuzvolený. V rokoch 1998 – 2002, 2004 – 2006, 2010 – 2014 a od 2018 až do svojej smrti pracoval ako poslanec parlamentu za politickú stranu FIDESZ. V roku 2015 mu Mestské zastupiteľstvo v Rožňave udelilo ocenenie Čestný občan mesta Rožňava, ako čelnému predstaviteľovi družobnej samosprávy.

Banskobystrický samosprávny kraj a Košický samosprávny kraj spojili sily, aby podporili partnerskú nomináciu stredovekých nástenných malieb v dvanástich kostoloch na Gemeri a Malohonte. Župy sa spoločne uchádzali o zisk prestížnej značky Európske dedičstvo, ktoré prideliť Európska komisia lokalitám v Európskej únii s kľúčovým postavením v európskej histórii a kultúre. Od roku 2013 ju získalo 48 lokalít v Európe, na Slovensku ju doposiaľ nemá žiadna. Košický a banskobystrický župan 28. augusta podpísali Memorandum o spolupráci a spoločnom postupe pri nominácii na túto prestížnu značku. Na Európske dedičstvo je nominovaných 12 historických kostolov s unikátnymi freskami talianskej školy v regiónoch Gemer a Malohont. Štyri kostoly sú z Košického kraja zo Štítnického a Rožňavského okruhu, a to: Štítnik, Ochtná, Kocel'ovce a Plešivec. Z Banskobystrického kraja ako súčasť Jelšavského a Rimavského okruhu je navrhnutých osem kostolov, a to: Chyžné, Kameňany, Rákoš, Šivetice, Kraskovo, Kyjatice, Rimavská Baňa a Rimavské Brezovo. Zisk značky je podmienený schválením nominácie na národnej úrovni, ktorú iniciátori oficiálne predložili v novembri 2020. následne bude o návrhu počas roka 2021 rozhodovať skupina nezávislých odborníkov, ktorá pozostáva z 13 členov vymenovaných Európskym parlamentom, Radou, Komisiou a Výborom regiónov. Signatármi memoranda boli okrem predsedov samosprávnych krajov aj predseda predstavenstva oblastnej organizácie cestovného ruchu Gemer a zároveň primátor mesta Rožňava Michal Domik, predseda združenia Gotická cesta Miroslav Boldiš a zástupkyne jednej z nominovaných lokalít Cirkevného zboru Evanjelickej cirkvi augsburského vyznania na Slovensku Rimavské Brezovo Janka Miháliková a Eva Pačmárová. Podpísanie memoranda sa uskutočnilo v rámci 4. ročníka odbornej vedeckej konferencie s názvom Najnovšie poznatky z výskumov stredovekých pamiatok na Gotickej ceste, ktorú zorganizovalo združenie Gotická cesta v spolupráci s Pamiatkovým úradom Slovenskej republiky.

Účastníci podpisovania memoranda

Štatistický úrad Slovenskej republiky v spolupráci s Úradom splnomocnenca vlády SR pre rómske komunity realizoval v roku 2020 Zisťovanie o príjmoch a životných podmienkach v marginalizovaných rómskych komunitách (EU SILC MRK). Zisťovanie sa vykonávalo na základe uznesení vlády. Cieľom tohto zisťovania bolo zistiť príjmovú situáciu a životné podmienky marginalizovaných rómskych komunít. Na Slovensku bolo do zisťovania pre rok 2020 vybraných viac ako 70 miest a obcí, medzi nimi aj naše mesto. Do zisťovania bolo zaradených viac ako 1 000 domácností a uskutočnilo sa od 2. 9. 2020 do 10. 11. 2020. v tomto období vybrané domácnosti navštívil zamestnanec Štatistického úradu SR poverený funkciou opytovateľa.

V dňoch od 22. 10 2020 do 22. 11. 2020 sa uskutočnila celoplošná deratizácia verejných priestranstiev a nehnuteľností vo vlastníctve, resp. správe mesta ako opatrenie na reguláciu živočíšnych škodcov. Prijímanie týchto opatrení zameraných na predchádzanie vzniku a šíreniu prenosných ochorení vyplýva v zmysle platnej legislatívy, kde v znení neskorších predpisov z roku 1990 obce/mestá pri výkone samosprávy utvárajú a chránia zdravé podmienky a zdravý spôsob života a práce obyvateľov obce ako aj životné prostredie.

Poslanec Karol Kováč, ktorý sedí v rožňavskom zastupiteľstve tretie volebné obdobie, je trestne stíhaný za to, že sa mal opakovane preukazovať falošným osvedčením a pečiatkou. Podľa obžaloby prokurátora Okresnej prokuratúry Rožňava tak urobil v dvoch prípadoch. V máji 2014 žiadal Kováč o vydanie stavebného povolenia na výstavbu rodinného domu v Betliari. Na rožňavskom mestskom úrade vtedy predložil Autorizačné osvedčenie Slovenskej komory stavebných inžinierov (SKSI), vydané na jeho meno, a opatrené okrúhlou pečiatkou SKSI. V roku 2016 vyhlásila rožňavská samospráva verejné obstarávanie na obnovu mestskej veže. Kováč ako konateľ spoločnosti Texo Build Slovakia podľa obžaloby dal mestskému úradu cenovú ponuku na zákazku – stavebný dozor. Dokladoval vtedy osvedčenie o vykonaní odbornej skúšky SKSI, vydané na jeho meno, spolu s okrúhlou pečiatkou SKSI. Podľa prokuratúry Karol Kováč dokladoval osvedčenia SKSI, v ktorých evidencii nebol. Obe písomnosti predložil ako pravé, čo však SKSI podľa obžaloby nepotvrdila. Slovenskou komorou stavebných inžinierov Bratislava, oprávnenou k vedeniu evidencie o vydaných osvedčeniach o získaní odbornej spôsobilosti na výkon činnosti stavebného dozoru a zoznamu autorizovaných inžinierov bolo zistené, že obvinený nebol v takejto evidencii vedený, pod uvedenými evidenčnými číslami nebol zaregistrovaný a tiež ani okrúhla pečiatka nebola komorou vydaná. Prokurátor podal po skončení vyšetrovania obžalobu na Okresný súd v Rožňave za pokračovací prečin falšovania a pozmeňovania verejnej listiny, úradnej pečate, úradnej uzávery, úradného znaku a úradnej značky.

Poslanec Mestského zastupiteľstva v Rožňave Ing. Karol Kováč

Pietne akty

Tragická nehoda lietadla pri obci Hejce

Prešlo už dlhých štrnásť rokov od tragickej nehody lietadla neďaleko maďarskej obce Hejce, ktoré viezlo domov vojakov z misie KFOR v Kosove. Medzi 42 obeťami boli aj dvaja vojaci, pochádzajúci z Rožňavy. Prápor. Ondrej Keszi a rtm. Peter Komora sa už k svojim blízkym nevrátili. Miesto odpočinku našli na rožňavskom cintoríne. Už niekoľko rokov sa pri ich hrobách v januári stretávajú predstavitelia mesta Rožňava a zástupcovia vojenskej posádky z kasární v Rožňave. Po položení kvetov na hroby vojakov, predniesli krátke prejavy mjr. Ondrej Iliško, zástupca veliteľa Práporu radiačnej, chemickej a biologickej ochrany v Rožňave, ako aj primátor mesta Rožňava Michal Domik. Pripomenuli hrdinstvo i obetavosť vojakov, i fakt, že na nich nezabúdame ani po rokoch. Potom predniesol modlitbu st. kaplán Ján Szakala. Na záver spomienky zapálili účastníci za tónov piesne Birds of paradise na hrobách oboch vojakov sviečky.

Čestná stráž pri hrobách tragicky zomrelých vojakov
na mestskom cintoríne v Rožňave

Oslobodenie mesta

K januárovým dňom v Rožňave už tradične patria aj oslavy oslobodenia mesta. V tomto roku si predstavitelia mesta, vojenskej posádky i spoločenských organizácií pripomenuli okrúhle 75. výročie. Ich význam podčiarkla aj účasť zástupcu vojenského pridelenca Ruskej federácie plk. Alexeja Klimova. Nasledovali prejavy, v ktorých primátor mesta Michal Domik (v maďarčine ho predniesol poslanec mestského zastupiteľstva Zoltán Beke), zástupca vojenského pridelenca RF plk. Alexej Klimov, predseda Oblastného výboru Slovenského zväzu protifašistických bojovníkov (OV SZPB) Juraj Bernár i zástupca veliteľa Práporu radiačnej, chemickej a biologickej ochrany v Rožňave mjr. Ondrej Iliško pripomenuli hrdinstvo vojakov, ich obetavosť i nezlomnú silu pri oslobodzovaní nielen Rožňavy, ale i celého Slovenska. Následne Milan Malček zhrnul udalosti spred 75 rokov a odovzdal ocenenia OV SZPB plk. Klimovovi a

zaslúžilým členov SZPB v Rožňave. Slávnostné podujatie uzavrelo položenie vencov k pamätnej tabuli na budove historickej radnice. Predstaviteľ Ruskej federácie zavítal do Rožňavy na oslavy oslobodenia po troch desiatkach rokov. Je dôležité, aby sme všetci, Rusi, Slováci i ostatní hovorili čo bolo, aká je pravda a nerobili inú históriu pre našu mladú generáciu. Tá musí poznať, ako to bolo.“

Pietny akt kladenia vencov pri príležitosti oslobodenia mesta
na Námestí baníkov

Deň víťazstva nad fašizmom a koniec 2. svetovej vojny

Oslavy Dňa víťazstva sa v Rožňave uskutočnili v minimalistickom duchu. Ovplyvnili to

protiepidemické opatrenia, ktoré platia v rámci obmedzenia šírenia nového koronavírusu. Na Námestí baníkov si vo štvrtok 7. mája položením vencov uctili pamiatku padlých i pripomenuli 75. výročie Dňa víťazstva predstavitelia samosprávy, štátnej správy i spoločenských organizácií. Jednotlivé delegácie prichádzali v štvrt' hodinových odstupoch. O desiatej prišiel primátor mesta Rožňava Michal

Domik, v sprievode prednostky Mestského úradu Eriky Mihalikovej, zástupcu primátora Ján Lacha, náčelníka Mestskej polície Róberta Hanuštiaka a poslanca Michala Drengubiaka. Za nimi nasledovali členovia Slovenského zväzu protifašistických bojovníkov (SZPB) na čele s predsedom Oblastného výboru Jurajom Bernárom a Milanom Malčekom, predsedom Základnej organizácie SZPB partizána Tótha v Rožňave. V stanovenom intervale postupne prichádzali aj ďalší predstavitelia. Medzi nimi nechýbal veliteľ Práporu radiačnej, chemickej a biologickej

ochrany Rožňava podplukovník Ondrej Iliško, riaditeľka Domu Matice Slovenskej v Rožňave Zlatica Halková, zástupcovia Gemerského banického spolku Bratstvo, Banického múzea v Rožňave, Okresného úradu, mestských organizácií i Mestskej organizácie Jednoty dôchodcov Slovenska.

76. výročie SNP

V dejinách každého národa je niekoľko míľnikov, ktoré budú navždy rezonovať v mysliach ľudí. Takým míľnikom je aj 2. svetová vojna a s ňou spojené Slovenské národné povstanie. Do dejín sa zapísalo práve prínosom slovenského ľudu k porážke hitlerovského Nemecka. Prešlo už 76 rokov, keď slovenský národ v pohnutých vojnových rokoch vykročil historicky správnym smerom. Vzdať hold všetkým padlým vojakom bol i zástupca primátora mesta Rožňava Ing. Ján Lach s prítomnými hosťami dňa 28. 8. 2020 pri pamätníku partizána Tótha v parku na Hviezdoslavovej ulici v Rožňave. Uctiť si tento pamätný deň prišli aj hostia z Veľvyslanectva. Ruskej federácie. Nech položený veniec symbolizuje nikdy nepreťatú niť súčasnosti s históriou Slovenského národného povstania.

Pietny akt kladenia vencov pri príležitosti 76. výročia SNP
pri buste partizána Tótha

Deň boja za slobodu a demokraciu

Primátor mesta Michal Domik sa k občanom mesta tento sviatočný deň prihovril trochu netradičným spôsobom, avšak malo to svoje opodstatnenie, a to protipandemické opatrenie. Slová, ktoré mali zaznieť na rožňavskom námestí, sa k Rožňavčanom dostali tak, ako v tom čase veľa vecí - elektronickou cestou. Deň boja za slobodu a demokraciu ľudia vnímajú len ako sviatok pripomínajúci Nežnú revolúciu zo 17. novembra 1989. Pravdepodobne každý pocítil zvláštnu ľudskú hodnotu historických výročí oboch novembrov — 1939 a 1989, pretože sa netýkali inštitúcií, ale mladých ľudí, ktorí bolo ochotní preferovať ideály nad svoje osobné a kariérne záujmy. Možno si málokto uvedomuje, že prevratový 17. november 1989 bol vlastne spomienkou

na november 1939, kedy v Prahe do ulíc vyšli stovky študentov. Pochodom cez mesto sa chceli dôstojne rozlúčiť so študentom medicíny Univerzity Karlovej Janom Opletalom, ktorý podľahol zraneniam utrženým pri násilnom potlačení demonštrácie v spojitosti s oslavami vzniku Československa koncom októbra 1939. Tento pochod sa spontánne premenil na masovú manifestáciu proti nacistickej okupácii. Deviatich vodcov protestnej akcie popravili, viac ako 1 200 študentov deportovali do koncentračných táborov, z ktorých sa mnohí už nevrátili. V noci zo 16. na 17. novembra zavreli všetky vysoké školy vo vtedajšom Protektoráte Čechy a Morava. O dva roky na to, v Londýne vyhlásili 17. november ako Medzinárodný deň študentstva. Tak ako v roku 1939, rovnako aj v roku 1989, študenti zohrali významnú dejinnú úlohu. Ich počín po postupnom pripojení sa všetkých vrstiev spoločnosti, nakoniec viedol ku koncu totalitnej éry vtedajšej Československej socialistickej republiky. Päťdesiatročné prepojenie týchto dvoch dátumov vyneslo 17. november na piedestál hodný označenia Štátny sviatok.

Druhé výročie vraždy Jána Kuciaka a Martiny Kušnírovej

Mesto si dňa 21. februára 2020 pripomenulo druhé výročie vraždy Jána a Martiny. Mítingy za slušnú krajinu sa konali po celom Slovensku. Po oficiálnom ukončení zhromaždenia sa zúčastnení presunuli k soche Františky Andrássyovej, kde zapálili sviečky. List od rodín Martiny Kušnírovej a Jána Kuciaka, napísaný jeho bratom Jozefom, prečítala Miriama Nogeová. List sa ťažko čítal, pretože brutálne odlúčenie od milovaných pre rodiny bol a je neznesiteľné. Ela Klementová prečítala Spoločné vyhlásenie iniciatív Slovenska, v ktorom sa apeluje, aké dôležité je nepodľahnúť strašeniu vonkajším ohrozením, ktoré v nás chcú vyvolať ľudia, ktorí sa boja straty moci privilegií, postavenia a aké je dôležité obnoviť dôveru v inštitúcie, politikov a ľudí navzájom. Akcie sa zúčastnilo približne 200 ľudí.

Polícia, policajti v akcii a odbor kriminálnej polície

Obvodné oddelenie Policajného zboru Rožňava v roku 2020 na území mesta Rožňava zaevidovalo v jednotlivých územných častiach nasledovný počet trestných vecí:

Územná časť obvodu 1 (ďalej – ÚČO) (sídlišká: Podrákoš - P. J. Šafárika, Námestie baníkov)
– 63 trestných vecí (-4), z toho 51 známych, objasnenosť 80,95 % (-7,11%)

ÚČO 2 (sídliisko: Vargove pole, záhradkárske osady Sever a Juh, Štítnická ulica, Rožňavská Baňa)

– 28 trestných vecí (-5), z toho 25 známych, objasnenosť 89,29 % (+22,639%)

ÚČO 3 (sídliiská: Juh, Stred, Kasárne)

– 37 trestných vecí (+3), z toho 24 známych, objasnenosť 64,87 % (+8,99%)

Spolu pre mesto Rožňava: 128 trestných vecí (-6 oproti roku 2019), z toho 100 známych prípadov.

Priestupkov na území mesta Rožňava v roku 2020 evidovalo obvodné oddelenie celkom 455. Z uvedeného počtu bolo 187 priestupkov proti majetku podľa § 50 ods. 1 zák. č. 372/1989 Zb. o priestupkoch. Objasnených priestupkov proti majetku bolo 83, čo je objasnenosť 44,39 %. Priestupkov proti občianskemu spolunažívaniu podľa § 49 zákona č. 372/1990 Zb. o priestupkoch napadlo 236. Z uvedeného počtu bolo objasnených 219 priestupkov t.j. objasnenosť 92,79 %. Ostatných priestupkov napadlo 32.

Prehľad trestných činov a ich objasňovanie v územnom obvode OO PZ Rožňava za obdobie roka 2020 v porovnaní s rovnakým obdobím roka 2019.

Útvar		OO PZ
Aktuálne údaje		Rožňava
Nápad trestných činov	2020	340
	2019	332
Rozdiel		+8
Z toho objasnené trestné činy	2020	223
	2019	242
Rozdiel		-19
Objasnenosť TČ v %	2020	65,69
	2019	72,89
Rozdiel		-7,30
Dodatočne objasnené TČ	2020	23
	2019	43
Rozdiel		-20
Odhalené TČ	2020	32
	2019	42
Rozdiel		-10
Zadržaný páchatel' na mieste TČ	2020	81
	2019	62
Rozdiel		+19

Prehľad priestupkov a ich objasňovanie na OO PZ Rožňava za obdobie roka 2020 s porovnaním rovnakého obdobia roka 2019.

Útvar		OO PZ
Aktuálne údaje		Rožňava
<i>Priestupky spolu</i>	2020	1 119
	2019	1 526
Rozdiel		-407
Objasnenosť priestupkov v %	2020	82,93
	2019	87,22
Rozdiel		-4,29
Priestupky proti majetku	2020	379
	2019	348
Rozdiel		+31
Počet objasnených priestupkov proti majetku	2020	221
	2019	207
Rozdiel		+14
Objasnenosť priestupkov proti majetku v %	2020	58,31
	2019	59,48
Rozdiel		-1,17

Policajti v akcii

Dvaja ľudia prišli o život pri požiari drevenej chatrče, ku ktorému došlo 5. mája v noci v Rožňave. Na mieste boli aj znalci Kriminalistického a expertízneho ústavu Policajného zboru. Vyšetrovatelia vykonali potrebné procesné úkony a do trestného konania boli pribratí znalci z odboru zdravotníctva. Presnú príčinu úmrtia osôb určila pitva. Trestné stíhanie bolo prerušené, nakoľko sa nepodarilo zistiť skutočnosti oprávňujúce vzniesť obvinenie konkrétnej osobe.

Polícia zadržala 67-ročného Jozefa P. z Rožňavy, ktorý sa vyhrážal popravou verejne známym osobám a ich rodinným príslušníkom. Do Kancelárie Národnej rady Slovenskej republiky zaslal 5 listov, vyhrážal sa predsedovi vlády, predsedovi ľavicovej politickej strany, podpredsedovi parlamentu, predsedovi Najvyššieho súdu Slovenskej republiky a Úradu vlády Slovenskej republiky. Informovala o tom bratislavská krajská policajná hovorkyňa s tým, že mužovi bolo vznesené obvinenie pre obzvlášť závažný zločin vydierania v štádiu pokusu. Hrozí mu väzenie na 20 až 25 rokov, alebo doživotie. Pre jeho zdravotný stav však bol umiestnený v jednom zo zdravotníckych zariadení. Muž vyžadoval od verejných funkcionárov, aby mu do piatich dní vyplatili 100 miliónov eur na bankový účet, ktorý uviedol v liste. Listy s požiadavkou a vyhrážkou do parlamentu boli 16. júna a muža zadržali 19. júna 2020. V tomto prípade policajti zaistili výpočtovú techniku a ďalšie listinné dôkazy, ktoré boli adresované verejne známym osobám. Prípád rieši NAKA.

Polícia sa v júli 2020 obrátila na verejnosť so žiadosťou o pomoc s pátraním po 31-ročnom Igorovi Milkovi z Rožňavy. Po hľadaní je vydaný európsky zatýkací rozkaz pre trestné činy Nedovolené obchodovanie s omamnými a psychotropnými látkami a Nedovolené obchodovanie so zbraňami, strelivom a výbušninami. K 31. 12. 2020 nebol vypátraný.

Dňa 15. júla 2020 bola v Detskom centre Rožňava vykonaná preventívna aktivita – ukážky práce Policajného zboru v Rožňave, služobnej kynológie a policajnej techniky.

Krajské riaditeľstvo Policajného zboru v Košiciach každoročne organizovalo v decembri v spolupráci s okresnými riaditeľstvami Policajného zboru a vybranými základnými školami v rámci Košického kraja dopravnú-preventívnu akciu „Mikuláš na ceste“. Z dôvodu pretrvávania mimoriadnej situácie na území Slovenska tento preventívny projekt nebolo možné realizovať, oddelenie pripravilo pre deti výtvarnú súťaž pod názvom „Policajti v našom meste“. Súťaž prebehla od 7. 11. 2020 do 4. 12. 2020, ktorej cieľom bolo zistenie vnímania práce príslušníkov polície očami detí a zvyšovanie informovanosti detí o práci policajtov prostredníctvom tvorivej činnosti. Cieľovou skupinou súťaže boli predškoly materských škôl a žiaci 1. stupňa základných škôl v troch súťažných kategóriách. Poradie víťazných prác kategórie predškolákov: Emma Cselényiová, Liana Longauer a Hannah Rišpániová - všetky deti z materskej školy na Ulici Štítnickej. V kategórii 1. - 2 ročník základných škôl: Tobias Gallo, Nelka Manková – obaja druháci zo Základnej školy Zlatej a Nina Fábiová, druháčka zo Základnej školy na Ulici pionierov 1 v Rožňave. V kategórii 3. – 4. ročník si víťazstvo odniesli deti zo Základnej školy Ulici pionierov 1 v Rožňave, a to: Simona Olšavská, Miroslav Grančák a Peter Zatroch.

Kuriózna nehoda v Rožňave. Vodič kamióna svoje vozidlo zaparkoval rovno do tankovacieho stojana na čerpacej stanici SHELL. Na miesto ihneď vyrážali hasiči a policajti. 33-ročný muž z okresu Kežmarok viedol nákladné motorové vozidlo zn. Renault s pripojeným prívesom, pričom

v úrovni odbočovacieho pruhu na čerpaciu stanicu zišiel s vozidlom mimo svojho smeru jazdy vpravo, následne vyšiel cez betónový obrubník na trávnatú plochu medzi štátnou cestou a čerpacou stanicou, kde ľavou stranou vozidla narazil do zvodidla, celým vozidlom prešiel cez trávnatú plochu smerom k tankovaciemu stojanu, kde v jeho tesnej blízkosti zastavil. V zápätí sa s vozidlom opäť pohol smerom vpred a narazil prednou ľavou časťou do tankovacieho stojana. Bezprostredne po dopravnej nehode bol podrobený dychovej skúške s výsledkom 1,21 mg/l, čo po prepočte 2,52 promile. Vyšetrovateľ OR PZ Rožňava začal trestné stíhanie pre prečin ohrozovania pod vplyvom návykovej látky a v súčasnosti prebiehajú procesné úkony smerujúce k vzneseniu obvinenia. Bezodné vyšetrovanie, vodič vzatý do väzby s návrhom obžaloby a následne odsúdený.

Nešťastne zaparkovaný kamión

Odbor kriminálnej polície

ad: Vývoj trestného konania

V období od roku 1993 doposiaľ, bola oblasť trestného práva na území SR upravená nasledujúcou právnou úpravou: do 31. 12. 2005 to bol Trestný zákon č. 140/1961 Zb. a Trestný poriadok č. 141/1961 Zb. Jednalo sa o právnú úpravu, ktorá bola síce po roku 1989 čiastočne modifikovaná novelami súvisiacimi so zmenenými spoločenskými pomermi, avšak táto právna úprava nereflektovala so spoločenskými požiadavkami doby, preto na území SR došlo k rekodifikácii trestných kódexov s účinnosťou od 1. 1. 2006. Jedná sa o Trestný zákon č. 300/2005 Z.z. a Trestný poriadok č. 301/2005 Z.z. Predkladateľom rekodifikovaných trestných kódexov bolo Ministerstvo spravodlivosti pod vedením vtedajšieho Ministra spravodlivosti JUDr. Daniela Lipšica.

Predmetná právna úprava, hlavne čo sa týka Trestného poriadku má znaky kontinentálneho práva s výraznými znakmi anglosaského práva. Túto právnu úpravu po množstve noviel používame dodnes. Čo sa týka samotných orgánov činných v trestnom konaní (ďalej len OČvTK) ich postavenie, kompetencie boli a sú podľa vyššie uvedených právnych úprav rozdielne. Za účinnosti Trestného poriadku č. 141/1961Zb. patrili medzi OČvTK policajné orgány, prokurátor a súd. Od účinnosti Trestného poriadku č. 301/2005 Z.z. sú OČvTK policajné orgány a prokurátor, súd bol vyňatý z pozície OČvTK a má postavenie arbitra medzi stranami v trestnom konaní. V rámci Policajného zboru v rôznych obdobiach trvania samostatnosti Slovenskej republiky bolo v zásade trestné konanie realizované dvomi subjektami. Prvým subjektom sú príslušníci Policajného zboru vykonávajúci prípravné konanie u trestných činov s trestnou sadzbou, ktorých horná hranica nepresahuje 3 roky. V rôznych obdobiach bol názov funkcie týchto policajtov rôzny (vyhľadávací orgán, poverený policajt). Prevažne boli títo policajti zaradení na obvodných oddelenia policajného zboru v rámci Okresného riaditeľstva, alebo na Okresnom dopravnom inšpektoráte. Výnimku tvorilo obdobie od 1. 1. 2004 do 30. 6. 2006, kedy bolo skrátené vyšetrowanie organizačne začlenené na kriminálnej polícii s vtedajším názvom Úrad justičnej a kriminálnej polície Okresného riaditeľstva Policajného zboru. Druhým subjektom vykonávajúcim prípravné konanie v rámci trestného konania v Policajnom zbore sú vyšetrovatelia Policajného zboru, ktorí vykonávajú trestné konanie na úrovni okresu terminológiou súčasnej právnej úpravy u prečinov, ktorých horná hranica trestnej sadzby je vyššia ako 3 roky a u zločinov. Vyšetrovatelia boli v rôznych obdobiach personálne zaradení jednak v rámci Okresného riaditeľstva Policajného zboru, ale v určitom období tvorili samostatný úrad. Do roku 1994 boli vyšetrovatelia PZ personálne zaradení v rámci Okresného riaditeľstva Policajného zboru. Od roku 1994 do roku 2003 bola v rámci Ministerstva vnútra SR vytvorená samostatná Sekcia vyšetrowania a kriminalisticko – technických činností, ktorá sa organizačne členila na Krajské úrady vyšetrowania a Okresné úrady vyšetrowania, ktoré mali územnú pôsobnosť v rámci kraja a okresu. Od 1. 1. 2004 bolo znova vyšetrowanie začlenené pod Okresné riaditeľstvá policajného zboru, kde vznikol Úrad justičnej a kriminálnej polície, kde boli v určitom období začlenení aj policajti vykonávajúci skrátené vyšetrowanie s trestnou sadzbou s hornou hranicou neprevyšujúcou 3 roky. K 31. 12. 2010 zanikli úrady justičnej a kriminálnej polície a vznikla nová organizačná štruktúra v rámci Okresného riaditeľstva, a to odbory kriminálnej polície. Táto organizačná štruktúra s malými obmenami je na OR PZ aj v súčasnej dobe. Čo sa týka samotného vyšetrowania v súčasnej dobe sú v rámci odboru kriminálnej polície dve oddelenia vyšetrowania s rozdielnou špecializáciou. 1. oddelenie vyšetrowania je prevažne špecializované na vyšetrowanie trestných činov majetkovej povahy, násilnej a mravnostnej povahy. 2. oddelenie vyšetrowania sa špecializuje na vyšetrowanie trestných činov ekonomickej a environmentálnej povahy.

Mestská polícia (MsP)

Do činnosti mestskej polície v hodnotenom období výrazne zasiahla pandémia nového koronavírusu (COVID-19), kedy od marca 2020 mestská polícia ako „prvolíniový“ útvar mesta plnila úlohy v sťažených podmienkach. Činnosť MsP bola preto zameraná najmä na kontrolu

uznesení vlády Slovenskej republiky (SR), opatrení Úradu verejného zdravotníctva Slovenskej republiky (ÚVZ SR) a krízového štábu, ktoré mali zabrániť šíreniu nového koronavírusu. V rámci výkonu hliadkovej činnosti bola motorizovaná hliadka vhodne kombinovaná s cyklohliadkou a pešou hliadkou. V mesiacoch marec až december hliadky počas pandémie rozdávali aj ochranné rúška rizikovým skupinám obyvateľstva a prioritne dohliadali na dôsledné dodržiavanie protipandemických opatrení. Taktiež počas vyplácania sociálnych dávok v súčinnosti s miestnou občianskou poriadkovou službou koordinovala ich vyplácanie na poštách a neustále fyzicky dohliadala na dodržiavanie vydaných protipandemických opatrení. V rámci obmedzených možností vykonávala mestská polícia besedy, preventívno-bezpečnostné akcie, odchytávanie túlavých zvierat. Celkovo mestská polícia vykonala v roku 2020 782 hliadok a riešila 2 311 priestupkov. Vďaka kamerovému systému objasnila 130 priestupkov. V úzkej súčinnosti s policajným zborom sa priebežne prijímali cielené opatrenia smerujúce k zníženiu nápadu v oblasti trestných činov, priestupkov a iných správnych deliktov. Rok 2020 bol pre mestskú políciu výnimočný aj tým, že svoju prácu v prospech obyvateľov mesta vykonáva už jubilejných 30 rokov.

Vojenské útvary v Rožňave

Odovzdanie a prevzatie funkcie veliteľ'a práporu RCHBO 1.mb ps os sr 06. marca 2020 v priestoroch vojenských kasární posádky Rožňava

Funkciu veliteľ'a práporu odovzdal pán pplk. Oliver Toderiška, ktorý túto funkciu zastával od 1. 3. 2012 do 29. 2. 2020.

Funkciu prevezme zástupca veliteľ'a práporu 1. mechanizovanej brigády Pozemných síl pán pplk. Ondrej Iliško.

pplk. Oliver Toderiška

pplk. Ondrej Iliško

Návšteva ministra obrany v posádke Rožňava

Posádku Rožňava navštívil 7. apríla minister obrany Slovenskej republiky Jaroslav Nad' v sprievode náčelníka Generálneho štábu Ozbrojených síl Slovenskej republiky generála Daniela Zmeka. Počas návštevy bol minister obrany informovaný o kľúčových spôsobilostiach Práporu radiačnej, chemickej a biologickej ochrany Rožňava (ďalej len „PRCHBO“), ktorými môže byť prápor nápomocný pri riešení mimoriadnej situácie v súvislosti s novým koronavírusom COVID-19, ktoré mu prezentoval veliteľ práporu RCHBO podplukovník Ondrej Iliško. Taktiež z úst veliteľa práporu boli odprezentované spôsobilosti PRCHBO pri riešení krízových situácií pri radiačných,

chemických a biologických hrozbách vo forme statických ukážok. Statické ukážky do detailov poukázali aj na možnosti práporu pri odstraňovaní nevojenských hrozieb biologického charakteru, ako sú dekontaminácia priestorov, cestných komunikácií, alebo budov, v ktorých sú ubytovaní obyvatelia Slovenskej republiky v štátom organizovanej karanténe, ako aj možnosti pri detekcii biologických vzoriek s rôznym prístrojovým vybavením, ktorým prápor disponuje. Ministra obrany a náčelníka generálneho štábu sprevádzal počas návštevy aj zastupujúci veliteľ Raketometného oddielu Rožňava kpt. František Kohút. Príslušníci Raketometného oddielu sa počas súčasnej mimoriadnej situácie vo veľkej miere podieľajú na vykonávaní asistenčných úloh v spolupráci s Policajným zborom Slovenskej republiky, čím pozitívnym spôsobom budujú pohľad verejnosti na Ozbrojené sily SR. Minister obrany poďakoval profesionálnym vojakom posádky Rožňava za ich prístup pri plnení úloh, pred ktoré ich postavila súčasná pandémia koronavírusu COVID-19 a za odhodlanie, ktoré prejavujú dennodenne pri výkone svojej služby.

Hasičský a záchranný zbor (HaZZ)

V roku 2020 chod hasičského a záchranného zboru ovplyvnilo ochorenie Covid-19, podobne ako ostatné inštitúcie, vo zvýšenej potrebe osobných ochranných pracovných prostriedkov (rúška, respirátory, ochranné okuliare, ochranné rukavice jednorazové, jednorazové obleky), zvýšenej potrebe dezinfekčných prostriedkov, ako aj v úprave režimu na pracoviskách. OR HaZZ v Rožňave pre prípady zásahov na miestach s potvrdeným ochorením Covid-19, alebo v marginalizovaných skupinách obyvateľstva, vyčlenilo jedno vozidlo určené na dezinfekciu

zasahujúcich príslušníkov, zasahujúcej techniky a vecných prostriedkov priamo na hranici takéhoto miesta určenej veliteľom zásahu, aby sa najviac znížilo riziko zavlečenia ochorenia na príslušníkov našej organizácie. V období od 9. - 14. 11. 2020 bolo na Hasičskej stanici v Rožňave zriadené odberné miesto na testovanie obyvateľstva, kde bolo vykonaných 469 antigénových

testov, z ktorých boli 4 vyhodnotené ako pozitívne. Testovanie bolo realizované v spolupráci s OR HaZZ v Košiciach a s Okresným úradom v Rožňave. Samotné ochorenie postihlo aj niekoľkých príslušníkov, ale k výraznému ovplyvneniu štátnej služby nedošlo.

Školstvo, aktivity, podujatia

Základné školy (ZŠ)

Mesto Rožňava je zriaďovateľom 4 plno organizovaných základných škôl, 3 základných škôl s vyučovacím jazykom slovenským a 1 základnej školy s vyučovacím jazykom maďarským (VJM), 4 školské stravovacie zariadenia ako súčasť základných škôl a 4 školské kluby ako súčasť základných škôl. Základné školy poskytujú základné vzdelanie žiakom v ročníkoch 1. až 9. **Spojená škola J. A. Komenského**, ktorej organizačné zložky sú základná škola s VJM a stredná odborná škola s VJM. Základné školy v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta sa nachádzajú vo vlastných priestoroch. **Základná škola akad. Jura Hronca** je zameraná na výučbu anglického jazyka a informatiky. Táto škola má vytvorené dobré podmienky pre žiakov s telesným postihom – bezbariérový prístup na jednotlivé poschodia. Má vytvorené aj podmienky na športovú činnosť v telocvičniach, v posilňovniach, v herniach s biliardom a stolným futbalom. V **základnej škole na Ulici pionierov** je zriadená 1 športová trieda zameraná na basketbal dievčat a chlapcov s počtom 24 žiakov. **Základná škola na Zlatej ulici** je najväčšia a najstaršia základná škola na území mesta Rožňava. Vzhľadom na rozmanitosť žiakov poskytuje kvalitné vzdelávanie a výchovu všetkým žiakom bez rozdielu. Uplatňujú prvky inkluzívneho vzdelávania za pomoci

školského špeciálneho pedagóga, pedagogických asistentov a od januára aj školského psychológa. Anglický jazyk vyučujú od prvého ročníka a od siedmeho ho dopĺňajú o predmet anglická konverzácia, čo dáva našim žiakom výborný odrazový mostík pre štúdium na bilingválnych školách. V rámci informatiky už niekoľko rokov zavádzajú prvky programovania a robotiky. Žiaci tejto školy dosahujú popredné umiestnenia v celoslovenských súťažiach v programovaní. Nezanedbávajú ani pohyb a šport, preto od piateho ročníka ponúkajú žiakom aj predmet športová príprava, kde sa deťom venujú tréneri a vyučujúci telesnej a športovej prípravy. Pestrá ponuka voľnočasových aktivít prináša možnosti realizácie sa žiakov tejto základnej školy aj v popoludňajšom čase. Aj keď má škola už vyše 60 rokov, spĺňa najprísnejšie kritériá modernej školy 21. storočia. Všetky školy ponúkajú okrem vlastnej profilácie široký okruh výberu krúžkovej činnosti detí základných škôl. Taktiež vyvíjajú rôzne aktivity na podporu čitateľskej gramotnosti mimo vyučovacích hodín, knižnice v triedach, využívanie digitálnych technológií v knižniciach.

Prehľad počtu tried, žiakov v školských rokoch 2019/2020 a 2020/2021 k 15. 9. 2020

	2019/2020		2020/2021	
	ZŠ	SOŠ	ZŠ	SOŠ
Počet tried	95	3	95	3
Počet žiakov	2 078	64	2 44	68
Ø žiakov na triedu	21,87	21,33	21,52	22,67

Prehľad počtu špeciálnych tried a žiakov v školskom roku 2019/2020 a 2020/2021

Školský rok	2019/2020			2020/2021		
Triedy pre žiakov s	ZZ	ŠN	VIN	ZZ	ŠN	VIN
ZŠ Pionierov	0	1/24	0	0	1/24	0
ZŠ akad. J. Hronca	0	0	1/11	0	0	0
ZŠ Zlatá	0	0	0	0	0	0
ZŠ Komenského	0	0	0	0	0	0
Spolu:	0	1/24	1/11	0	1/24	0

Skratky: ZZ – zdravotne znevýhodnený, VIN – všeobecným intelektovým nadaním, ŠN – športovým nadaním

V roku 2020 mali základné školy k dispozícii disponibilné finančné prostriedky vrátane iných rozpočtových finančných prostriedkov v celkovej výške 5 405 683 €. Na *vzdelávacie poukazy* bolo vyčerpaných 64 557 €. *Dopravné* bolo čerpané na cestovné výdavky dochádzajúcich žiakov patriacich do školského obvodu Rožňava a čerpané boli vo výške 28 748 €. *Príspevok na žiaka zo*

sociálne znevýhodneného prostredia bol použitý na skvalitnenie podmienok na výchovu a vzdelávanie žiakov zo sociálne znevýhodneného prostredia a príspevok bol čerpaný vo výške 50 100 €. V základných školách je rôznorodé sociálne zloženie žiakov. Vo veľkej miere ide o sociálne odkázaných žiakov, na ktorých Úrad práce sociálnych vecí a rodiny poskytoval finančné prostriedky na stravovanie žiakov ako aj na učebné pomôcky.

Školy boli nútené vysporiadať sa s výzvami, ktoré priniesla pandémia COVID-19. Prešli na diaľničnú štúdiu, museli zaviesť protipandemické opatrenia na ochranu zdravia a detí aj učiteľov.

Materské školy (MŠ)

Mesto Rožňava malo v roku 2020 vo svojej zriaďovateľskej pôsobnosti 7 materských škôl, z toho priamo riadených bez právnej subjektivity 6 a 1 MŠ je organizačnou zložkou Spojenej školy J. A. Komenského, 4 školské jedálne pri MŠ bez právnej subjektivity. Materské školy zabezpečujú výchovu a vzdelávanie detí v predškolskom veku od ranného veku po vstup do základnej školy.

Prehľad počtu detí a tried k 15. 9. 2020 daného školského roka v jednotlivých MŠ

Materské školy	Krátka	Vajanského	Kyjevská	Štítnická	Pionierov	E. Rótha	MŠ s VJM	spolu
Počet detí/tried								
2019/2020	32/2	60/3	131/6	135/7	37/3	115/6	36/2	546/29
2020/2021	42/2	56/3	130/6	135/7	38/3	120/6	36/2	557/29

V roku 2020 čerpali materské školy v rámci originálnych kompetencií 1 324 049 €. Z toho na osobné náklady boli použité finančné prostriedky vo výške 1 127 278 €.

Školské stravovacie zariadenie

Školské stravovacie zariadenia boli zriadené na prípravu, výdaj, konzumáciu jedál a nápojov pre strávníkov v čase ich pobytu v škole alebo školskom zariadení. Od 1. 9. 2019 na stravovanie detí v poslednom ročníku MŠ a žiakov škôl prispieval štát sumou 1,20 €. Na základe uvedeného bolo upravené aj Všeobecne záväzné nariadenie mesta Rožňava o zabezpečení stravovania v zariadení školského stravovania v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta. Niektoré školské jedálne poskytujú diétne stravovanie pre žiakov I. a II. stupňa. Školské jedálne pri ZŠ a MŠ sú financované z podielových daní ako aj príjmov strávníkov. V školských jedálňach ZŠ a MŠ pracovalo v priemere 50,8 zamestnancov.

Školský klub detí (ŠKD)

ŠKD tvorí súčasť každej základnej školy v Rožňave a vykonáva záujmovú činnosť zameranú na oddych v čase mimo vyučovania a v čase školských prázdnin. V súčasnosti plní predovšetkým výchovno-sociálnu funkciu a zabezpečuje prípravu na vyučovanie, najmä na I. stupni základnej školy. V školských kluboch pri ZŠ v Rožňave bolo v školskom roku 2019/2020 zapísaných spolu 869 žiakov v 36 oddeleniach. Školské kluby detí na svoju činnosť použili finančné prostriedky na úhradu osobných výdavkov v sume 538 262 €.

Centrum voľného času (CVČ)

CVČ je školské výchovno-vzdelávacie zariadenie, ktoré je od 1. 1. 2018 súčasťou Základnej školy Pionierov 1 Rožňava a zabezpečuje aj rekreačnú činnosť detí, rodičov a iných osôb do veku 26 rokov v ich voľnom čase. Táto činnosť je celoročná a pozostáva z pravidelnej, nepravidelnej záujmovej činnosti a prázdninovej činnosti. V školskom roku 2019/2020 bolo v CVČ zapojených 334 žiakov a mladých ľudí, v školskom roku 2020/2021 bolo 672 žiakov a mladých ľudí. CVČ zabezpečuje podľa potrieb aj vedomostné súťaže, olympiády a športové súťaže. Z rozpočtu CVČ – z podielových daní a z vlastných príjmov bolo čerpaných 75 642 €.

Základná umelecká škola (ZUŠ)

Základná umelecká škola má svoje špecifické vzdelávacie a kultúrno-výchovné ciele, ktorými poukazuje, ale aj učí mladého človeka ako využiť svoj voľný čas, a tým nepriamo pôsobí na rozvoj a formovanie osobnosti.

Prehľad počtu žiakov v školskom roku 2019/2020 a 2020/2021 k 15.9.2020

Školský rok	Počet žiakov	Hudobný Odbor	Tanečný odbor	Výtvarný odbor	Literárno dramatický odbor	Z toho štúdium pre dospelých
2019/2020	600	386	80	109	25	16
2020/2021	496	312	52	112	20	37

Prehľad štruktúry poskytnutých finančných prostriedkov

Dotácia pre CVČ zo ŠR – okresné súťaže a olympiády CVČ materiál	2 107
Dotácia z ÚPSVaR na zamestnanosť	47 189
Projekty z EÚ, ŠR nadácií, dary, z toho pre:	
- ZŠ Zlatá	123 936
- ZŠ Komenského	64 475

- ZŠ akad. J. Hronca	49 162
- ZŠ Pionierov	11 352
Materské školy	1 146
Dotácií z obcí na činnosť CVČ	2 457
Vlastné príjmy škôl a školských zariadení, z toho:	365 584
- základné školy	13 538
- materské školy	81 593
- školské jedálne MŠ - stravné	68 376
- školské jedálne pri MŠ - režia	15 443
- školské družiny a kluby ZŠ	53 252
- školské jedálne pri ZŠ – režia	52 675
- školské jedálne ZŠ – stravné	35 780
- centrum voľného času	8 094
- základná umelecká škola	36 832
Výnosy z podielových daní	4 481 996
z toho pre: vlastné školy a školské zariadenia OK	3 980 851
- pre zriaďovateľov cirkevných a súkromných	501 145
Finančné prostriedky zo zdrojov mesta	655 380

Po 23 rokoch, vďaka podpore maďarskej vlády pribudne telocvičňa v Základnej škole Reformovanej kresťanskej cirkvi v Rožňave. Základný kameň budovy položili 24. februára 2020. telocvičňa bude postavená na pozemku vedľa školy, kde budú mať miesto aj škôlka a jasle. Investícia sa realizuje na pozemku 12 x 24 m², telocvičňa bude mať 370 m². Vytvorenie priestrannej, modernej telocvične bude stáť okolo 300 000 €. Výstavba by mala byť dokončená v roku 2021.

Spojená škola J. A. Komenského plánuje tiež pozoruhodnú výstavbu. Prebehlo verejné obstarávanie pre stavbu moderného zážitkového parku a ihriska, ktorého prvky budú slúžiť na podporu rozvoja pohybu. Dotáciu vo výške 40 000 € pre školské zariadenie odsúhlasila vláda Slovenskej republiky na výjazdovom zasadnutí, vďaka ktorej okrem stavby veľkolepého ihriska sa uskutoční aj rekonštrukcia plotu. Škola bude obohatená o také ojedinelé a špeciálne herné prvky, ktoré sa v Rožňave ešte nenachádzajú. Ukončenie prác je plánované do konca kalendárneho roka 2021.

V areáli základnej školy akad. Jura Hronca pribudli dva nové altánky. Za pomoci Technických služieb mesta Rožňava ich osadili vedľa ihriska a v bikrosovom areáli. Altánky boli vybudované v rámci projektu školy Chránime deti pred slnkom. Podporila ho aj spoločnosť Tesco. Stalo sa tak vďaka grantovému programu Vy rozhodujete, my pomáhame. Rožňavčania hlasmi podporili jeden z troch projektov a najväčšiu podporu získal práve tento projekt pre školu.

Študenti zo sociálne znevýhodneného prostredia, ktorí navštevujú Spojenú školu sa stali hlavným motívom, aby sa škola zviditeľnila a ukázala, že aj tieto deti potrebujú šancu a majú schopnosť sa právoplatne zaradiť do spoločnosti. Preto využili možnosti, ktoré región a mesto ponúkali a zúčastňovali sa na rôznych gastronomických podujatiach. Študenti v odbore hostinský tak mohli naplno využiť svoje nadobudnuté poznatky zo školských lavíc a aplikovať ich. Vďaka veľkej podpore maďarskej vlády, maďarského ministra zahraničných vecí a konzulátu Maďarska v Košiciach sa ich sny mohli stať skutočnosťou. Dňa 4. septembra podpísali v priestoroch rožňavskej radnice maďarská konzulka Hetey Ágota a riaditeľka školy Zuzana Hamelliová zmluvu o grante, ktorá pomohla škole pri zaobstaraní cvičnej mobilnej kuchyne. Slávnostné odovzdávanie plánujú na jeseň 2021.

Mesto Rožňava vedie súdny spor so školou, ktorú spravuje Košický samosprávny kraj. Je to kvôli telocvični na Rožňavskej bani, v ktorej cvičia študenti Strednej odbornej školy obchodu a služieb. Rozpor nastal preto, že kým škola a jej budova spadá pod vyšší územný celok, telocvična postavená na školskom areáli je majetkom mesta. Škola pritom mestu za užívanie telocvične nájomné neplatila, a tak sa s ňou mesto súdi o 34 800 €. Žalobu mesto podalo ešte v roku 2016. Vo februári 2020 vydal Okresný súd v Banskej Bystrici platobný rozkaz, ale ako uvádza dôvodová správa predložená rožňavským poslancom, škola s vyplatením tejto sumy nesúhlasila a podala proti tomu odpor. Popri súdnom spore mestské zastupiteľstvo súhlasilo, aby mesto telocvičňu predalo kraju, teda zriaďovateľovi školy. Znalec ohodnotil nehnuteľnosť na 378 000 €. K 31. decembru súdny spor nebol ukončený.

Raj na zlatej je projekt, ktorý vznikol vďaka finančnej podpore Dm drogeriemarkt a OZ Živica, ktorí ho podporili sumou 1 600 €. Zameraný bol predovšetkým ekologicky, ale prvky projektu škola riešila tak, aby mali aj výchovný a vzdelávací charakter. Teda všetko čo vytvorili, si vyžadovalo starostlivosť a budú ich využívať aj na vyučovaní. Podarilo sa im vytvoriť dažďovú záhradu, ktorej významom je zachytávanie prebytočnej dažďovej vody v danom mieste, a tým sú vyživované vlhkomilné rastliny, ktoré v nej vysadili. Pozostatky skleníkov premenili na bylinkové záhrady, z ktorých si budú v rámci vyučovania pripravovať rôzne nápoje a zároveň sa budú starať aj o ich údržbu. Taktiež vysadili aj množstvo medonosných rastlín, ktoré majú podporiť biodiverzitu v školskom areáli. Živý plot vysadili z Hlohyně šarlátovej, ktorá je celoročne zelená, svojimi kvetmi priťahuje opelňače a plodom sú bobuľky, ktoré sú potravou pre vtáctvo. Hmyzí hotel má zas prilákať chrobáčky. Navyše sa im podarilo vytvoriť aj outdoorovú triedu a ihrisko z recyklovaných pneumatík.

V rámci projektu financovaného z Integrovaného regionálneho operačného programu zakúpila Stredná odborná škola technická v Rožňave dva CNC stroje potrebné na praktické vyučovanie žiakov, a to sústruh a obrábacie centrum. Nové CNC stroje budú slúžiť od nového školského roka ako učebné pomôcky, konkrétne na CNC sústruhu sa budú žiaci učiť vyrábať rotačné súčiastky a na obrábacom centre to budú tzv. obrobky. Odborná škola dlhodobo spolupracuje s tromi najväčšími zamestnávateľmi v Rožňave, kde žiaci vykonávajú odborný výcvik práve na CNC

strojoch. Nakoľko priemysel v rožňavskom regióne sa orientuje na produkciu strojárskej techniky a príslušenstva a firmy pracujú s takými strojmi, zámerom školy bolo uľahčiť žiakom vstup na trh práce a pripraviť ich do budúceho zamestnania aj vďaka kvalitnému technickému vybaveniu priamo na škole. Veľkou výhodou je tiež, že žiaci v nižších ročníkoch budú mať možnosť na škole absolvovať odborný výcvik čo sa týka kovoobrábania na CNC strojoch.

Zdravotníctvo

Nemocnica s poliklinikou sv. Barbory Rožňava, a.s. (NsP sv. Barbory Rožňava, a.s.)

Spoločnosť je dcérskou spoločnosťou spoločnosti Svet zdravia, a s., so sídlom v Bratislave, ktorá má 100-percentný podiel na jej základnom imaní.

Vedenie spoločnosti nemocnice:

<i>Predseda predstavenstva:</i>	MUDr. Vladimír Dvorový, MPH
<i>Podpredseda predstavenstva:</i>	Ing. Tomáš Valaška (od 20.1.2020) Ing. Lenka Smreková, FCCA (od 11.5.2017 do 20.1.2020)
<i>Členovia predstavenstva:</i>	MUDr. Dušan Suchý MUDr. Igor Pramuk, MPH
<i>Riaditeľ:</i>	MUDr. Dušan Suchý
<i>Námestník pre liečebno-preventívnu starostlivosť:</i>	MUDr. Petr Kopecký
<i>Námestníčka pre ošetrovateľskú starostlivosť:</i>	Mgr. Alena Kačalová
<i>Dozorná rada:</i>	Mgr. Ján Janovčík Ing. Ľubomír Tóda, ACCA MUDr. Róbert Hill, PhD. MUDr. Attila Anna Bc. Eva Barcziová Zuzana Šimčáková

NsP sv. Barbory Rožňava, a.s. mala v roku 2020 425 postelí na 11 oddeleniach a novorodenenckom úseku, s centrálnymi operačnými sálami (4), oddelením centrálnej sterilizácie, rádiodiagnostickým oddelením, transfuziologickým oddelením, poliklinickou rehabilitáciou, centrálnym príjmom, LSPPD, LSPPDD, denným stacionárom pri psychiatrickom oddelení a s 16 odbornými ambulanciami. Psychiatrická liečebňa pri NsP má 110 lôžok. Dialyzačnú starostlivosť poskytuje Hemodialyzačné stredisko FMC dialyzačné služby, s.r.o. – pracovisko Rožňava, s kapacitou 12 lôžok, počet dialýz v roku 2020 bol 8 166. Ambulantná zdravotnícka starostlivosť je poskytovaná v 3 zdravotníckych zariadeniach poliklinického typu, v 1 zubnom centre a v účelových alebo zrekonštruovaných priestoroch. Poskytujú ju:

Typ zdravotníckej starostlivosti	počet
Neštátne ambulancie všeobecných lekárov pre rota	14
Neštátne ambulancie všeobecných lekárov pre dospelých	24
Neštátne stomatologické ambulancie	31
Neštátne gynekologické ambulancie	7
Neštátne odborné ambulancie	67
Neštátne fyziatricko-rehabilitačné centrum	2
Laboratória	6
Neštátna záchranná zdravotná služba	6
Dopravná zdravotná služba	1
Neštátne agentúry domácej ošetrovateľskej starostlivosti	3
Neštátne psychologické ambulancie	4

V dozorných pracoviskách (163) bolo vykonaných 105 kontrol. Pri výkone štátneho zdravotného dozoru boli na mieste riešené nedostatky, určené termíny na odstránenie a zodpovedné osoby.

Aj v roku 2020 bolo veľké úsilie venované modernizácii infraštruktúry nemocnice. Do nových priestorov sa sťahovala chirurgická, traumatologická a neurologická ambulancia. Nového šatu sa dočkali priestory hematologicko-transfúziologického oddelenia, výmena okien prebehla na psychiatrickom oddelení a v psychiatrickej liečebni a taktiež pokračovali v obnove stiech nemocnice a výťahov. Množstvo práce a snahy bolo venované projektom financovaným z eurofondov. Stavebné úpravy boli spojené s rekonštrukciou priestorov urgentného príjmu, tiež prestavbou pracoviska CT. Nové prístrojové vybavenie rozšírilo možnosti a spektrum poskytovanej starostlivosti na internom, neurologickom, chirurgickom, gynekologicko-pôrodníckom oddelení, tiež pediatrii, neonatológii, oddelení anesteziológie a multiodborovej intenzívnej starostlivosti. Výrazná obnova prebehla aj na oddelení centrálnych operačných sál a centrálnej sterilizácie. Významnou kapitolou v živote nemocnice bol fakt, že rady nemocnice rozšírili viacerí noví, mladí lekári, sestry, zdravotnícki asistenti.

Keďže do roku 2020 neboli v kronike mesta spomenuté inštitúcie: Okresný súd Rožňava, Okresná prokuratúra Rožňava, Okresný úrad Rožňava a Regionálny úrad verejného zdravotníctva Rožňava, rozhodla som sa ich históriu, činnosť a pôsobenie v meste Rožňava troška priblížiť.

Súdnictvo

Základné informácie o súdoch v súčasnosti

Súdnu moc v Slovenskej republike vykonávajú všeobecné súdy a Ústavný súd Slovenskej republiky. Sústavu všeobecných súdov tvoria:

- najvyšší súd Slovenskej republiky
- krajské súdy (8)
- okresné súdy (54)
- špecializovaný trestný súd

Všeobecné súdy konajú a rozhodujú v občianskoprávných, obchodnoprávných a trestnoprávných veciach. Konajú a rozhodujú aj o žalobách alebo o opravných prostriedkoch proti rozhodnutiam, zásahom, iným opatreniam alebo nečinnosti v oblasti verejnej správy, rozhodujú o zákonnosti rozhodnutí a postupe orgánov verejnej moci a o ochrane pred nezákonným zásahom alebo opatrením orgánu verejnej veci, vo volebných veciach, vo veciach referenda a vo veciach politických strán a hnutí. Rozhodujú tiež v ďalších veciach ustanovených zákonom, právne záväzným aktom Európskych spoločenských a Európskej únie alebo medzinárodnou zmluvou, ktorou je Slovenská republika viazaná. Ústredným orgánom štátnej správy (všeobecných) súdov je Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky.

Okresný súd Rožňava (OS)

Sídlo: Námestie 1. mája 2, 048 20 Rožňava

Predseda: JUDr. Marian Tengely

Podpredseda: JUDr. Agnesa Hvastová

Predseda sudcovskej rady: JUDr. Iveta Farkašová

Budova Okresného súdu v Rožňave

Budova Okresného súdu Rožňava je samostatne stojacou historickou trojpodlažnou budovou so suterénom, situovanou do širšieho centra. Podľa dobových dokumentov a zápisu budovy do majetku budova bola daná do užívania súdu a finančným úradom 15. 1. 1938. Predchádzalo tomu Memorandum mesta Rožňavy, na ktorom úctivo žiadali slávne „Ministerstvo Spravedlivosti, Ministerstvo Financí a Ministerstvo Sociálnej pečlivosti v Prahe, aby stavba budovy okresného súdu a finančných úradov v Rožňave bola v rámci tohtoročného investičného programu vlády uskutočnená“ (citované: Slovenský nezávislý týždenník Šafárikov kraj zo dňa 1. 2. 1936). V októbri 1937 sa začal stavať Okresný súd a berný úrad. Práce však nešli ľahko, pretože robotníci pracujúci na tejto stavbe zahájili štrajk za vyššie mzdy. Po dohode už stavba prebiehala pokojne a odovzdaná do užívania bola v roku 1938, ktorá stála viac ako 3 000 000 Kč (korún českých). Odvtedy budova už prešla niekoľkými rekonštrukciami a modernizáciou.

Predsedia Okresného súdu Rožňava – zistení podľa dostupnej dokumentácie nachádzajúcej sa na súde (o ďalších predchádzajúcich predsedoch OS nemajú vedomosti) :

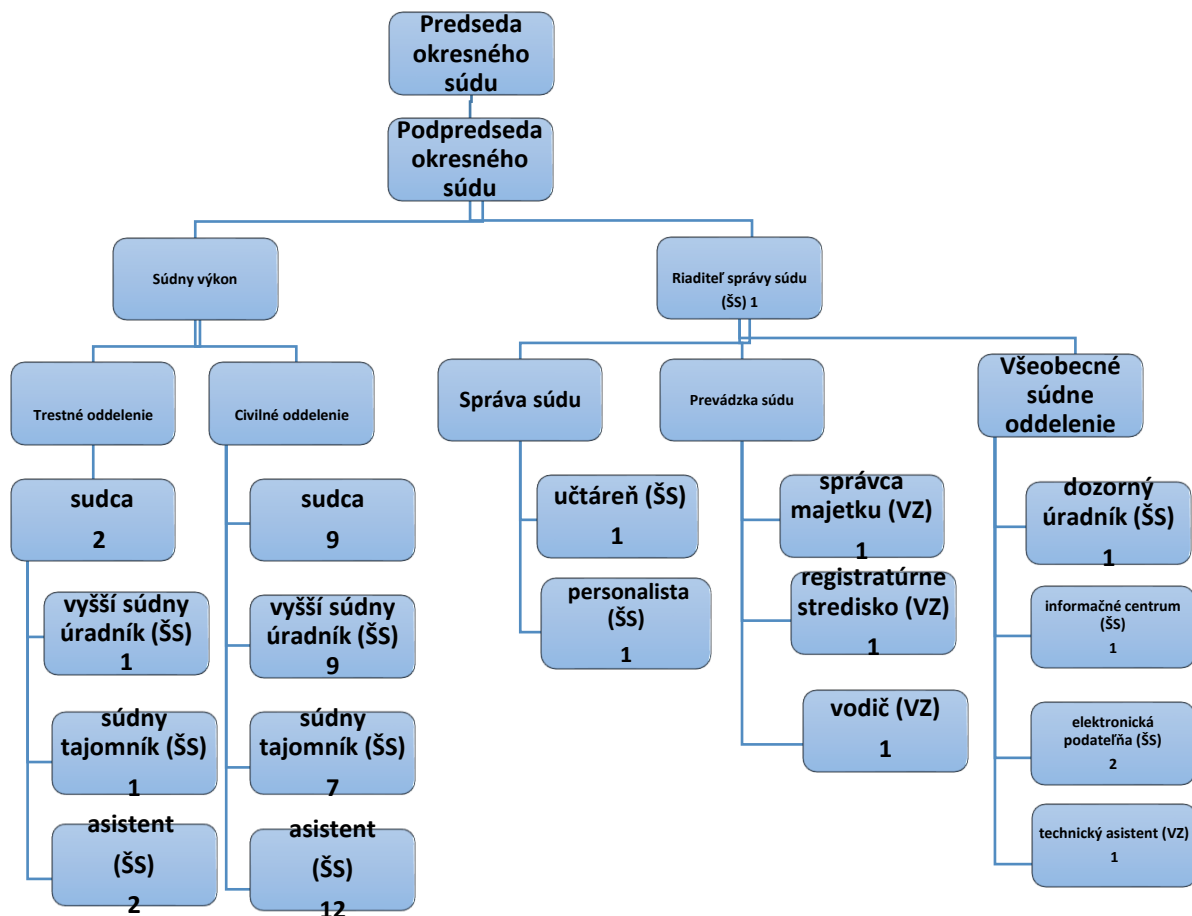
JUDr. Štefan Špilka	od 1. 9. 1970 do 19. 8. 1980 († 19. 8. 1980)
JUDr. Juraj Dubovský	od 2. 1. 1981 do 30. 6. 1989
JUDr. Ján Gallo	od 1. 7. 1989 do 20. 1. 1999
JUDr. Viliam Hlaváč	od 21. 1. 1999 do 31. 3. 2020
JUDr. Marian Tengely	od 1. 4. 2020

Okresný súd Rožňava má 11 sudcov, a to:

JUDr. Peter Dudič, JUDr. Jarmila Dušáková, JUDr. Iveta Farkašovská, Mgr. Ing. Judita Gabonaiová Hrenčuková, JUDr. Agnesa Hvastová, JUDr. Arpád Koreň, JUDr. Miroslav Majerník, JUDr. Silvia Majerníková, Mgr. Slavomír Podhorský, JUDr. Antónia Svičinová a JUDr. Marian Tengely.

Schéma organizačnej štruktúry Okresného súdu Rožňava

V roku 2020 na okresnom súde prebiehalo:

Trestná agenda: trestnoprávne veci, v ktorých prokurátor podal obžalobu:

Napadlo	317 vecí
Rozhodnuté	347
Vybavené	319

Agenda Csp: spory zo spotrebiteľských zmlúv

Nápad	737 vecí
Rozhodnuté	858
Vybavené	800

Agenda C: žaloby a návrhy v občianskoprávných veciach

Nápad	463 vecí
Rozhodnuté	547
Vybavené	487

Agenda Cb: žaloby a návrhy v obchodných veciach

Nápad	37 vecí
Rozhodnuté	40
Vybavené	39

Agenda P: návrhy na konanie vo veciach starostlivosti súdu o maloletých, povolenie uzavrieť manželstvo, návrhy na rozvod manželstva rodičov maloletého dieťaťa

Nápad	406 vecí
Rozhodnuté	391
Vybavené	399

Agenda Ps: návrhy na konanie o spôsobilosti na právne úkony, návrhy na vyhlásenie za mŕtveho, ako aj ďalšie návrhy týkajúce sa osoby, ktorá bola pozbavená, alebo obmedzená spôsobilosti na právne úkony

Nápad	87 vecí
Rozhodnuté	85
Vybavené	78

Agenda Pc: návrhy na rozvod manželstva, určenie a zapretie otcovstva, určenie a zrušenie výživného plnoletých osôb

Nápad	95 vecí
Rozhodnuté	99
Vybavené	92

Agenda D: oznámenie matriky o úmrtí občana

Nápad	818 vecí
Rozhodnuté	774
Vybavené	774

Medzi rozhodnuté veci sa počítajú aj veci, ktoré neboli rozhodnuté z predchádzajúcich rokov. Medzi vybavené veci sa počítajú veci, ktoré boli právoplatne skončené.

Okresná prokuratúra Rožňava

Prokuratúra ako orgán, ktorý zastupuje štát predovšetkým v trestných veciach, bola na území Rakúsko – Uhorska na území Rožňavy konštituovaná v roku 1871.

V súčasnosti je zákonný rámec prokuratúry daný článkom 149 Ústavy Slovenskej republiky - prokuratúra Slovenskej republiky chráni práva a zákonom chránené záujmy fyzických a právnických osôb a štátu - a taktiež ustanoveniami zákona č. 153/2001 Z. z. o prokuratúre, ktorý v § 4 určuje pôsobnosť prokuratúry:

- pri trestnom stíhaní osôb podozrivých zo spáchania trestných činov a dozorom nad zachovávaním zákonnosti pred aj po začatí trestného stíhania
- dozorom nad zachovávaním zákonnosti v miestach, kde sú držané osoby pozbavené osobnej slobody, uplatňovaním svojich oprávnení a zastupovaním štátu v konaní pred súdmi
- dozorom nad zachovaním zákonnosti orgánmi verejnej správy
- uplatňovaním svojich oprávnení pri medzinárodnej spolupráci
- podieľaním sa na príprave a realizácii preventívnych opatrení pri potláčaní kriminality
- podieľaním sa na tvorbe právnych predpisov.

Rožňava ako okresné mesto bola sídlom prokuratúry, ktorá sídlila v počiatočnom fungovaní zrejme v budove súdu na terajšej ulici Čučmianskej dlhej. V roku 1938 bola postavená nová budova okresného súdu, kde sídlila aj okresná prokuratúra, a to na terajšom Námestí 1. mája č. 2, a určitú dobu tu boli umiestnené aj orgány polície, advokácia, štátne notárstvo a kataster. V tejto budove pôsobila do roku 2004, keď sa dočasne presťahovala na 3. poschodie východného krídla budovy bývalého okresného národného výboru na Námestí 1. mája č. 11 a od roku 2007 sa definitívne presťahovala do západnej časti tejto budovy, ktorá je vo vlastníctve Krajskej prokuratúry Košice.

Funkčne na prokuratúre pôsobí okresný prokurátor, námestník okresného prokurátora a jednotliví dozorujúci prokurátori. Početný stav prokurátorov okresnej prokuratúry bol rôzny, závisel od nápadu vecí (hlavne trestnej činnosti) v okrese a ich počet určuje nadriadená Krajská prokuratúra Košice. V 60. rokoch minulého storočia to bolo napr. päť prokurátorov, v súčasnosti je ich počet osem. Súčasťou prokuratúry je aj administratívny aparát a technickí pracovníci.

Podľa zistených dostupných zdrojov okresní prokurátori v Rožňave:

(Po roku 1948 predovšetkým z politických dôvodov viacerí, aj vedúci predstavitelia prokuratúry nemali právnické vzdelanie, resp. právnické vzdelanie získali len tzv. zrýchlenou cestou v právnických školách práce.)

1951 – 1952	Kováč , rodák z Levoče, nemal právnické vzdelanie
1952 – 1954	Vojtech Šipek , taktiež zrejme bez právnického vzdelania
01.07.1954 – 01.04.1960	JUDr. Zoltán Gallo st. , rodák z Rožňavy, právnické štúdiá začal v Debrecene, ukončil na Právnickej fakulte UK v Bratislave
01.04.1960 – 30.04.1962	JUDr. Michal Grajciar , vášnivý turista
01.05.1962 – 01.04.1967	JUDr. František Sivák , rodák zo Spiša, neskôr mestský prokurátor v Košiciach, v ďalšom období dlhodobo pôsobil na Generálnej prokuratúre Slovenskej republiky Bratislava
01.04.1967 – 15.09.1968	prom. práv. Jozef Švihorík , rodák zo západného Slovenska z okolia Trnavy
15.10.1968 – 01.10.1970	opäť JUDr. Zoltán Gallo st. , odvolaný po tom, ako odsúdil vstup vojsk Varšavskej zmluvy (spolu s vtedajším predsedom Okresného súdu v Rožňave JUDr. Miklošom – otcom budúceho ministra financií SR), neskôr prekladaný na Okresné prokuratúry v Poprade a v Spišskej Novej Vsi, zomrel v roku 1985 na následky dopravnej nehody v Košiciach
01.10.1970 – 30.06.1975	JUDr. Ján Sidor , rodák z Telgártu, predtým okresný prokurátor v Poprade
01.07.1975 – 31.01.1983	JUDr. Ján Fábián , rodák z Mlyniek – Biele Vody, prišiel ako okresný prokurátor v Spišskej Novej Vsi, v Rožňave sa usadil a tu aj zomrel v roku 2001
01.02.1983 – jún 1989	JUDr. Michal Glevaňák , rodák z Osturne, prišiel ako okresný prokurátor vo Vranove nad Topľou, neskôr dlhoročný okresný prokurátor v Prešove, kde aj v súčasnosti žije
jún 1989 – 31.12.1991	JUDr. Ivan Vanko , košický rodák, neskôr mestský prokurátor v Košiciach, v súčasnosti úspešný advokát v Košiciach
01.01.1992 – 01.04.2021	JUDr. Zoltán Gallo ml. , rožňavský rodák, syn JUDr. Zoltána Galla st., športovec, stolný tenista, hráč a športový vedúci úspešného extraligového klubu Geológ Rožňava

Ďalší významní prokurátori pôsobiaci v Rožňave:

JUDr. Vojtech Löffler – rodák z Dobšinej, absolvent Právnickej fakulty UK v Bratislave, na Okresnej prokuratúre Rožňava pôsobil v rokoch 1973 – 1976 ako prokurátorský čakať, neskôr prokurátor na Mestskej prokuratúre v Košiciach, od roku 1982 námestník krajského prokurátora v Košiciach, v rokoch 1987 – 1990 námestník generálneho prokurátora, v rokoch 1992 – 1997 predseda senátu Krajského súdu Bratislava, neskôr opäť prokurátor Generálnej prokuratúry Bratislava, pôsobil na netrestnom úseku prokuratúry, od roku 2018 na dôchodku, žije v Šamoríne

JUDr. Dušan Revúcky – rodák z Dobšinej, absolvent Právnickej fakulty UK v Prahe, na Okresnej prokuratúre Rožňava pôsobil ako špecialista na netrestnom úseku v rokoch 1966 až do odchodu do dôchodku v roku 2004, žije v Dobšinej

JUDr. Margita Klemová – rodáčka z Myslavy, absolventka Právnickej fakulty UPJŠ v Košiciach, na Okresnej prokuratúre Rožňava od roku 1977, od roku 1992 až do odchodu do dôchodku v roku 2020 námestníčka okresného prokurátora, usadila sa v Rožňave, žije v Betliari

Pre zaujímavosť zo štatistického pohľadu uvádzame nápad vecí v nasledovanejšom registri Pv (trestné veci) a počet podaných obžalôb v uvedených rokoch:

Rok	Nápad vecí v registri Pv	Počet obžalôb
2017	818	348
2018	777	346
2019	704	328
2020	693	291

Okresný úrad Rožňava

Činnosť miestnej štátnej správy po roku 1990 – Okresný úrad, Obvodný úrad Rožňava

Na základe zákona SNR č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení (zánik národných výborov) zanikol Okresný národný výbor a následne zákonom SNR č. 472/1990 Zb. o organizácii miestnej štátnej správy 1. 1. 1991 prešla väčšina pôsobnosti Národných výborov na Obvodné úrady Plešivec, Dobšiná, Revúca a Rožňava ako orgány integrovanej miestnej štátnej správy 1. stupňa a na Okresný úrad ako orgán integrovanej štátnej správy 2. stupňa.

Prednostovia 1991 – 2020:

1990 – 1991	Fedor Prihradský
1991 – 1993	JUDr. Vladimír Gecelovský CSc.
1994	Ing. Pavol Suchodolský
1994 – 1995	Ing. Ladislav Ocelník
1998	Ing. Anton Barbierik
1999 – 2002	doc. Ing. Ján Lipták
2003 – 2006	Ing. Ján Szöllös
2007	Ing. Atilla Kelecsényi
2007 – 2010	Mgr. Ľubomír Hlaváč
2011	Ing. Viktor Mezei
2012	Mgr. Miloš Gallo
2012 – 2016	PhDr. Bc. Ján Matu
2016 – 2019	Ing. Ján Babič
2019 -	Ing. Robert Anna

V roku 1996 bolo vytvorených 79 okresov. Bola zrušená časť úradov špecializovanej štátnej správy a vytvorené okresné úrady a platnou legislatívou sa zrušili okresné úrady a obvodné úrady miestnej štátnej správy. Dňom 24. júla 1996 bol zriadený Okresný úrad v Rožňave ako právnická osoba na výkon miestnej štátnej správy na úsekoch: obrana štátu, všeobecná vnútorná správa, živnostenské podnikanie, civilná ochrana obyvateľstva, poľnohospodárstvo, lesné hospodárstvo a poľovníctvo, pozemkové úpravy, správa majetku, verejné obstarávanie, mládež a kultúra, sociálnych vecí, doprava a cestné hospodárstvo, kataster nehnuteľností, štátna veterinárna starostlivosť, tvorba a ochrana životného prostredia, kontroly, cien, financií, stratégia regionálneho rozvoja, zbor požiarnej ochrany, medzinárodná spolupráca. V roku 2003 zákonom 515/2003 Z.z. o krajských a obvodných úradoch boli zrušené okresné úrady a vytvorili sa krajské a obvodné úrady v pôsobnosti Ministerstva vnútra Slovenskej republiky, a tak k 1. 1. 2004 bol Okresný úrad v Rožňave zrušený. Vznikol Obvodný úrad v Rožňave s právnou subjektivitou na úseku všeobecnej vnútornej správy, živnostenského podnikania a civilnej ochrany a riadenie štátu v krízových situáciách mimo vojny. Všetky oblasti špecializovanej miestnej správy nadobudli štatút obvodných úradov. V odvetvovej pôsobnosti ministerstiev boli k 1. 1. 2004 zriadené orgány špecializovanej miestnej štátnej správy. Krajský úrad v Košiciach bol právnickou osobou, rozpočtovou organizáciou zapojenou na rozpočet ministerstva vnútra a v rozpočte zabezpečoval aj obvodný úrad. Zákom č. 254/2007 Z.z. o zrušení krajských úradov (časť kompetencií prešla na obvodné úrady a časť na ministerstvá). Zákon č. 180/2013 Z.z. okresné úrady od 1. októbra 2013 nahradili dovtedajšie obvodné úrady a špeciálne obvodné úrady štátnej správy. Riadený je Ministerstvom vnútra Slovenskej republiky. V súčasnosti Okresný úrad Rožňava, ktorý sídli na ul. Špitálskej 3 Rožňava tvorí 8 odborov s celkovým počtom 68 zamestnancov. Prednostom Okresného úradu je Ing. Robert Anna. Vedúci jednotlivých odborov riadia vo svojej pôsobnosti zamestnancov vo funkciách (radca, samostatný radca a samostatný odborný radca).

štruktúra	Počet zamestnancov
Organizačný odbor	9
Odbor živnostenského podnikania	3
Odbor všeobecnej vnútornej správy	9
Odbor krízového riadenia	3
Odbor lesného a pozemkového hospodárstva	11
Odbor starostlivosti o životné prostredie	8
Odbor cestnej dopravy a pozemných komunikácií	4
Katastrálny odbor	21

Z kapacitných dôvodov niektoré odbory sídlia mimo budovu okresného úradu, a to na Jarnej 2 katastrálny odbor, Janka Kráľa 1 odbor cestnej dopravy a pozemných komunikácií a na ul. Ernesta Rótha 30 – odbor pozemkového a lesného hospodárstva a odbor starostlivosti o životné prostredie. Súčasťou okresného úradu je registratúrne stredisko na ul. Lipovej 1, kde sa uchováávajú registratúrne záznamy všetkých odborov okresného úradu podľa lehoty uloženia. V roku 2020 do činnosti Okresného úradu Rožňava zasiahla pandémie ochorenia COVID-19. spôsobila čiastočné obmedzenie služieb k občanom pri osobnom kontakte. Služby boli zabezpečované v obmedzenom režime a komunikácia medzi úradom a občanom prebiehala zväčša v elektronickej forme. Veľkou mierou sa podieľal aj okresný úrad v zvládaní pandemickej situácie v našom okrese, a to zriadením karanténneho strediska, zabezpečovaním a distribúciou antigénových testov pre všetky obce.

Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Rožňave (RÚVZ)

IČO: 17335957

Sídlo: Špitálska 3, 048 01 Rožňava

Generálny tajomník služobného úradu a regionálny hygienik: Mgr. Jozef Varga, poverený výkonom funkcie

Zástupca riaditeľa: Ing. Andrea Albertová

Vedúca osobného úradu: Ing. Andrea Albertová

Rezort/zriaďovateľ: Ministerstvo zdravotníctva Slovenskej republiky

Forma hospodárenia: rozpočtová organizácia

Územná pôsobnosť: územný obvod okresu Rožňava s rozlohou 1 173 km²

Členovia vedenia organizácie:

Oddelenie	vedúci
Vedúca oddelenia hygieny životného prostredia a zdravia	Ing. Jana Hricková
Vedúca oddelenia hygieny výživy, bezpečnosti potravín a kozmetických výrobkov	MVDr. Bc. Ľubomír Balážik
Vedúci oddelenia preventívneho pracovného lekárstva a toxikológie	Mgr. Štefan Roda

Vedúci oddelenia epidemiológie a hygieny detí a mládeže	Mgr. Jozef Varga
Vedúca oddelenia podpory zdravia	Mgr. Silvia Lengová, MPH
Vedúca osobného úradu a hospodársko-technických činností (HTČ):	Ing. Andrea Albertová

Poslaním Regionálneho úradu verejného zdravotníctva v SR je plniť úlohy v určenom územnom celku na úseku prevencie ochorení a iných porúch zdravia, metodicky usmerňovať tvorbu zdravých životných a pracovných podmienok, dohliadať na plnenie povinností fyzických osôb podnikateľov a právnických osôb v oblasti ochrany a podpory verejného zdravia pri prevádzkovaní činností súvisiacich so službami pre verejnosť, s prevádzkou zariadení pre deti a mládež a zariadení spoločného stravovania, so zabezpečením zdravotne bezpečnej pitnej vody a so zabezpečením ochrany zdravia pri práci. Ďalej je to presadzovanie zdravého životného štýlu v sfére verejnosti ako aj presadzovanie vnímania prevencie ako nástroja na zlepšenie úrovne zdravia v spoločnosti. Ako zdroje pre zásobovanie pitnou vodou pre verejné vodovody sú v celej južnej časti okresu využívané krasové vody, ktorých výdatnosť a kvalita je premenlivá, silne závislá od množstva zrážok. U rožňavskom skupinovom vodovode významný podiel pitnej vody privádzanej do mesta Rožňava cez dve príľahlé obce – Betliar a Gemerská Poloma, predstavuje povrchový tok – Súľovský potok. V roku 2020 bolo 17 678 zásobovaných obyvateľov mesta Rožňava.

Zaznamenané ochorenia, resp. skupina na RÚVZ v Rožňave	Ochorelo	Muži	Ženy
Salmonelóza	48		
Iné bakteriálne črevné infekcie	190	106	84
Vírusové a iné nešpecifikované črevné infekcie	27		
Akútna hepatitída E	1		
Akútna hepatitída C	1		
Chronická hepatitída C	1		
Vzdušné nákazy	24 128		
Helmintóza a protozoárne ochorenie	4		
Zoonóza	18		
Nákaz kože a slizníc	63		
Pohlavné nákazy	7		
Nozokomiálne nákazy	124		
Importované nákazy (COVID-19)	8	5	3

V dôsledku výskytu akútnych respiračných ochorení, chrípky a chrípke podobných ochorení bol v danom roku prerušený výchovno-vzdelávací proces v 17 materských školách, 19 základných školách, 1 strednej odbornej škole a 1 gymnáziu. Najvyšší výskyt respiračných ochorení bol zaznamenaný v období od 27. 1. 2020 do 11. 3. 2020. V okrese Rožňava neboli zaznamenané

hromadné výskyty a epidémie prenosných infekčných a parazitárnych ochorení. Na základe požiadavky prostredníctvom e-mailu RÚVZ v Rožňave hlásilo RÚVZ so sídlom v Košiciach koľko materských alebo základných škôl bolo v príslušnom týždni v súvislosti s ochorením COVID-19 zatvorených. **Hlásených** v epidemiologickom informačnom systéme (EPIS) bolo spracovaných 1 696 prípadov prenosných ochorení, z toho sa týkalo 1 293 prípadov ochorenia COVID-19 (bližšie informácie v Kronike COVID-19). Spracovanie údajov o výskyte prenosných ochorení vrátane hlásenia chrípky a akútneho respiračného ochorenia, (ARO), ťažké akútne respiračné ochorenie (SARI), informácií do systému rýchleho varovania si vyžiadalo 1 098 výkonov v informačnom systéme EPIS.

Zaočkovanie na:	v %	ochorení:
Diftéria (záškrt), tetanus, hemofilové a pneumokokové invazívne a infekcie, vírusová hepatitída B	97,8 do 99,6%	0
Pertussis	97,8 do 99,6%	4
Osýpky	97,8 do 99,6%	0
Ružienka	97,8 do 99,6%	0
Zápal príušníc	97,8 do 99,6%	0
poliomyelitída	97,8 do 99,6%	eradikované ochorenie

Varicella – hlásených 6 ochorení u žiakov základných škôl. Herpes zoster – 54 prípadov, a to u 52 dospelých a 2 prípady u osôb vo vekovej skupine 10 – 14 rokov. Infekčná mononukleóza – hlásené 4 ochorenia, vyskytla sa u osôb vo veku 10 – 19 rokov. Forma u 3 prípadov uzlinová a v 1 prípade kožná. Zápal mozgu miechy – hlásený 1 možný prípad bakteriálnej meningoencefalitídy a meningomyelitídy nezatriedenej inde. Kožná listerióza – hlásený 1 prípad. Lymeská borelióza – hlásených 15 prípadov. Vyskytli sa v máji až septembri. Kontakt, alebo ohrozenie besnotou – hlásených 9 ohrození besnotou. Ruža – hlásených 6 prípadov. Svrab – hlásených 57 prípadov.

Kultúra a umenie, aktivity a podujatia

Mesto Rožňava každoročne z rozpočtu mesta vyčleňuje finančné dotácie pre rozvoj kultúry v našom meste. V roku 2020 bolo schválených mestským zastupiteľstvom pre kultúrne, mládežnícke a sociálne organizácie, občianske a rodičovské združenia pri materských a základných školách 10 000 €. Subjekty využili finančné prostriedky v celkovej výške 8 233,86 €.

Z dôvodu protipandemických opatrení COVID-19, bol kultúrny život v roku 2020 veľmi obmedzený. V apríli 2020 sa Odbor kultúry, športu a cestovného ruchu, konkrétne sekcia kultúry napriek pandemickým obmedzeniam, ktoré neumožnili organizovať podujatia, otvoril pre občanov. V záujme tvorby dlho potrebnej Koncepcie rozvoja kultúry mesta Rožňava, vytvorili dotazník, ktorý má reflektovať súčasnú situáciu kultúry v meste a definovať verejný záujem (názory a potreby občanov) v oblasti kultúry. Taktiež zverejnili aj výzvu pre všetky subjekty pôsobiace v oblasti kultúry v meste, aby o sebe poskytli informácie pre súčinnosť pri tvorbe spomínanej koncepcie a samozrejme aj pre budúcu spoluprácu.

Január

Domka, stredisko Rožňava v spolupráci s mestom Rožňava zrealizovali projekt „Vychovávať mladých 21. storočia“. V rámci projektu bolo pripravených niekoľko podujatí. Na začiatku januára 2020 bol pre animátorov pripravený Zimný animátorský výlet na Dedinkách. V Divadle Actores si dňa 2. februára zahrali domkári divadelnú hru s názvom Iba jeden...? Na predstavení sa zúčastnilo 420 divákov a celkový počet hercov bol 45. Ďalšie podujatie v rámci projektu bolo v mesiaci júl 2020, a to duchovné cvičenia vo Veľkom Blhu a v Spišských Tomášovciach.

Pripomienkou 25. výročia zapísania gemerských jaskýň v Národnom parku Slovenský kras do zoznamu UNESCO je aktuálna výstava v Baníckom múzeu v Rožňave.

Účastníci výstavy

Výstava bola sprístupnená do 31. januára 2021 v Baníckom múzeu v Rožňave. Po jej skončení sa exponáty stali súčasťou stálej expozície. Unikátne sú jaskyne Slovenského krasu, ktoré už 25 rokov patria na Zoznam svetového dedičstva UNESCO. Na výstave boli okrem trojrozmerných predmetov a odborných textov inštalované fotografie profesionálnych fotografov. V rámci sprievodných podujatí čakali návštevníkov projekcie tematických filmov, odbornovo-populárne

prednášky a tematické workshopy pre žiakov. Tvorcovia výstavy použili aj interaktívne prvky ako mikroskopy či jaskyniarsky úžinový trenažér.

Február

Začiatok februára mal pre mesto Rožňava slávnostný ráz. Spája sa totiž s prvou písomnou zmienkou o meste, ktorá je z 3. februára 1291. Pri tejto príležitosti sa konali trojdňové Oslavy 1. písomnej zmienky o meste Rožňava. Začali sa 4. a skončili 6. februára. Oslavy otvorilo slávnostné zasadnutie mestského zastupiteľstva v utorok 4. februára. Primátor v priestoroch kongresovej sály historickej radnice odovzdal laureátom najvyššie mestské ocenenia. Ocenili tiež najúspešnejších športovcov a športové kolektívy za minulý rok. V stredu pokračovali oslavy ďalšími podujatiami, ktoré mali už skôr pracovný ráz. Na stretnutí s primátorom prezentovali zástupcovia študentského parlamentu i základných škôl svoj pohľad na to, čím by samospráva mohla osloviť mladých ľudí, čo im chýba, ktorým témam či činnostiam by sa chceli venovať. Veľa podnetných postrehov i nápadov vzišlo aj zo stretnutia vedenia mesta a predstaviteľmi kultúrnych inštitúcií pôsobiacich v priestore mesta, ktoré sa konalo v stredu popoludní. Večer druhého dňa osláv uzavrel Koncert pre útulok, ktorý sa konal ako spomienka na trojicu obetavých žien z OZ Život je pes. Vystúpili na ňom dievčatá zo skupiny HoryZone, Robo Šimko a Karmen Pál-Baláž. Tretí deň osláv sa vrátil trochu do histórie. Predpoludním sa v priestoroch historickej radnice stretli primátori siedmich hornouhorských banských miest ako aj zástupcovia baníckych spolkov. Nevenovali sa však len minulosti, ale hlavne sa zamerali na možnosti spolupráce do budúcnosti. Štvrtok program osláv uzavrelo stretnutie bývalých primátorov mesta Rožňava ako aj pracovníkov mesta, ktorí si užívajú zaslúžený odpočinok na dôchodku. V príjemnej a pohodovej atmosfére zaspomínali na chvíle strávené v práci i mimo nej.

Rožňavská hvezdáreň oslávila polstoročie zaujímavou prednáškou i novým mobilným planetáriom. Prednáška s názvom Čierne diery v kozmickej pavučine sa uskutočnila v sobotu 8. februára v Dome tradičnej kultúry Gemera a bola určená pre odbornú aj širokú laickú verejnosť. Prednáškou vedca a astrofyzika Norberta Wenera – rodáka z Rožňavy - a predstavením nového planetária si pripomenuli v Rožňave polstoročnicu existencie miestnej hvezdárne. Podujatie pripravilo Gemerské osvetové stredisko (GOS), pod ktoré hvezdáreň patrí. Planetárium financoval Košický samosprávny kraj (KSK) sumou vo výške takmer 70 000 eur. Mobilné planetárium s priemerom piatich metrov okrem základnej funkcie simulátora hviezdnej oblohy umožňuje znázorniť napríklad klasickú nočnú i dennú oblohu z pozície pozorovateľa na Zemi. Poskytuje 22 možností zobrazenia Mliečnej cesty, zobrazenie 28 hviezdnych mytológií, simuláciu denného pohybu hviezd a projekciu animovaných programov.

Zdroj: Pixabay.com / CC0 1.0

Marec

Banické múzeum ešte koncom roka 2019 podalo do grantového systému Fondu na podporu umenia projekt zameraný na ochranu zbierkového fondu Výtvarné umenie „Radšej visieť než ležať“. Tento projekt podporilo z verejných zdrojov, a tak sťahovanie sa začalo 23. marca a trvalo do 4. mája 2020. Išlo približne o 1 350 kusov zbierkových predmetov (obrazy a plastiky) pôvodne uložených v regáloch, skrinách, kovových lístkovniciach a zavesených na stenách. Hlavným cieľom celej rekonštrukcie a modernizácie depozitárneho priestoru fondu výtvarného umenia Banického múzea v Rožňave bolo skvalitnenie bezpečného uloženia zbierok, dôraz sa kládol na zlepšenie klimatických podmienok, spriehľadnenie uložených vzácných umeleckých diel a samozrejme ľahšiu a bezpečnejšiu manipuláciu s nimi. Taktiež v roku 2020 pribudli do múzea nové predmety od darcov, o ktorých rozhoduje Komisia na tvorbu zbierok. Z celkového počtu darovaných predmetov komisia schválila 46 za zbierkové predmety a 1 bol schválený za pomocný predmet.

Postupová súťaž neprofesionálnej výtvarnej tvorby Výtvarné spektrum 2020 bola vyhlásená začiatkom tohto roka. Jej hlavným poslaním je vyhľadávanie a podpora mladých talentovaných umelcov. Gemerské osvetové stredisko, kultúrne zariadenie Košického samosprávneho kraja, organizovalo v piatok 6. marca 2020 o 16.30 hod. v Dome tradičnej kultúry Gemera vernisáž

výstavy najúspešnejších prác a vyhodnotenie regionálneho kola tejto súťaže. Verejnosti sa predstavilo 14 autorov z regiónu a spolu 37 diel, rôznych médií od klasickej maľby cez grafiku až po súčasnú tzv. digitálnu maľbu. Zostaveniu výstavy predchádzal výber z celkovo prihlásených 78 diel od 21 autorov. Vyhodnotenie prác odbornou porotou s následným rozborovým seminárom pre autorov bol prínosom pre všetkých zúčastnených, najmä však pre začínajúcich mladých talentovaných tvorcov. Seminár je podstatnou a neoddeliteľnou súčasťou súťaže pre načerpanie novej inšpirácie, podporu umeleckého rastu a výmenu skúseností v oblasti umeleckej tvorby. Seminár sa uskutočnil z verejných zdrojov vďaka podpore Fondu na podporu umenia. Porota posúdila práce z technického a umeleckého hľadiska a vybrala tie najlepšie na postup do krajského kola súťaže.

Banické múzeum v Rožňave drží trend so svetovými múzeami. Múzeum pripravilo pre všetkých priaznivcov nevšedný projekt. Z dôvodu protipandemických opatrení COVID-19 bolo múzeum pre verejnosť zatvorené, a tak na svojej webovej stránke sprístupnili virtuálnu prehliadku Zážitkového centra SERNTINEL a Expozície prírody Slovenského krasu a priľahlých oblastí.

Virtuálna prehliadka expozície

Máj

Banické múzeum v Rožňave organizovalo jubilejnú výstavu fotoklubu Pix-XL v Galérii Banického múzea. Rožňavský Pix-XL bol založený v roku 2010, keď traja kamaráti prechádzali Silickou planinou. Keďže príroda ponúka vždy niečo krásne, myšlienka vytvorenia klubu sa sformovala práve medzi škrapmi krasu. A keďže sa s tou krásou chceli podeliť s ostatnými, založili klub a organizujú výstavy. Vzhľadom na aktuálnu situáciu Covid-19, výstava bola sprístupnená bez vernisáže. Výstava bola otvorená 28. mája. Členovia klubu skúšali fotenie na

film a skúšajú aj staré fototechniky. So svojimi zbierkami cestovali do Čiech, Maďarska a samozrejme po Slovensku. Fotografia je vlastne univerzálny jazyk, ktorý nepotrebuje preklad.

Banické múzeum v Rožňave sa v roku 2020 rozhodlo preskúmať súčasnosť rožňavského divadelníctva. Myšlienka vyhádzala nielen z dvojitého jubilea slovenského divadla (100. výročie založenia Slovenského národného divadla (1. marca 1920), ale i 190. výročie uvedenia prvého ochotníckeho predstavenia (22. augusta 1830 v Liptovskom Mikuláši). Vďaka finančnej podpore Fondu na podporu umenia od mája banické múzeum začalo riešiť projekt s názvom Divadelná Rožňava – múzejno-pedagogické bádanie, workshop a prezentácie. Aby bolo snaženie presvedčivejšie, vytvorili v prvej fáze pracovné skupiny študentov z gymnázia, s ktorými prebiehal z dôvodu opatrení priebeh výskumu on-line formou. Druhú fázu začali otvorením výstavy s názvom Divadelná Rožňava – Rozsnyói színházi élet, v rámci ktorej odprezentovali súčasné rožňavské profesionálne divadelné prostredie a osobnosti pôsobiace v divadelnom svete, ktoré pochádzajú z Rožňavy. Záujemcom na výstave predstavili obdivuhodné scény, kostýmy, scénografické prvky a návrhy od spolupracujúcich divadiel. Tento projekt vznikol ako voľné pokračovanie múzejno-pedagogického cyklu Živé múzeum. Pandemická situácia však nedovolila, aby v roku 2020 naplnili kompletný program projektu, preto sa rozhodli predĺžiť jeho trvanie do apríla 2021.

Jún

Medzinárodný deň detí Banické múzeum oslávilo za prísnych opatrení špeciálnym programom. Geológia regiónu bola témou podujatia Deň detí v Banickom múzeu, ktoré sa uskutočnilo 5. júna 2020 v priestoroch jeho geologickej bádateľne v zážitkovom centre. Pomocou krátkej prednášky a vzoriek hornín i minerálov sa prítomné deti dozvedeli, aké rozmanité nerastné bohatstvo skrýva podzemie Gemera. V rámci programu nechýbali rôzne aktivity, ako rozpojovanie horní geologickým kladivom, výroba kryštálov či ryžovanie zrnka „zlata“.

Júl

K letu v Rožňave patrí bohatý program kultúrnych podujatí. Už piaty rok prebiehajú pod hlavičkou Rožňavské kultúrne leto a ponúka niečo zaujímavé pre každú vekovú skupinu. V roku 2020 pripadla nedeľa na 5. júla – Sviatok Cyrila a Metoda, a preto bolo súčasťou oficiálnej časti položenie vencov k buste Štefana Moyzesa na múre biskupského paláca na Námestí baníkov. V ďalšej časti programu sa konal krst knihy plnej fotografií s názvom Rožňava a okolie z neba. Spolu s primátorom mesta Michalom Domikom aj jej autor Bohuš Schwarzbacher. Krstilo sa zlatonosným a striebornosým pieskom z Čučmy, ktorý nazbieral sám primátor mesta. O hudobnú stránku programu sa okrem Peknej dolinky a vokálnej skupiny 4G postarala aj spevácka skupina FS Dubina. K sprievodnému podujatiu patrila aj prezentácia Gemera a pre záujemcov bola sprístupnená aj Strážna veža. Túto možnosť využilo 197 ľudí.

Laura, združenie mladých zorganizovala pre deti od 6. - 10. 7. 2020 letný prímestský tábor pod názvom „Cesta strojom času“. Myšlienkou tábora bolo pozvať deti na dobrodružnú cestu do minulosti Rožňavy, aby poznali osobnosti svojho regiónu. Tábor bol koncipovaný tak, aby sa mohli zachovať epidemiologické opatrenia, ktoré sa postupne v lete uvoľňovali. Pozvali deti cestovať strojom času do zaujímavých období nášho regiónu, napríklad založenie obce Rudná, obdobie tureckých výbojov, husitských vojen, a týmito obdobiami ich sprevádzali jednotlivé osobnosti, ako napr. gróf Mariássy, Bela IV., J. E. Dobšinský, zbojníci, obyvatelia Rožňavy... Na záver združenie vyhodnotilo a odmenilo všetkých pútnikov.

Slávnostné otvorenie Kultúrno-kreatívneho centra Kláštor sa uskutočnilo 10. júla 2020 za účasti americkej veľvyslankyne Bridget Brink. Kláštor sa nachádza v bývalom Františkánskom kláštore na Námestí baníkov, v ktorom sa nachádzajú okrem co-workingového priestoru, ateliérov, multimediálneho štúdia, priestoru na kultúrne aktivity aj tzv. English Corner, teda neformálny priestor na rôzne diskusie, workshopy či prednáška v anglickom jazyku. Na otvorení sa zúčastnila aj čerstvá absolventka ročného výmenného programu v USA pre študentov stredných škôl s názvom Flex, Eva Lehocká. Občianske združenie Otvor dvor, ktoré má bývalý františkánsky kláštor od mesta dlhodobo prenajatý, hneď po otvorení začal svojimi pestrými aktivitami. Nechýbali ani debaty, ako napr. s Michalom Havranom, spisovateľom, publicistom a teológom, alebo zakladateľom Starej tržnice Gáborom Bindicsom. Okrem potulnej galérie návštevníkov potešila aj Katka Koščová. Aj novootvorená kaviareň Rajský dvor ponúkla okrem iného aj pestro prichystané stoly podľa národnosti, ako napr. stôl anglický, francúzsky, taliansky či maďarský. Na jar príchodom protipandemických opatrení Covid-19 sa združenie v rámci svojich kapacít zapojilo do šitia a distribúcie rúšok najzraniteľnejším obyvateľom mesta. Pozitívum bolo v tom, že mali viac času, pokoja a priestoru na rekonštrukčné práce a negatívum, že sa nemohli organizovať podujatia a prevádzkovať kaviareň a kníhkupectvo. Taktiež sa zastavili všetky aktivity smerujúce k prenajímaniu priestorov Kláštoru aktívnym jednotlivcom a združeniam (organizáciám), čo je jeden z dôležitých bodov fungovania Kláštoru.

Slávnostné otvorenie Kultúrno-kreatívneho centra Kláštor sa uskutočnilo za účasti americkej veľvyslankyne Bridget Brink

21. ročník Medzinárodného maliarskeho tábora Józsefa Basku MLYN Rožňava 2020 zorganizovalo Občianske združenie Pre partnerské mestá Rožňavy, ktoré vzniklo v roku 2013. Organizátori v plnej miere dodržiavali nariadenie vlády SR, keďže sa tábor konal v tieni pandémie

koronavírusu. Program a maliarsky ateliér bol umiestnený v prírodnom prostredí v areáli Vilky kúpele. Tvorivá dielňa sa konala v dňoch 31. júla až 8. augusta 2020. Program tábora pozostával z motivačnej exkurzie po kultúrohistorických pamiatkach Rožňavy, ako i výmenou skúseností a spoločnou tvorbou mladých, začínajúcich, ale aj známych skúsených umelcov z partnerských miest

Rožňavy. Napriek pandemickej situácii sa tábora zúčastnilo 9 výtvarných umelcov, a to z Rožňavy a jej okolia, Miškovca a partnerských miest Szerencs a Budapest. Počas tvorivého tábora vzniklo 33 výtvarných diel vytvorených rôznymi technikami. Výstupom projektu bola kolektívna výstava „MLYN Rožňava 2020“. Keďže Banícke múzeum z dôvodu protipandemických opatrení nemohlo otvoriť výstavu v galérii baníckeho múzea, prišlo s novinkou pozrieť si výstavu vo virtuálnom svete na webovej stránke, a tak si ju občania mesta mohli pozrieť od 10. septembra do 30. októbra 2020.

August

Vatru slobody, ktorú si už občania obľúbili, v roku 2020 vystriedala Vatra SNP. Keďže sa z dôvodu pandémie nemohol konať ani Deň detí, vatru mesto doplnilo v popoludňajších hodinách o detský program. V spolupráci s viacerými rožňavskými organizáciami pripravili na deň 28. augusta 2020 veľmi zaujímavý, netradičný a bohatý program v prírodnom prostredí. Zaujímavosti deťom predviedli základná umelecká škola, Centrum voľného času, Slovenský červený kríž, OK Gemer, Hasičský a záchranný zbor, miestne silové zložky policajného zboru ale aj vojenské prapory sídlia v meste Rožňava. Podvečer sa k prítomným prihovoral primátor mesta Michal Domik, ktorý pripomenul význam Slovenského národného povstania. Pred zapálením vatry vystúpila country tanečná skupina Nashville a o voľnú zábavu sa postarala country kapela Rebel's Band.

Kynologická ukážka s Richardom Grecmajerom

Slávnostné zapálenie vatry primátorom mesta
Michalom Domikom

Kultúrne leto v kocke

Počas 5. ročníka série kultúrnych podujatí Rožňavské kultúrne leto samospráva mesta Rožňava pre všetkých občanov pripravila spolu 9 nedeľných popoludní, Vátru SNP a 4 koncerty vo dvore radnice. Tak ako aj po minulé roky mesto dalo priestor na prezentovanie sa domácim a regionálnym hudobníkom a iným umelcom. Týchto aj kvôli pandémie v tomto roku nebolo možné vidieť a počuť na väčších podujatiach v meste ani v okolí. Pestrú paletu podujatí tvoril krst knihy, uctenie si pamiatky vierožvestcov Cyrila a Metoda, prehliadky strážnej veže a kláštora s OZ Otvor dvor, divadelné predstavenia Divadla Theátrum a Mestského divadla Actores, nedeľné koncerty či už skúsenejších hudobných zoskupení, ako aj začínajúcich mladých kapiel. Participovali aj organizácie sídliace v meste: Banické múzeum v Rožňave, Gemerská knižnica Pavla Dobšinského v Rožňave, ZO Csemadok Rožňava. Priestor na prezentácie svojich klubov mali aj športovci. Novinkou v tomto roku boli piatkové koncerty od 19.00 hodiny vo dvore radnice. Vystúpili kapely Endorfin, Exit, The Roads, Marietta Roxerova and friends. O tieto koncerty prejavila záujem hlavne mladá generácia.

september

Základná organizácia Csemadok v Rožňave organizovala dňa 5. septembra Stretnutie speváckych súborov z okresu Rožňava. Na stretnutí vystúpili súbory: Folklórny súbor (FS) Csattogó z Krásnohorského Podhradia, FS Bokréta z Jablonova nad Turňou, FS Cházár András z Jovic a FS Hagymányörzök z Kečova. Hlavným cieľom podujatia bolo zachovanie tradície a kultúry maďarskej národnostnej menšiny.

Múzejný deň sa v Banickom múzeu v Rožňave v roku 2020 konal 18. septembra. Bol pripravený bohatý program pre deti z materských a základných škôl. Okrem prednášok si mohli prítomní pozrieť všetky expozície Zážitkového centra Sentinel a vyskúšať si aktivity v Geologickej bádateľne. Deťom Stredná zdravotnícka škola v Rožňave prezentovala ukážky poskytnutia prvej pomoci pri úrazoch v prírode, Gemerská knižnica Pavla Dobšinského prezentovala zaujímavé publikácie pamiatok na Gemeri, ktoré sú zaradené do zoznamu svetového dedičstva UNESCO. Najväčším lákadlom však bola lezecká stena, ktorú si mohli všetci vyskúšať a samozrejme nechýbala ani cesta baníckym vláčikom.

Banické múzeum v spolupráci s Gemerským baníckym spolkom Bratstvo si už tradične pripomenulo významný sviatok "Deň baníkov". Podujatie sa uskutočnilo 11. septembra. Pri pamätníku baníckej práce sa uskutočnil pietny akt kladenia vencov, sprievodné klopanie banskej klopačky a príhovormi Pavla Lackaniča (riaditeľa banického múzea), Dušana Oravca (predsedu GBS Bratstvo) a primátora mesta Michala Domika. Po návrate do múzea program pokračoval prezentáciou novej interaktívnej časti expozície múzea „Visuté lanové dráhy“, ktorá bola spojená s členskou schôdzou a prednáškou Norberta Mogyorósiho.

V roku 2020 i v Baníckom múzeu v Rožňave pripomenuli 25. výročie zapísania prírodných pamiatok Aggteleckého a Slovenského krasu na Zoznam svetového dedičstva UNESCO. Pri tejto príležitosti múzeum otvorilo 24. septembra výstavu „Jaskyne UNESCO v Národnom parku Slovenský kras“ v Galérii baníckeho múzea v Rožňave. Výstava, ktorá sa konala pod záštitou predsedu samosprávneho kraja Rastislava Trnku podporil Fond na podporu umenia. Cieľom výstavy bolo prezentovať, propagovať a chrániť špecifické jaskyne Národného parku Slovenský kras.

December

Zapaľovanie sviečok na adventnom venci patrí k predvianočnému času. V adventnom čase mesto zaviedlo novú tradíciu postupného zapaľovania sviečok adventného venca, ktorý bol umiestnený v strede Námestia baníkov – na trávnom poraste na východ od Strážnej veže. Tradične každý rok tento akt zvykol prebiehať s krátkym kultúrnym programom a Rožňavčanmi na Námestí baníkov pri veľkom adventnom venci. Avšak okolnosti a protipandemické opatrenia nedovolili zotrvať v tradícii, tak sa zapaľovanie sviečok prostredníctvom Rožňavskej televízie dostali

virtuálne cez obrazovky k občanom. Každý týždeň sa v ich vysielaní ako aj na dostupných masmediálnych kanáloch vysielal asi 15 minút trvajúci klip, v ktorom sa prihovril jeden z predstaviteľov cirkví pôsobiach v Rožňave. Primátor mesta Michal Domik zapálil sviečku a prihovril sa taktiež k občanom mesta. V rámci tohto klipu si občania mohli vypočuť a pozrieť aj najkrajšie momenty z minuloročných

adventných koncertov, ktoré organizovala Eva Kardošová. Zapálenie prvej sviečky sa uskutočnilo v nedeľu 29. novembra 2020.

Každý rok na začiatku decembra navštívil Mikuláš materské školy a večer rozsvietil vianočný stromček na Námestí baníkov. Rok 2020 sa však v mnohom odlišoval od rokov minulých, ktorý zapríčinila pandémia Covid-19. Mikuláš v spolupráci s Mestským divadlom Actores pripravili predstavenie Arthurova kapela a Mikuláš, ktoré si deti aj dospelí mohli pozrieť 5. decembra vo vysielaní RVTv, alebo yutubovom kanáli. Predtým sa však Mikuláš spolu s primátorom mesta Michalom Domikom vydali na vianočne vyzdobenom povoze ťahanom koníkom do ulíc. Prešiel hlavnými ťahmi mesta, pozdravil Rožňavčanov a spoločne rozdali pre deti balíčky so sladkosťami. V závere cesty mestom zamieril Mikuláš na Námestie baníkov, kde v spoločnosti detí zažal vianočný stromček a následne aj rozsvietil maxi Santa Clausa pred Obchodno-kultúrnym centrom.

Mikuláš na koči s primátorom mesta rozdávať deťom po sídliskách sladkosti
Rozsvietenie Mikuláša pred Obchodno-kultúrnym centrom v Rožňave

V priestoroch Gemerskej knižnice Pavla Dobšinského v Rožňave sa 10. decembra uskutočnilo spomienkové stretnutie s poéziou Andreja Sládkoviča „S láskou, Sládkovič“. V spolupráci s Domom Matice slovenskej a mestom Rožňava sa napriek nepriaznivej situácii Covid-19 podarilo vytvoriť príjemnú, priam komornú atmosféru s veršami nášho slávneho poeta. Z väčšieho počtu prihlásených záujemcov sa mohli zúčastniť len štyria, ktorí však dokázali ponúknuť ukážku rôznorodosti Sládkovičovej poézie v podaní Beáty Berkešovej, Vladimíra Tökölyho, Evy Kočišovej a Juraja Bernára.

Gemerské osvetové stredisko, kultúrne zariadenie KSK má v hlavnej náplni svojej činnosti rozvoj, dokumentáciu a šírenie kultúrneho dedičstva regiónu Gemer. V oblasti tradičnej kultúry ide aj o uchovávanie nehmotných jazykových prejavov. V záujme čo najvernejšieho zachovania a správnej interpretácie jednotlivých nárečí vznikla jedinečná metodická príručka Transkripcia nárečia vo folkloristických textoch z oblasti Gemera a Malohontu. Určená je etnológom, kultúrno-osvetovým pracovníkom, ale aj folkloristom a zberateľom ľudovej slovesnosti. Ponúka nielen návod na jednotný prepis nárečových prejavov, ale aj charakteristiku a členenie nárečí a nárečových skupín v oblasti, a tiež praktické príklady správneho použitia špeciálnych znakov a grafém pri transkripcii. Autorom publikácie je mladý jazykovedec a Gemerčan Mgr. Gabriel Rožai, Phd. Hlavnou motiváciou pri tvorbe príručky bolo sprostredkovať základné informácie o možnostiach prepisu nárečových a folkloristických textov s dôrazom na oblasť Gemera a Malohontu. Nárečia tejto oblasti sú totiž veľmi rozmanité a obsahujú hlásky, ktoré si vyžadujú osobitný zápis. Práve správny grafický záznam a schopnosť primerane ho interpretovať umožňujú zachovať identickú podobu našich nárečí a v tejto forme ich odovzdať ďalším generáciám. Vydaniu tejto publikácie predchádzal niekoľkoročný terénny výskum autora v spolupráci s Gemerským osvetovým strediskom.

Oslavy príchodu Nového roka 2021 boli úplne iné, na aké sú Rožňavčania zvyknutí. Vzhľadom na vývoj pandemickej situácie a nariadenia Úradu verejného zdravotníctva SR Rožňava, rovnako ako iné samosprávy zrušilo silvestrovský program v celom rozsahu.

Šport, športové podujatia

Mesto Rožňava každoročne podporuje športové aktivity v meste a vyčleňuje športovým klubom dotáciu na ich činnosť. V roku 2020 mestské zastupiteľstvo schválilo pre športové kluby z rozpočtu mesta pre športové kluby finančný príspevok v celkovej výške 30 000 €. Na multifunkčnú športovo-kultúrnu halu stál projekt 21 480 € a revitalizácia zavlažovacieho systému na futbalovom štadióne v Rožňave 22 356 €. Projekt na rekonštrukciu letného bazéna na kúpalisku stál 23 400 €.

Opatrenia proti šíreniu ochorenia COVID-19 na jar roku 2020 na čas prakticky zastavili športový život. Kým v najvyšších súťažiach sa hľadali možnosti ako sezónu dohrať, v nižších súťažiach sa zvyčajne sezóna skončila predčasne. Postihlo to futbalový klub MFK Rožňava, basketbalové tímy ŠPD (športom proti drogám) a tiež ŽBK Rožňava (ženský basketbalový klub). Jedine stolnotenisový Geológ Rožňava so ziskom extraligového bronzu úspešne zakončil sezónu. Nižšie stolnotenisové súťaže však boli skončené predčasne. Napriek ťažkej situácii sa predsa len podarilo zorganizovať športové aktivity.

Január

Novoročný výstup na Volovec už desiatky rokov patrí prvému víkendú nového roka. Tento rok 4. januára sa konal už 42. ročník. Výstup začal z Čučmy za nie veľmi priaznivého počasia. Po prihovore pod Skaliskom a Novoročnom prípitku sa obloha na chvíľu úplne vyjasnila a turisti si mohli užívať krásne výhľady zo Skaliska na Tatry, Kráľovú hoľu, okolité pohoria a biele more oblakov v dolinách. Na tohtoročnom výstupe sa zúčastnilo približne 800 turistov.

Apríl

S veľkým zármutkom prijala verejnosť v Rožňave a okolí smutnú správu o nečakanom a náhlom úmrtí veľkého športovca nášho mesta Jozefa Völgyáka. Bol to aktívny športovec, ktorý stál v 60. rokoch pri zrode vzpieračského a kulturistického oddielu TJ Baník Rožňava. Už od študentských čias pod vedením svojho učiteľa a veľkého vzoru Róberta Júdta začal so vzpieraním a kulturistikou a neskôr pokračoval v rozvíjaní ďalšieho siláckeho športového odvetvia – silového trojboja. Práve v tomto športovom odvetví dosiahol svoje životné maximum. Na domácich aj medzinárodných súťažiach získal všetko, čo špičkový športovec dosiahnuť mohol. Stal sa mnohonásobným majstrom Slovenska, Československa, majstrom Európy ale aj majstrom sveta.

Svojimi športovými výkonmi dosiahol niekoľko európskych aj svetových rekordov. Bol uznávaným funkcionárom, trénerom a rozhodcom na medzinárodnej úrovni. Dokonca na konci roka 2019 na Otvorených majstrovstvách Slovenska získal v kategórii senior do 70 rokov tri tituly Majstra Slovenska a následne na Majstrovstvách Európy obhájil svoje predošlé prvenstvo a opäť sa stal trojnásobným Majstrom Európy. Za svoju úspešnú športovú činnosť obdržal niekoľkokrát cenu najúspešnejší športovec mesta Rožňava a taktiež získal Cenu primátora. Medzi najcennejšie ocenenie považoval uvedenie do „Siene slávy Slovenskej asociácie silového trojboja“.

Jozef Völgyák (*28. október 1951 - † 7. apríl 2020)

Jún

V uplynulej sezóne dosiahol stolnotenisové družstvo mužov v extralige Geológ Rožňava nielen najväčší úspech vo svojej 56 ročnej histórii, ale zrejme aj najväčší úspech kolektívneho športu v meste Rožňava vôbec. Družstvo základnej časti extraligy obsadilo 5. miesto a prvýkrát sa v tomto súťažnom formáte prebojovalo do skupiny 1 – 6 bojujúcej o titul Majstra Slovenska. Vo štvrt'finále play-off nečakane porazilo favorizované družstvo Nižnej a postúpilo do záverečného turnaja v Bratislave, kde v semifinále vzdorovalo suverénovi súťaže družstvu SK Vydrany. V stretnutí nakoniec prehralo 3:5. Následne v dramatickom zápase o 3. miesto zvíťazilo nad družstvom Vranova 5:3 a získalo historicky prvé - bronzové – medaily na Majstrovstvách Slovenska. O tento úspech sa zaslúžili hráči Adam Klajber, Andrej Slovák, Jakub Takáč, Gregor Gallo. Realizačný tím – vedúci družstva – Zoltán Gallo, tréneri – Andrej Ružik, Miloš Kočtuch. Družstvo Geológ Rožňava bolo hodnotené ako najväčšie pozitívne prekvapenie extraligy. V novej sezóne 2020/2021 „A“ družstvo absolvovalo zatiaľ len jediný víťazný zápas s Ružomberkom 6:4, súťaž je prerušená, je predpoklad odohratia extraligy v skrátenej forme od mesiaca február 2021. Svojím umiestnením v extralige si družstvo Rožňavy vybojovalo účasť v Európskej pohárovej súťaži, kde boli riadne prihlásení, v dôsledku epidemiologickej situácie súťaž doposiaľ rozohráť nebola.

Zľava: Andrej Ružik, Zoltán Gallo, Andrej Slováčik, Gregor Gallo, Jakub Takáč a Adam Klajber

Rožňava bola tret'ou lokalitou, do ktorej v rámci aktuálneho 7. ročníka charitatívnej cyklojazdy zavítal Peter Káčer. V tomto roku viedla jeho cesta po baníckych obciach a mestách. Začal 27. júna v Slovinkách, nasledoval Poráč a 29. júna zavítal do Rožňavy. V Rožňave a jej okolí boli sprievodcami Petra Káčera členovia baníckeho spolku Bratstvo. Cyklistickými sprievodcami boli mentálne znevýhodnení športovci Števkó Vanyo a Silvia Petrenková. Cyklojazda začala v Čučme, pokračovala na banícky náučný chodník Rákoš. Nasledovala zastávka v Mauzóleu v Krásnohorskom Podhradí i pod hradom Krásna Hôrka. Trasa v Rožňave mala viacero zastávok. Prvou bolo Banícke múzeum, nasledoval Banícky orloj, fontána so siedmimi baníckymi kahancami. Na Námestí baníkov privítal p. Káčera primátor mesta Michal Domik. Charitatívny rozmer podujatia podčiarkol aj peňažný dar rodine Pál-Balázsovcov od Nadácie TA3, ktorá cyklojazdu zastrešovala.

Zľava: víťazná rodina Pál-Balázsová, primátor mesta Michal Domik, Ondrej Pózman a Peter Káčer

Milovníci historických vozidiel si prišli na svoje. Po Rožňave a okolí sa premávali desiatky veteránov. 12. ročník zrazu veteránov sa uskutočnil v dňoch 26. júna 2020 až 28. júna 2020 v Rožňave a blízkom okolí. Zo zvyčajného májového termínu sa vzhľadom na opatrenia proti šíreniu koronavírusu presunul na posledný júnový víkend. Po piatkovom príchode čakal na účastníkov zrazu bohatý sobotňajší program. Počas dňa mali prihlásení účastníci naplánovaný zaujímavý program a jazdu naprieč Gemerom. Organizátor však nezabudol ani na návštevníkov a zvedavcov, pre ktorých pripravil výstavu týchto skvostov. Samozrejme pri jazde našim okresom sa nostalgický pohľad na krásne, staré vozidlá naskytol nejednému obyvateľovi Gemera. Zraz veteránov si za uplynulé roky získal srdcia nielen majiteľov týchto vzácných strojov, ale aj ich fanúšikov a obdivovateľov. Jeho cieľom a ambíciou je, aby sa stal stretnutím blízkych priateľov, ktorých spája láska ku Gemeru a k historickým autám.

Dňa 27. júna sa na ihrisku Mestského futbalového klubu Rožňava (MFK) stretli malí futbalisti a spolu s rodičmi absolvovali už tretí ročník rodinného podujatia Family day. Pre deti bola pripravená dráha, ktorej jednotlivé stanoviská preverili techniku, fyzickú zdatnosť a súťaživosť. Dospelí hrali futbalový zápas, v ktorom museli striedať svoje deti. Napriek nepriaznivému počasiu tento športový deň zožal veľký úspech a spokojnosť všetkých.

Pri príležitosti osláv Olympijského dňa zorganizoval Olympijský klub Gemer v spolupráci s mestom Rožňava dňa 29. júna 2020 vo veľkom mestskom parku Beh Olympijského dňa. Na

podujatí sa zúčastnilo asi 150 detí z materských škôl a 1. stupňa základných škôl. Všetky deti absolvovali vekovo diferencovanú vzdialenosť po chodníkoch parku. Efekt podujatia znásobilo aj pekné počasie a príjemné prostredie. Účastníci obdržali tričká, medaile, odznaky a sladkú odmenu. Podujatie malo pozitívny ohlas vo verejnosti a bolo zaznamenané aj mestskou televíziou a tlačou.

September

Ku koncu leta v Rožňave patrí už niekoľko rokov aj Basketbalový maratón. Na Námestí baníkov sa 15. septembra stretla takmer stovka fanúšikov basketbalu. V ten deň sa podarilo naplniť voľný čas detí, mládeže ale aj dospelých. Hrať sa začalo od deviatej a posledné koše padli v čase, keď sa už začalo stmievať. Záverečné skóre bolo 824:788 v prospech družstva v bielych tričkách, padlo spolu viac než 1 600 bodov, čo predstavuje skoro 800 úspešných streleckých pokusov. Zahrať si mohol každý, nehrali družstvá v pevných zostavách, ale hráčky a hráči sa priebežne striedali. Na ihrisku sa postupne vystriedali všetky vekové kategórie a tak počas nepretržitých desiatich hodín sa vystriedalo bežne 100 hráčov a hráčok.

Každoročne sa turnaj v integrovanej bocci uskutočňoval v letných mesiacoch, avšak tento štvrtý ročník sa pre protipandemické opatrenia presunul na 30. september, aj to s obmedzenou účasťou. Organizátorom podujatia bola Jasanima – občianske združenie v spolupráci s Jasanima – Domov sociálnych služieb Rožňava (DSS). Turnaj sa organizoval na improvizovanom ihrisku na terase zariadenia Jasanima DSS. Turnaja sa zúčastnili klienti z Barborky v Rožňave, z Jasanima DSS a z organizačnej súčasti Amalia DSS. Zápolenie prebiehalo v priateľskom duchu a víťazmi sa stali klienti Barborky, za nimi Jasanima DSS a Amalia DSS.

Životné prostredie, príroda, počasie a jeho osobitosti v priebehu roka

Životné prostredie

Začiatkom roka 2020 bola zima skúpa na sneh, a tak aktivační pracovníci Malých obecných služieb (MOS) dokázali čas využiť v prospech mesta. Vo viacerých lokalitách mesta odstraňovali aj čierne skládky odpadu, ako napr. na sídlisku Juh, Rožňavskej bani a Čučmianskej ulici, čím Rožňavu urobili nielen esteticky krajšou, ale hlavne zdravšou či už pre človeka alebo prírodu.

Aj keď rok 2020 sa uvádza ako pandemický, obyvatelia tohto mestečka, zasadeného v lone prírody ostávajú nápomocní EKO SYSTÉMU a snažia sa ho zachovať aj pre ďalšie generácie. V rámci zníženia uhlíkovej stopy naďalej pokračovala obnova bytových domov formou zateplenia, kde zníženú spotrebu na vykurovaní majú pocítiť obyvatelia svojich príbytkov aj vo svojich peňaženkách.

Počasie a jeho osobitosti v priebehu roka

Január

Na začiatku mesiaca sa v chladnejšom vzduchu rozšírila od západu do našej oblasti tlaková výš a v západnom prúde 9. januára postupovala cez našu oblasť ďalej na východ frontálna vlna. Prílev teplého vzduchu ukončil 11. januára studený front. Počasie sa takto menilo celý január. V tomto mesiaci bol z hľadiska trvania slnečného svitu podnormálny až normálny. Počas mesiaca sa vyskytlo 2 až 10 dní s trvaním slnečného svitu nad 5 hodín. Slnko svietilo do 8 hodín denne. Atmosférické zrážky predstavovali úhrn 10 mm. Priemerná teplota vzduchu bola -2,1 °C, absolútna maximálna teplota 5,5 °C, absolútna minimálna bola -10,0 °C a prízemná minimálna -13,3 °C. Priemerná teplota pôdy v hĺbke 5 cm bola -0,7 °C, minimálna -1,6 °C a v hĺbke 20 cm bola teplota 0,2 °C. Maximálna výška snehovej pokrývky bola 6 cm.

Február

Prvý februárový deň prúdil po okraji hlbokkej tlakovej níše od západu do našej oblasti veľmi teplý vzduch a 2. februára postúpil od severozápadu cez naše územie smerom na juhovýchod studený front spojený s tlakovou nížou, čo prinieslo výrazný tlakový gradient medzi týmito tlakovými útvarmi, čoho výsledkom bolo zosilnenie vetra. Február sa niesol rôznymi premenami tlaku, a teplotne bol silne nadnormálny. Z hľadiska slnečného svitu bol február normálny až nadnormálny. Počas mesiaca sa vyskytlo 3 až 10 dní s trvaním slnečného svitu nad 5 hodín. Slnko svietilo do 9 hodín denne. Atmosférické zrážky predstavovali úhrn 28 mm. Priemerná teplota vzduchu bola 2,7 °C, absolútna maximálna teplota 13,2 °C, absolútna minimálna bola -6,9 °C a prízemná minimálna -9,0 °C. Priemerná teplota pôdy v hĺbke 5 cm bola 0,7 °C, minimálna -0,5

°C a v hĺbke 20 cm bola priemerná teplota 1,1 °C. Maximálna výška snehovej pokrývky bola 3 cm. Z lesných bylín v poslednej dekáde začala kvitnúť sneženka jarná.

Marec

Marec bol z hľadiska trvania slnečného svitu normálny až nadnormálny. Počas mesiaca sa vyskytlo 16 až 20 dní s trvaním slnečného svitu nad 5 hodín. Slnko svietilo do 11 hodín denne. Absolútne maximá teploty vzduchu vystúpili na 18,3 až 21,1 °C a vyskytli sa v dňoch 19. a 27. marca. Absolútne minimá teplôt vzduchu sa vyskytli v dňoch 15., 16., 24., 25. a 31. marca, kedy poklesli na -5,0 až -16,6 °C. Atmosférické zrážky predstavovali úhrn 53 mm. Priemerná teplota vzduchu bola 5,1 °C, absolútne maximálna teplota 20,3 °C, absolútna minimálna bola -5,8 °C a prízemná minimálna -8,4 °C. Priemerná teplota pôdy v hĺbke 5 cm bola 5,1 °C, minimálna 1,5 °C a v hĺbke 20 cm bola priemerná teplota 4,9 °C. Maximálna výška snehovej pokrývky bola 4 cm.

Striedanie teplých a chladných veterných dní výrazný deficit atmosférických zrážok mali negatívny vplyv na rast a vývin poľných plodín. V druhej až tretej marcovej dekáde pučali listové a zmiešané púčiky ovocných drevín. Začiatok kvitnutia marhule obyčajnej a vytváranie prvých listov ríbezle červenej boli zaznamenané v poslednej dekáde marca. Začiatkom tretej dekády a v jej závere prudké ochladenie so silným vetrom a následne ranné teploty pod bodom mrazu spôsobili škody na kvitnúcich ovocných drevinách, najmä na marhuli obyčajnej a na púčikoch broskyne obyčajnej. Lieska obyčajná a jelša lepkavá pokračovali v kvitnutí od prvého marcového týždňa. Zaznamenané bolo už aj prášenie peľu. Tretej dekáde začal kvitnúť smrekovec opadavý, slivka trnková a breza previsnutá. Baza čierna vytvárala prvé listy v tretej pentáde, orgován obyčajný s ostružina malinová v tretej dekáde. V marci pokračoval prílet škorca lesklého a škovránka poľného. V prvej dekáde bola zaznamenaná prvá znáška peľu včely medonosnej, prvým spevom sa ozýval drozd plavý aj škorec lesklý. V druhej dekáde bol pozorovaný prílet bociana bieleho a prvý spev škovránka poľného.

Apríl

V prvých dňoch mesiaca k nám za studeným frontom prúdil po prednej strane tlakovej výše od severu studený, pôvodom arktický vzduch. Za ním sa nachádzala oblasť vyššieho tlaku, 25. apríla prešiel cez našu oblasť smerom na juhovýchod studený front a za ním sme sa až do záveru mesiaca nachádzali v nevýraznom tlakovom poli. Apríl bol z hľadiska trvania slnečného svitu silne až mimoriadne nadnormálny. Počas mesiaca sa vyskytlo 25 až 29 dní s trvaním slnečného svitu nad 5 hodín a slnko svietilo do 14 hodín denne. Atmosférické zrážky predstavovali úhrn 6 mm. Priemerná teplota vzduchu bola 10,6 °C, absolútne maximálna teplota 23,4 °C, absolútna minimálna bola -6,1 °C a prízemná minimálna -9,2 °C. Priemerná teplota pôdy v hĺbke 5 cm bola 9,4 °C, minimálna 1,7 °C a v hĺbke 20 cm bola priemerná teplota 8,9 °C.

V oblasti Rožňavskej kotliny bolo hlásené poškodenie porastov ozimín a jarín suchom. V tejto oblasti zaznamenali v zimných a jarných mesiacoch veľmi výrazný deficit atmosférických zrážok. Ovocné stromy rozkvitali rovnako ako aj ríbezle a egreše. Avšak ochladenie a nočné mrazy

spôsobili poškodenie kvetov na ovocných drevinách, najmä na marhuliach, broskyniach, ríbezliach, miestami aj čerešniach a orechoch kráľovských. Zalistovanie lesných drevín pokračovalo od začiatku mesiaca. Na sledovanom území celý mesiac začali kvitnúť kvety, ako napr. púpava lekárska, podbeľ lekársky, konvalinka voňavá...od začiatku mesiaca prilietala na naše územie belorítka a lastovička domová. V druhej dekáde prilietal dažďovník obyčajný, prvým spevom sa ozývala kukučka jarabá. V tretej dekáde bol pozorovaný prvý výskyt chrústa obyčajného.

Máj

Za zvlneným studeným frontom 1. mája spojený s tlakovou nížou prúdil do našej oblasti od severozápadu chladnejší vzduch. Za ním sa v chladnejšom vzduchu rozšírila tlaková výš, prúdil teplejší a vlhší vzduch, ktorý sa vlnil až skoro do konca mája. 28. mája bol vplyv tlakovej výše prerušený prechodom studeného frontu a posledné tri dni ovplyvňovala oblasť tlaková níz. Máj bol z hľadiska trvania slnečného svitu podnormálny až normálny. Počas mesiaca sa vyskytlo 10 až 19 dní s trvaním slnečného svitu nad 5. hodín a slnko svietilo do 14 hodín denne. Atmosférické zrážky predstavovali úhrn 40 mm. Priemerná teplota vzduchu bola 13,2 °C, absolútne maximálna teplota 27,1 °C, absolútna minimálna bola 1,3 °C a prízemná minimálna -2,0 °C. Priemerná teplota pôdy v hĺbke 5 cm bola 12,6 °C, minimálna 8,8 °C a v hĺbke 20 cm bola priemerná teplota 12,2 °C.

Na sledovanom území kvitli krmoviny a trávky od prvej dekády, prvé kosby začali v druhej májovej dekáde. Počas mesiaca pokračovalo ošetrovanie a prihnojovanie poľnohospodárskych kultúr. Fenologická stanica zaznamenala v máji mierne zlepšenie atmosférických zrážok, porasty boli však poškodené vplyvom dlhodobého sucha a jarných mrazov, čo malo negatívny vplyv na úrodové výnosy pestovaných plodín. Všeobecné kvitnutie a koniec kvitnutia boli zaznamenané v tretej dekáde mája. Dozrievali prvé plody skorých odrôd. Ranné mrazy v tretej a štvrtej májovej pentáde spôsobili poškodenie kvetov na ovocných stromoch. Ihličnaté dreviny pokračovali vo vytváraní májových výhonkov. Od začiatku mesiaca rozkvitla margarétka biela. V prvej dekáde mesiaca sa prvým spevom ozývala prepelica poľná, z pozorovaní škodlivého hmyzu bol zaznamenaný prvý výskyt pásavky zemiakovej.

Jún

Začiatkom júna zasahovala v oblasti tlaková výš, ktorá postupne slabla. Za ňou prišiel studený front, ktorý sa v našej oblasti začal vlniť a priniesol výdatnejšie zrážky. v prvej polovici júna zasahovala od juhovýchodu do našej oblasti brázda nízkeho tlaku vzduchu a vo vyšších vrstvách ovzdušia k nám po prednej strane tlakovej níze prúdil aj teplý a vlhký vzduch, ktorý sa 10. júna prejavil intenzívnou búrkovou činnosťou a výdatnými lejakmi. 11. júna sa výšková níz presunula a prehĺbila sa nová tlaková níz. Po jej severnom okraji prúdil od východu do našej oblasti teplý vzduch, ktorý sprevádzali intenzívne búrky s výdatnými lejakmi 21. júna. Tlaková níz, ktorá sa presúvala nad našou oblasťou 24. júna v teplom a vlhkom vzduchu udržiavala nevýrazné pole relatívne nízkeho tlaku vzduchu, čo malo za následkoch 26. - 28. júna početné búrky

s privalovými zrážkami. Mesiac z hľadiska trvania slnečného svitu bol podnormálny až normálny. Počas júna sa vyskytlo 13 až 21 dní s trvaním slnečného svitu nad 5 hodín a slnko svietilo do 14 hodín denne. Atmosférické zrážky predstavovali úhrn 153 mm. Priemerná teplota vzduchu bola 19,0 °C, absolútne maximálna teplota 31,3 °C, absolútna minimálna bola 5,4 °C a prízemná minimálna 2,7 °C. Priemerná teplota pôdy v hĺbke 5 cm bola 18,9 °C, minimálna 12,9 °C a v hĺbke 20 cm bola priemerná teplota 17,7 °C.

Od začiatku mesiaca pokračovalo kvitnutie krmovín a tráv. Do zberovej zrelosti v júni vstupovali čerešne, egreš, ríbezle. Lesné dreviny vytvárali jásne výhonky prevažne v druhej dekáde júna. V priebehu mesiaca bol zaznamenávaný hromadný výskyt pásavky zemiakovej.

Júl

Začiatkom júla v našej oblasti prevládala tlaková níz, ktorá sa začala vlniť a presúvať. Za ním sa v prízemnom tlakovom poli od západu rozšíril výbežok vyššieho tlaku vzduchu, ktorý v ďalších dňoch slabol. 24. júla sa osamostatnila nevýrazná tlaková výš, ktorá ovplyvňovala počasie nad našim územím. Ku koncu mesiaca sa nachádzala rozsiahla oblasť vysokého tlaku vzduchu. Júl bol z hľadiska trvania slnečného svitu normálny a počas tohto mesiaca sa vyskytlo 20 až 27 dní s trvaním slnečného svitu nad 5 hodín. Slnko svietilo do 15 hodín denne. Atmosférické zrážky predstavovali úhrn 112 mm. Priemerná teplota vzduchu bola 19,5°C, absolútne maximálna teplota 30,7 °C, absolútna minimálna bola 7,6 °C a prízemná minimálna 7,7 °C.

Z ovocných drevín pokračovali v dozrievaní a zbere čerešne a višne neskoré, marhule, egreše, ríbezle. Letné odrody jabloní, hrušiek a sliviek zaznamenali zberovú zrelosť v poslednej dekáde júla. Boli zaznamenané aj prvé zrelé plody brusnice čučoriedkovej, bazy čiernej, jarabiny vtácej, brusnice obyčajnej a brezy previsnutej. Začal kvitnúť vres obyčajný. Na sledovanom území bolo spozorované letné žltnutie lístia niektorých druhov lesných drevín v dôsledku sucha a vysokých teplôt. V tretej dekáde začalo zoskupovanie sťahovavého vtáctva, belorítky a lastovičky domovej do krdľov. V závere mesiaca bol pozorovaný prvý odlet dažďovníka obyčajného tmavého.

August

Začiatkom mesiaca bolo naše územie pod vplyvom rozsiahlej oblasti vyššieho tlaku vzduchu, avšak 5. augusta nás ovplyvňoval zvlnený studený front, ktorý následne priniesol prílev teplého vzduchu. V závere mesiaca sa prehĺbila brázda nízkeho tlaku vzduchu a po jej prednej strane zosilnel prílev veľmi teplého, pôvodom tropického vzduchu. August bol v našej oblasti silne nadnormálny. Počas mesiaca sa vyskytlo 24 až 27 dní s trvaním slnečného svitu nad 5 hodín a slnko svietilo do 14 hodín denne. Atmosférické zrážky predstavovali úhrn 73 mm. Priemerná teplota vzduchu bola 20,8 °C, absolútne maximálna teplota 32,6 °C, absolútna minimálna bola 8,7 °C a prízemná minimálna 6,8 °C.

V auguste pokračoval zber jarných obilnín a skorých odrôd. V tomto mesiaci boli zaznamenané tretie aj štvrté kosby viacročných krmovín a trvalých trávnatých porastov. Od prvej dekády

mesiacu vstupovala do zberovej zrelosti a začala sa zberať broskyňa, letné jablká, hrušky a slivky. V tejto dekáde dozrievali aj jesenné odrody hrušiek a jabloní. Taktiež dozrievali plody bazy čiernej, jarabiny vtácej aj brusnice obyčajnej. V druhej dekáde augusta dozrievali prvé plody buka lesného, liesky obyčajnej a javora horského, v tretej dekáde drieňa a hlohu obyčajného aj duba letného a zimného. Aj v tomto mesiaci bolo pozorované letné žltnutie a opadávanie listia niektorých druhov lesných drevín. V auguste pokračovalo zoskupovanie belorítky aj lastovičky domovej do kŕdľov, prvé odlety boli zaznamenané prevažne v tretej dekáde. V druhej dekáde z nášho územia odlietal bocian biely.

September

Prvého septembra sa nad našou oblasťou prehĺbila tlaková níz, ktorá ovplyvňovala počasie do 4. septembra, keď k nám dorazila tlaková výš a po jej severnej okraji začal od západu prúdiť teplejší vzduch. Počasie bolo premenlivé a nestále, ako sa striedala tlaková níz a tlaková výš skoro celý mesiac, avšak tento mesiac bol teplotne nadnormálny až silne nadnormálny. Počas mesiaca sa vyskytlo 18 až 23 dní s trvaním slnečného svitu nad 5 hodín a slnko svietilo do 12 hodín denne. Atmosférické zrážky predstavovali úhrn 51 mm. Priemerná teplota vzduchu bola 16,1 °C, absolútne maximálna teplota 29,2 °C, absolútna minimálna bola 4,8 °C a prízemná minimálna 4,0 °C. Priemerná teplota pôdy v hĺbke 5 cm bola 16,7 °C, minimálna 12,1 °C a v hĺbke 20 cm bola priemerná teplota 17,0 °C.

V prvej dekáde septembra začal zber kukurice siatej (na siláž), kukurica na zrno dosiahlo plnú zrelosť v druhej dekáde a v tretej sa začala zberať. Ošetrovanie vysiatych plôch prebiehalo podľa indikácie herbicídmi, prípadne prihnojením po zasiatí. Všeobecné žltnutie listov lesných stromov bolo zaznamenané prevažne v druhej dekáde, kríkov a polokríkov v prvej dekáde a začiatok opadávania listov prevažne v tretej dekáde septembra, rovnako aj žltnutie a opadávanie ihlíc smrekovca opadávého. Aj v tomto mesiaci pokračoval odlet sťahovavého vtáctva.

Október

Začiatok mesiaca u nás prevládal studený front, ktorý občas striedal teplý vzduch až skoro do konca mesiaca. Na konci mesiaca postúpil od západu teplý front, ktorý sa v našej oblasti vo vyššom tlaku rozpadával. Október bol teplotne nadnormálny až silne nadnormálny. Z hľadiska trvania slnečného svitu bol október podnormálny až silne podnormálny. Počas tohto mesiaca sa vyskytlo od 1 až 10 dní s trvaním slnečného svitu nad 5 hodín a slnko svietilo do 9 hodín denne. Atmosférické zrážky predstavovali úhrn 146 mm. Priemerná teplota vzduchu bola 10,4 °C, absolútne maximálna teplota 21,8 °C, absolútna minimálna bola 2,1 °C a prízemná minimálna - 1,1 °C. Priemerná teplota pôdy v hĺbke 5 cm bola 11,1 °C, minimálna 7,6 °C a v hĺbke 20 cm bola priemerná teplota 11,6 °C.

V mesiaci október pokračoval zber kukurice siatej (na zrno), avšak v druhej dekáde bol zber týchto plodín prerušený vplyvom daždivého počasia a podmáčanej pôdy. Dozrievanie a zber zimných odrôd jabloní a hrušiek pokračovali celý mesiac, ako i orecha kráľovského. Fenologické

fázy všeobecné žltnutie a začiatok opadávania listov boli pozorované celý mesiac, u niektorých ovocných drevín bolo opadávanie listov ukončené. Taktiež bolo zaznamenávané od prevej po tretiu dekádu októbra opadávanie listov lesných stromov, polokríkov a kríkov a pokračoval odlet škorca lesklého aj škovránka poľného.

November

Na začiatku mesiaca postúpil cez našu oblasť od juhozápadu teplý front spojený s tlakovou nížou, za ním k nám prúdil teplý vzduch a 4. novembra postúpilo cez naše územie studený front. Anticyklonálne a inverzné počasie bolo na krátko prerušené 13. novembra, keď sa cez našu oblasť presúvala brázda nízkeho tlaku vo vyšších vrstvách ovzdušia. 22. novembra nás čiastočne ovplyvnil okraj teplého frontu. 29. novembra počasie u nás ovplyvňovala v chladnom vzduchu výšková tlaková níž, v prízemnom poli sa k nám v závere mesiaca rozšíril od západu výbežok vyššieho tlaku vzduchu. November bol prevažne teplotne normálny až nadnormálny, ale zrážkovo podnormálny až silne podnormálny. Atmosférické zrážky predstavovali úhrn 17 mm. Priemerná teplota vzduchu bola 3,8 °C, absolútne maximálna teplota 16,8 °C, absolútna minimálna bola -6,0 °C a prízemná minimálna -8,3 °C. Priemerná teplota pôdy v hĺbke 5 cm bola 5,0 °C, minimálna 0,8 °C a v hĺbke 20 cm bola priemerná teplota 6,1 °C. Maximálna výška snehovej pokrývky bola 7 cm.

Pokračoval zber kukurice siatej (na zrno), ktorý sa oneskoril pre nevhodné pôdne podmienky. Fenologické fázy všeobecné žltnutie a opadávanie listov boli v závere mesiaca ukončené.

December

V mesiaci december sa pravidelne striedala tlaková níž s tlakovou výšou. V našom regióne bol mesiac prevažne teplotne silne nadnormálny. Atmosférické zrážky predstavovali úhrn 53 mm. Priemerná teplota vzduchu bola 2,5 °C, absolútne maximálna teplota 12,6 °C, absolútna minimálna bola -7,9 °C a prízemná minimálna -8,5 °C. Priemerná teplota pôdy v hĺbke 5 cm bola 2,7 °C, minimálna 0,1 °C a v hĺbke 20 cm bola priemerná teplota 3,4 °C. Maximálna výška snehovej pokrývky bola 6 cm.

Vzhľadom na ročné obdobie sa rastlinstvo nachádzalo vo vegetačnom kľúde.

Osobnosti ocenené v roku 2020

Začiatok februára mal pre mesto Rožňava slávnostný ráz. Spája sa totiž s prvou písomnou zmienkou o meste, ktorá je z 3. februára 1291. Pri tejto príležitosti sa konali trojdňové oslavy 1. písomnej zmienky o meste Rožňava. Začali sa 4. februára a skončili sa 4. februára. Oslavy otvorilo slávnostné zasadnutie mestského zastupiteľstva 4. februára. Primátor mesta Michal Domik v priestoroch kongresovej sály historickej radnice odovzdal laureátom najvyššie mestské ocenenia. Ocenili tiež najúspešnejších športovcov, športové kolektívy a veteránov za 2020.

Ocenenia najúspešnejším športovcom, športovým kolektívom a za dlhoročnú prácu v oblasti športu

Ocenenia sa odovzdávajú oceneným, ktorí úspešne reprezentovali mesto v jednotlivých športoch alebo aktívne pracovali ako športoví funkcionári a tréneri. Laureátov schvaľuje mestské zastupiteľstvo.

Najúspešnejší športovec mesta Rožňava kategória mládež

Vanda Kračúnová - plávanie
Anna Mikolajová - Judo, Judo club pri TJ Elána
Dávid Tung Duong Nguyen Bat - taekwondo, Taekwondo Hakimi Rožňava
Orsolya Gyenes - basketbal, ŽBK Rožňava
Filip Polyák - futbal, MFK Rožňava

Najúspešnejší športovec mesta Rožňava kategória dospelí

Marcel Uharček - prekážkové behy, Spartan Training Group Rožňava
Adrián Angyal - taekwondo, Taekwondo Hakimi Rožňava

Najúspešnejší športový kolektív mesta Rožňava kategória deti a mládež

Taekwondo Hakimi Rožňava

Najúspešnejší športový kolektív mesta Rožňava kategória dospelí

TJ Geológ družstvo žien – v zložení A. Sokolská, A. Černická, N. Halászová, D. Vnenková, J. Hricová, vedúci družstva M. Černický, tréner A. Ružik

Za dlhoročnú prácu v oblasti športu – veterán

PhDr. Juraj Králik

Zľava zhora: PhDr. Juraj Králik, JUDr. Zoltán Gallo, Ing. Filip Pollák (podpredseda komisie športu), Ing. Marcel Uharček, Ladislav Dávid (predseda komisie športu)
 Zľava zdola: Filip Polyák, Anna Mikolajová, Dávid Tung Duong Nguyen Bat, Bc. Mikuláš Angyal (štatutár Taekwondo Hakimi Rožňava), Vanda Kračúnová

Ocenené družstvo TJ Geológ Rožňava
 Zľava: JUDr. Zoltán Gallo, Alexandra Sokolská, Anna Černická, Júlia Hricová, Ing. Andrej Ružik a Maximilán Černický

Cena primátora mesta Rožňava

Cenu primátora mesta udeľuje primátor mesta jednotlivcom a kolektívom za úspešnú reprezentáciu mesta a za vykonávanie verejnoprospešnej činnosti v prospech mesta. cenu primátora udelil primátor mesta Michal Domik:

Mgr. Eva Kardošová

- za dlhoročnú obetavú prácu pri rozvoji kultúry a významnú prezentáciu mesta doma i v zahraničí

Ing. František Kardoš

- za dlhoročnú obetavú verejnoprospešnú činnosť pre rozvoj mesta a za uchovávanie histórie Rožňavy a jej prezentácii doma i v zahraničí

Árpád Görgei

-za dlhoročnú obetavú verejnoprospešnú činnosť pre rozvoj mesta

Čestné občianstvo mesta Rožňava

Čestné občianstvo sa udeľuje mestské zastupiteľstvo osobám, ktoré sa obzvlášť významným spôsobom zaslúžili o rozvoj a zveľadenie mesta, ochranu jeho záujmov a šírenie jeho dobrého mena vo svete, alebo ktorí obohatili ľudské poznanie vynikajúcimi tvorivými výkonmi.

Mestské zastupiteľstvo rozhodlo udeliť čestné občianstvo mesta Rožňava In memoriam Jánovi Kadárovi, významnému slovenskému filmovému režisérovi a scenáristovi za mimoriadne úspechy v oblasti kinematografie ako aj úspešnému slovenskému maliarovi strednej generácie Mgr. art. Erikovi Šillemu za mimoriadne úspechy v oblasti výtvarného umenia a šírenia dobrého mena mesta Rožňava doma i v zahraničí. Cenu prevzal otec.

Cena mesta Rožňava

Cena mesta sa udeľuje jednotlivcom resp. kolektívu za vynikajúce tvorivé výkony a významné výsledky vedeckej, technickej, umeleckej, publicistickej a verejnoprospešnej činnosti, činnosť osôb, ktoré sa významným spôsobom pričínili o hospodársky, kultúrny a športový rozvoj mesta,

jeho propagáciu doma i v zahraničí a na činnosť osôb pri záchrane ľudských životov a majetku a jeho občanov. Mestské zastupiteľstvo sa rozhodlo oceniť In memoriam trojicu obetavých žien Mgr. Zuzanu Klinckovú, Mgr. Katarínu Kohutiarovú a Mgr. Zdenku Majeríkovú. Ceny prevzali najbližší príbuzní.

Mgr. Zdenka Klincková, Mgr. Katarína Kohutiarová a Mgr. Zdenka Majeríková tragicky zahynuli pri záchrane psov a mačiek v rámci práce Občianskeho združenia Život je pes, keď auto pri zachraňovaní psov z útulku v Revúcej strhol dravý prúd rieky Muránka. Ocenenie dostali za dlhoročnú obetavú verejnoprospešnú prácu pri záchrane opustených a týraných zvierat.

Cena mesta in memoriam bola schválená pre Mgr. Zuzanu Klinckovú, Mgr. Katarínu Kohutiarovú a Mgr. Zdenku Majeríkovú. Ceny prevzali najbližší príbuzní.

In memoriam bol ocenení aj Gabriel Bogdán, ktorému cenu prišla prevziať manželka. Ocenenie dostal za dlhoročnú verejnoprospešnú činnosť pre rozvoj mesta a úspešnú reprezentáciu mesta doma i v zahraničí.

Mária Bogdánová

Oslavy 1. písomnej zmienky o meste Rožňavy pokračovali sprievodnými podujatiami, ktoré mali už pracovný charakter. Na stretnutí s primátorom mesta Michalom Domikom dňa 5. februára 2020 prezentovali zástupcovia študentského parlamentu i základných škôl svoj pohľad na to, čím by samospráva mala osloviť mladých ľudí, čo im chýba, ktorým témam či činnostiam by sa chceli venovať.

Stretnutie primátora mesta so študentmi

Veľa podnetných postrehov i nápadov vzišlo aj zo stretnutia vedenia mesta a predstaviteľmi kultúrnych inštitúcií pôsobiacich na území mesta.

Večer 5. februára 2020 uzavrel Koncert pre útulok, ktorý sa konal ako spomienka na trojicu obetavých žien z OZ Život je pes. Vystúpili na ňom dievčatá zo skupiny HoryZone, Robert Šimko a Karmen Pál-Baláž.

Karmen Pál-Baláž

Robo Šimko

Tretí deň osláv mal nádych histórie. Predpoludním sa v priestoroch historickej radnice konalo stretnutie primátorov siedmich hornouhorských banských miest ako aj zástupcov baníckych spolkov. Hlavnou témou bola vízia spolupráce v budúcnosti.

Spoločná fotka v galérii v budove historickej radnice

Oslavy mesta uzavrelo dňa 6. februára 2020 stretnutie bývalých primátorov mesta Rožňavy ako aj pracovníkov mesta, ktorí si v tom čase už užívali zaslúžený dôchodok.

Zľava: MUDr. Vladislav Laciak, Ing. Karol Katrenič, Pavol Burdiga a Ing. František Kardoš

Dňa 22. júla sa stal odvážny Michal Krištof hrdinom mesta. Zachránil život trojročnému chlapcovi, ktorý sa v ten deň potuloval pri brehu potoka Drázus. Nakoľko už dva dni pršalo tak koryto potoka sa plnilo vodou a prúd silnel. Zvedavé chlapča spadlo do dravého toku, v ktorom nevládal bojovať s prúdom a v jednej chvíli sa jeho telo bezvládne točilo vo víre. Aj keď na brehu potoka postávalo cez dvadsať ľudí, nikto okrem 15-ročného Michala nešiel malému chlapcovi pomôcť. Keď vytiahol chlapca na breh, začal ho oživovať až kým nezačal dýchať. Odvážny čin Michala Krištofa sa rozhodol oceniť aj primátor Rožňavy Michal Domik, a tak 14. augusta prijal mladého záchrancu v Mestskom úrade. Vysoko kladne vníma záchranu života aj odborná garantka Komunitného centra v Rožňave Marcela Tomášiková.

Zľava: Erika Švedová, Mgr. Marcela Tomášiková, Michal Domik, Michal Krištóf a mamina Alica Krištófová

Mimoriadne udalosti

Silný vietor a nočnú búrku 31. augusta 2020 pripomínali na Gemeri popadané stromy a haluze. Smršť zanechala stopy aj na rožňavskom cintoríne. Vysoký strom padol tesne vedľa turistami navštevovaného miesta posledného odpočinku Ilony Póschovej (1880 – 1913). Bola manželkou Kálmana Kandóa, významného budapeštianskeho konštruktéra a vynálezcu nového typu elektrickej lokomotívy. Hrob, resp. pomník je národnou kultúrnou pamiatkou. Veľký konár zo stromu na pozemku Obchodnej akadémie spadol aj do urnového hája v cintoríne.

Zdroj: iR / Belo Hefler

Regionálna veterinárna a potravinová správa Rožňava začiatkom októbra opätovne dôrazne upozornila širokú verejnosť v nadväznosti na vážnu situáciu v šírení afrického moru ošípaných v pohraničných oblastiach Slovenska. V súvislosti s nepriaznivým vývojom, nákazy afrického moru ošípaných v susednom Maďarsku, Ukrajine, Poľsku a iných európskych krajinách hrozí stúpajúce riziko zavlečenia nákazy afrického moru ošípaných do drobnochovov. Z dôvodu nízkej biologickej ochrany a dodržiavania opatrení voči šíreniu vírusu nastáva priame alebo nepriame ohrozenie komerčných resp. priemyselných chovov ošípaných. Na základe tejto skutočnosti odporučila chovateľom domácich ošípaných dočasne zrušiť chovy domácich ošípaných (odporazenie na jatočné využitie) a nezakladanie nového chovu do odvolania. Chovatelia, ktorí si ponechali ošípané, mali povinnosť ich registrovať, hoci len jeden kus chovaný pre vlastnú spotrebu.

Pomáhame si...

Mesto Rožňava sa v júli 2020 zapojilo do projektu Rodič – samoživiteľ, ktorý realizovala spoločnosť IKEA. V spolupráci s Vyšším územným celkom Košice (VÚC) boli za mesto Rožňava nominované 2 rodiny v hmotnej núdzi. 25. august bol pre obe rodiny bezpochyby jeden z najšťastnejších, pretože v projekte boli úspešné a v tento deň im do domácnosti pribudol nábytok od tejto spoločnosti. Slobodná mamina Mária sa mohla tešiť novému rozkladaciemu gauču, a detskej postieľke s matracom. Sama vychováva dve malé deti, žije len z rodičovského príspevku, ale o deti sa príkladne stará. Druhou obdarovanou novým gaučom je vdova Rozália, ktorá zabezpečuje výchovu piatich detí, z toho sú dve zrakovo postihnuté. Napriek ťažkému osudu zabezpečuje pre svoje deti plnohodnotný život. V mene spoločnosti IKEA dary boli odovzdali terénnymi sociálnymi pracovníkmi mesta Rožňava.

Mohlo by Vás zaujímať...

Na rok 2020 pripadli okrúhle výročia narodení viacerých osobností, ktoré sa významne zaslúžili o objavenie a výskum jaskýň Slovenského krasu.

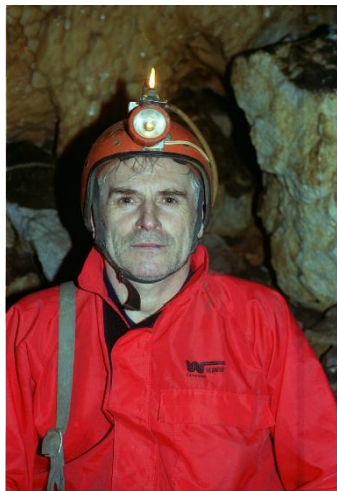
Ján Majko, objaviteľ jaskyne Domica, pokračovania Silickej ľadnice, Majkovej jaskyne a mnohých ďalších jaskýň v Slovenskom krase. Narodil sa 17. 9. 1900. Značnú časť života venoval prieskumu jaskýň a je právom považovaný za zakladateľa praktického jaskyniarstva na Slovensku. Zomrel 29. 12. 1985, takže okrem výročia narodenia (120 rokov) si v roku 2020 pripomenuli aj 35. výročie jeho úmrtia.

Viliam Rozložník, banský merač, jaskyniar a priekopník speleopotápania sa narodil v baníckej rodine dňa 21. 7. 1920. V neľahkom období tesne po 2. svetovej vojne patrila k prvej generácii rožňavských jaskyniarov s menami, s ktorými sa spájajú významné objavy, ako napríklad Gombaseckej alebo Brzotínskej jaskyne. Taktiež sa podieľal na výskume a mapovaní mnohých ďalších podzemných priestorov Slovenského krasu. Žiaľ, tragická smrť tohto všestranne talentovaného človeka v mladom veku neumožnila, aby naplnil všetky svoje životné plány, ale v mnohom inšpiroval celé generácie jeho nasledovníkov.

Ing. Arpád Abonyi bol dlhoročný vedúci rožňavskej jaskyniarskej skupiny, člen predsedníctva Slovenskej speleologickej spoločnosti a spoluobjaviteľ Gombaseckej a Krásnohorskej jaskyne. Narodil sa 5. 1. 1930 v Rožňave. Okrem jaskyniarstva je hodné spomenúť aj jeho prácu geológa, po absolvovaní baníckej fakulty v Šoproni bol dlhé roky vedúcim pracovníkom Geologického prieskumu v Rožňave. S jeho menom sa spájajú aj prieskumné práce významných ložísk železnej rudy v Nižnej Slanej, polymetalickej rudy v Rožňave – Mária bani a koncom 60. rokov tri roky pracoval aj na Kube.

Miroslav Hujdič sa narodil v Králi 23. 12. 1950. O jaskyne sa začal zaujímať už počas základnej školy a v roku 1967 bol členom skupinky mladých nadšencov, ktorí sa prihlásili do Speleologickej sekcie pôsobiacej pri Baníckom múzeu v Rožňave. Patril medzi najaktívnejších členov tzv. lezeckej sekcie Rožňavskej jaskyniarskej skupiny. Miro Hujdič patril medzi priekopníkov jaskyniarskej fotografie. Už v roku 2001 sa niektoré z jeho fotografií dokumentujúce jaskyniarstvo stali základom v tom čase založeného zbierkového fondu Speleológie, ochrany prírody a prírodného dedičstva Baníckeho múzea v Rožňave. Po úmrtí pána Hujdiča bola jeho pozostalosť darovaná Baníckemu múzeu v Rožňave.

Dobšinská ľadová jaskyňa 15. 6. 2020 oslávila svoje 150. výročie objavenia. Svojou dĺžkou a hĺbkou patrí k najväčším ľadovým jaskyniam v Európe. Navyše, nikde inde mimo alpskej oblasti sa na starom kontinente nenachádza toľko ľadu s hrúbkou miestami väčšou ako 25 metrov. V roku 2000 bola zaradená do Zoznamu svetového kultúrneho a prírodného dedičstva UNESCO ako jedinečný prírodný unikát. Objaviteľom tohto unikátu bol rodák z Dobšinej, mladý inžinier a kráľovský banský radca Eugen Ruffínyi a dobová kronika zachytáva tieto chvíle takto: „Eugen Ruffínyi si pomaly razil cestu pomedzi nahádzanými kmeňmi stromov a inými prekážkami, až sa dostal do priestranej siene s pomerne rovnou ľadovou plochou. Tu vo svetle kahanca, kde hrobové ticho prerušovali len občas padajúce vodné kvapky, objavil krásu ľadovej výzdoby“. Už rok po objavení bola Dobšinská ľadová jaskyňa sprístupnená verejnosti a od roku 1882 ju osvetľovali Bunsenove horáky. Riadne elektrické osvetlenie sa zaviedlo v roku 1887, čím sa zaradila medzi prvé elektricky osvetlené jaskyne na svete. Jaskyňa dosahuje dĺžku 1 232 metrov s objemom ľadu viac ako 110 000 m³. Je jedinečná množstvom úzkych chodbičiek s pozoruhodnými ľadovými stĺpmi, ľadovými stalagmitmi a vodopádmi. Zaujímavosťou jaskyne je skutočnosť, že do roku 1946 v nej bolo počas celého roku povolené korčuľovanie pre verejnosť. Ďalšou podstatnou zaujímavosťou je, že jaskyňa patrí medzi najvýznamnejšie zimoviská netopierov nielen na Slovensku, ale aj v strednej Európe. Doteraz sa v nej zistil výskyt dvanástich druhov netopierov. Ľadové kráľovstvo ležiace v Slovenskom raji sa spája tiež so strieborným plátnom. Režisér Martin Ťapák nakrúcal v roku 1982 v Dobšinskej ľadovej jaskyni jednu zo svojich rozprávok Popolvár najväčší na svete, ktorá vznikla na motívy slovenskej ľudovej rozprávky Pavla Dobšinského.

O jedno priezvisko sa v našom meste delí často hneď viacero rodín. Okrem krstného mena chodíme po svete ešte s akýmsi puncom našich predkov - priezviskom. Najfrekvencovanejšie v našom meste v roku 2020 vládlo priezvisko Rézmüves s počtom 227, druhým najčastejším bolo priezvisko Kováč s počtom 197 a treticu uzatvára priezvisko Horváth s počtom nositeľov 179. Štvrté miesto patrí priezvisku Ferko (176) a piate miesto obsadilo priezvisko Boldi (167). Ďalej sú to priezviská Tóth (142), Krištof (123), Szabó (116), Kerekeš (99) a desiatku uzatvára priezvisko Nagy (87).

Rožňavským domácnostiam spríjemňuje život viac ako tisíc psov. Zo všetkých evidovaných psov v Rožňave tvoria najväčšiu skupinu s počtom 324 kríženci. V rebríčku popularity však kraluje jedno plemeno, a tým je Nemecký ovčiak (132). Na druhom mieste sa umiestnil Yorkshirský teriér (117), tretie miesto obsadil Labrador (44), štvrté Maltézsky psík (50) a piate miesto získala Čivava (42).

Astronómovia zistili, že v planetárnej sústave hviezdy Kepler-88 je popri dvoch už známych planétach ešte tretia, a to obria. Odhadujú, že má trikrát väčšiu hmotnosť než najväčšia planéta Slnecnej sústavy Jupiter. Vedeckú správu o objave tejto planéty s označením Kepler-88 zverejnil

odborný časopis *Astronomical Journal*. Tretia exoplanéta je vzdialená od Zeme viac ako 1200 svetelných rokov a dostala meno Kepler-88 d a okolo hviezdy Kepler-88 obehne za štyri pozemské roky. Dvom ďalším členom tejto sústavy to trvá oveľa kratšiu dobu – obe objavené v roku 2013. Kepler-88 b, ktorý je menší ako Neptún to zvládne za 11 dní a Kepler-88 c, veľký asi ako Jupiter, za 22 dní. Astronómovia existenciu Kepler-88 d odhalili až po šiestich rokoch študovania údajov získaných Keplerovým vesmírnym ďalekohľadom amerického Národného úradu pre letectvo a vesmír. Tento teleskop prestal NASA slúžiť pred dvoma rokmi po vyčerpaní paliva. Počas svojej deväťročnej činnosti v hlbokom vesmíre objavil viac ako 2 600 planét existujúcich mimo náš planetárny systém. Mnohé z nich by podľa hodnotenia vedcov mohli byť sľubným miestom pre existenciu života.

Foto zdroj: Veda a technika – Pravda.sk

V roku 2020 bolo odhalené šokujúce zistenie o prvej svetovej vojne, a to, že kvôli klimatickej anomálii bola ešte smrteľnejšia. Podľa nového výskumu publikovaného v časopise *GeoHealth* mohlo mať neobvykle zlé počasie významný vplyv na počet obetí prvej svetovej vojny a pandémie španielskej chrípky v roku 1918. Prívalové dažde a klesajúce teploty totiž spôsobili straty ďalších životov. Vďaka podrobnej analýze ľadového jadra vyťaženej zo švajčiarsko-talianskych Álp sa vedcom podarilo preskúmať klimatické vzorce v celej Európe medzi rokmi 1914 a 1919. Zistili, že neobvykle vlhké a studené podmienky mohli prispieť k tomu, že na bojisku zomrelo viac ľudí. Atmosférická cirkulácia sa zmenila, v dôsledku čoho bolo 6 rokov v celej Európe viac dažďov a oveľa chladnejšie počasie. V tomto konkrétnom prípade išlo o anomáliu, ktorá sa objavuje raz za 100 rokov – vysvetlil klimatológ Alexander More z Harvardskej univerzity. Zistili, že súvislosť medzi zvýšenými vlhkými a chladnejšími podmienkami a úmrtnosťou bola obzvlášť silná od polovice roku 1917 do polovice roku 1918,

a to od obdobia tretej bitky pri Yprese po prvú vlnu španielskej chrípky, ktorá mohla byť spúšťačom z dôvodu anomálneho počasia. Vedci ďalej naznačujú, že táto klimatická anomália mohla hrať veľkú úlohu pri vytváraní dokonalého prostredia pre šírenie kmeňa chrípky H1N1, ktorý mohol spustiť druhú vlnu španielskej chrípky. Pretože svet dnes opäť čelí pandémie a klimatickým anomáliám, ľudstvo by sa mohlo poučiť z dôsledkov týchto historických udalostí.

Vo veku 97 rokov zomrel v decembri 2020 americký penzionovaný brigádny generál, veterán a skúšobný pilot USAF Charles Elwood „Chuck“ Yeager. Je známy najmä ako **prvý** človek, ktorý 14. 10. 1947 prekonal v experimentálnom lietadle Bell X-1 s raketovým motorom rýchlosť zvuku. Bol tiež členom komisie vyšetrujúcej haváriu raketoplánu Challenger v roku 1986. Yeager má na konte aj mnohé ďalšie rýchlostné a výškové rekordy. V roku 1985 americký prezident Ronald Reagan odovzdal Yeagerovi Medailu slobody, najvyššie civilné vyznamenanie USA. V roku 2018 bol podľa Chucka Yeagera pomenovaný asteroid (16425) Chuckyeager.

Britské kráľovské letectvo vyfotografovalo nad južným Atlantikom najväčšiu kryhu na svete, ktorá sa posúvala smerom k ostrovu Južná Georgia. O unikátnych záberoch ľadového kolosu s rozlohou asi 4 200 km² napísal web BBC. Kryha dostala oficiálny názov A68a a satelitné zábery naznačujú, že kryha má viacero prasklín a obklopuje ju množstvo menších kusov ľadu. Kryha sa v roku 2017 odtrhla od antarktického ľadovca Larse-C a jej vtedajšia rozloha bola skoro 6 000 km².

V decembri 2020 sa čínska lunárna sonda úspešne vrátila na Zem s prvými vzorkami hornín a prachu z povrchu Mesiaca od amerických a sovietskych misií v 60. a 70-tych rokoch minulého storočia. Kapsula sondy Čchang-e 5 pristála v oblasti Siziwangv čínskej provincii Vnútorne Mongolsko, ktorá sa predtým na obežnej dráhe oddelila od modulu. Kapsulu previezli do areálu čínskeho vesmírneho programu v Pekingu na preskúmanie, kde podrobia analýze aj jej mesačné horniny – prvé od čias sovietskej sondy Luna 24 v roku 1976. Výsledky analýz plánujú zdieľať s ďalšími štátmi sveta.

Výberová chronológia historických míľnikov pri dobývaní vesmíru:

4. 10. 1957	Sovietsky zväz vypustil do vesmíru prvú umelú družicu Sputnik 1. Legendárne pípánie svetu oznámilo, že Sputnik dosiahol obežnú dráhu Zeme, čo sa označuje za začiatok kozmickej éry ľudstva. Po 57 dňoch pobytu vo vesmíre vstúpila družica do atmosféry a zhorela.
3. 11. 1957	Zo sovietskeho Bajkonur odštartoval Sputnik 2 s prvým živým tvorom na palube. Sučka Lajka sa stala „nesmrteľnou“ hoci smutný koniec ju stihol už približne 5 hodín po štarte.

31. 1. 1958	USA vyslali z Mysu Canaveral na Floride svoju prvú družicu Explorer 1. na obežnej dráhe zostala 12 rokov – do 31. 5. 1970
19. 8. 1960	Na družici Sputnik 5 boli do vesmíru dopravené dva psy – Belka a Strelka. Na ich úspešnej vesmírnej misii, ktorú ukončili na nasledujúci deň, ich ešte sprevádzal králik, 40 myši, 2 potkany, muchy a niekoľko rastlín.
12. 4. 1961	Na palube Sovietskej kozmickej lode Vostok-1 sa vydal do vesmíru prvý kozmonaut sveta Jurij Gagarin. V kozme strávil 108 minút a bezpečne pristál v saratovskej oblasti.
16. 6. 1963	Prvou ženou vo vesmíre sa stala kozmonautka Valentina Tereškovova na palube lode Vostok-6. Po 3 dňoch v kozme úspešne pristála v Baevskej oblasti Altajského kraja.
18. 3. 1965	Sovietsky kozmonaut Alexej Leonov vystúpil ako prvý človek v skafandri do otvoreného kozmického priestoru. Od kozmickej lode Voschod-2 sa vzdialil pripútaný lanom na vyše 5 metrov – výstup trval 12 minút 9 sekúnd.
20. 7. 1969	Noha človeka sa po prvý raz dotkla iného vesmírneho telesa. Americký astronaut Neil Amstrong ako prvý človek vystúpil na povrch Mesiaca a vyslovil pamätnú vetu: „Je to malý krok pre človeka, ale obrovský skok pre ľudstvo“. Spolu s ním tvorili posádku vesmírnej lode Apollo 11, ktorá pristála na Mesiaci Buzz Aldrin a Michael Collins.
2. 3. 1978	Československý kozmonaut Vladimír Remek sa stal prvým občanom z inej krajiny ako Sovietsky zväz alebo USA, ktorý sa ocitol na obežnej dráhe. Na palube sovietskej lode Sojuz-28 bol spolu s Alexejom Gubarevom a vo vesmíre prežil 7 dní, 22 hodín a 17 minút.
12. 4. 1981	Prvýkrát vzlietol americký raketoplán Columbia. Posledný let sa uskutočnil 1. 2. 2003, keď pri pristávaní sa pri vstupe do atmosféry stroj rozpadol a všetkých 7 členov posádky zahynulo.
19. 2. 1986	Raketa Proton vyniesla z kozmodrómu Bajkonur prvý zo siedmych modulov trvalo obývanej ruskej orbitálnej stanice Mir. Na palube sa až do jej zániku 20. 3. 2001 vystriedalo postupne 104 kozmonautov z 12 krajín.
15.11.1988	Uskutočnil sa premiérový, ale zároveň aj posledný let sovietskeho raketoplánu Buran. Na jeho palube nebola posádka, let bol plne automatický. Po dvoch obletoch Zeme pristál na kozmodróme Bajkonur.
20.11.1998	Vypustením prvého modulu Zarja sa začala výstavba najväčšej trvalo obývanej vesmírnej stanice - Medzinárodnej kozmickej stanice (ISS). Prvá posádka na ňu vstúpila 2. 11. 2000 a odvtedy sa posádky menia približne každých 6 mesiacov.
20. 2. 1999	Z kozmodrómu Bajkonur v Kazachstane odštartoval do kozmu prvý slovenský kozmonaut Ivan Bella. Na palube ruskej kozmickej lode Sojuz TM-29 bol spolu s ním ruský kozmonaut Viktor Afanasiev a francúzsky palubný inžinier Jean-Pierre Haigneré. Vesmírny pobyt slovenského kozmonauta trval 7 dní, 21 hodín, 56 minút a 19 sekúnd, pričom absolvoval 125 obletov okolo Zeme. Slovensko sa stalo 21. krajinou na svete, ktorá do vesmíru vyslala svojho zástupcu.
15.10.2003	Na palube kozmickej lode Šen-čou 5 sa vydal do vesmíru prvý čínsky kozmonaut Jang Li-wej. Po lete, ktorý trval 21 hodín, 22 minút úspešne pristál v plánovanej

	oblasti v stepiach Vnútroňého Mongolska. Čína sa vďaka tomuto letu stala po Rusku a USA treťou krajinou schopnou vyslať človeka do vesmíru.
12.11.2004	Stroj vyrobený človekom – európsky prieskumný vesmírny modul Philae – po prvý raz pristál na kométe 67P/Čurjumov-Gerasimenko, čím sa stanovil nový míľnik v dejinách dobývania vesmíru.

Americká NASA prevzala lety ľudí do vesmíru do vlastných rúk vďaka súkromnej firme SpaceX. Začala sa nová éra ľudských letov do vesmíru. Jedná sa o finálny test, ktorým sa SpaceX certifikuje podľa metodiky NASA. Americkí astronauti Robert L. Behnken a Douglas G. Hurley testovali nový pilotovaný modul Crew Dragon tak, že napísali dejiny – je to vôbec prvýkrát, čo sa konal let ľudí do vesmíru pod záštitou súkromnej spoločnosti. A ide o prvý let kompletne v amerických rukách po deviatich rokoch, pretože Američania presne 21. 7. 2011 ukončili éru raketoplánov. Tým posledným bol Atlantis, potom sa v NASA museli spoliehať len na ruské rakety Sojuz.

Dom ľudový v obci Nová Sedlica v okrese Snina, je verejnosti známy ako *chalúpka Deduška Večerníčka*. Na sklonku roka 2020 vyzerá opäť tak, ako ho poznajú milióny divákov televíznych večerníčkov. Keďže ide o národnú kultúrnu pamiatku, na jeho obnovu, ktorá sa realizovala tradičnými materiálmi a pracovnými postupmi, dohliadali pamiatkári. V budúcnosti by mal slúžiť ako expozícia večerníčkov.

Dom bol s najväčšou pravdepodobnosťou postavený na prelome 19. a 20. storočia, ktorá je súčasťou pamiatkového fondu Slovenskej republiky od 27. 11. 1987. Napriek tomu, že ide o jednu posledných stavieb svojho druhu, umiestnených in situ (mimo skanzenov), a súčasne poslednú pamiatkovo chránenú stavbu na území Prešovského kraja krytú slamenou strechou, objektu pred 3 rokmi hrozil kvôli nevysporiadaným vlastníckym vzťahom zánik a tak mal Krajský pamiatkový úrad (KPÚ) Prešov zviazané ruky. Nakoniec sa podarilo v roku 2018 zabezpečiť zahájenie dedičského konania, po ktorom prešiel objekt do súkromného vlastníctva a koncom toho istého roka odkúpila rozprávkový domček verejnoprávna televízia s úmyslom urobiť pre jeho záchranu maximum. Pretože sa ale kultúrna pamiatka ešte stále nachádzala na vlastnícky nevysporiadanom pozemku, KPÚ súhlasil s jeho premiestnením na nový pozemok v obci, ktorého vlastníkom je Rozhlas a televízia Slovenska (RTVS). Obnova objektu

prebiehala v dvoch fázach. Prvá, realizovaná v roku 2019, zahŕňala inšpekčnú a projekčnú činnosť, druhá prebiehajúca v roku 2020 sa týkala premiestnenia a obnovy pamiatky. Rekonštrukcia objektu bola financovaná zo štátneho rozpočtu Slovenskej republiky prostredníctvom dotačného programu Ministerstva kultúry SR „Obnovte si dom“ a z vlastných zdrojov RTVS.

Niektoré zaujímavosti o meste Rožňava

Nakoľko mesto Rožňava je opradená rôznymi povestami, historkami a veľmi zaujímavými udalosťami či budovami a aby neupadli do zabudnutia, rozhodla som sa v každej kronike nášho mesta etapovito venovať tejto téme viac času.

Zreštaurovanie listiny o Rožňave

Viac ako 520 rokov starú listinu o meste Rožňava sa podarilo v roku 2020 zreštaurovať. V tomto dokumente kráľ Vladislav II. prísne prikazoval Gemerskej stolici rešpektovať všetky staré práva

Rožňavy, najmä súdництва. Rožňava sa v roku 1487 stala súčasťou Zväzu hornouhorských banských miest a riadila sa gelnickým banským právom. Toto členstvo. Ako aj dohľad zemepána – ostrihomského arcibiskupa Hypolita, mali byť zárukou právneho postavenia mesta. Nakoľko cudzí kupci a baníci sa snažili výsady Rožňavčanov obchádzať, tak panovník ako aj zemepán boli nútení zastat sa svojich miest a upevniť ich právne postavenie. Podľa starého rožňavského práva, ktoré v meste stále platilo, sa mali spory medzi cudzincami a obyvateľmi mesta riešiť na mestskom súde. Ten tvoril richtár a mestská rada. Odvolanie mali písať zemepánovi. Obracali sa však na sedriu Gemerskej stolice. V listine sa kráľ Vladislav II. prihovára Gemerskej stolici. Vyčíta jej bránenie uplatňovania si starých slobôd mestečka Rožňava, ako aj iných miest, a dôrazne prikazuje, aby sa neopovážila jeho obyvateľom a baníkom brániť v tom. Dokument vyhotovili 23. 6. 1496, je písaný gotickou kurzívou železodubienkovým tmavohnedým atramentom. Bol poškodený plesňami a v mieste preloženia prelepený priesvitnou plastovou páskou. Zreštaurovať sa ho podarilo vďaka riaditeľovi Slovenského národného archívu Ivanovi Tichému a pracovníkom oddelenia ochrany archívnych dokumentov. Chýbajúce časti boli doplnené bezdrevou papierovou hmotou, ktorá bola obohatená historickým vláknom. Zo spodnej časti bol papier spevnený siedmimi gramami japonského papiera. Plastovú pásku sa podarilo odstrániť lekárenským benzínom a dvojlist opätovne prepojili pôvodným pergamenovým prúžkom. Originál bol do archívu odovzdaný v roku 1953, v súčasnosti je uložený vo fonde Magistrát mesta Rožňava.

Povešť o vežových hodinách na Strážnej veži v Rožňave

Rožňavská strážna veža je opradená mnohými povestami a ešte viac historiek koluje o slávnych hodinách na nej. Boli vraj najpresnejšie hodiny v Uhorsku. Rožňava bola kedysi malým uhorským mestečkom, v ktorom prekvitalo malomeštiactvo. V knihe Jozefa Mikulíka Magyar kisvárosi élet (Život maďarského malomesta) sa spomína aj táto historka o vežových hodinách: obyvatelia žili v prípravách veľkej svadby Betky Grúnblathe s Jánom Gothardom, synom hlavného sudcu mesta Rožňava. Čo však nikto nečakal, Betka vrátila Jánovi prsteň. Na veľké prekvapenie všetkých, presne v ten deň sa zastavili na rožňavskej veži hodiny, čo každý pripisoval práve Betkinmu činu, ako zlovestné znamenie. Pokazenie hodín pobúrilo aj radničných pánov, pretože všetci ktorí cestovali cez alebo do Rožňavy si nastavovali hodiny podľa hodín na našej veži. Tajomstvo hodín poznal len rožňavský hodinár – nemý majster Martin Szontágh. Na nátlak urazeného sudcu a širokej verejnosti postavili Betku pred súd, v ktorom sedel medzi inými aj syn hodinára – miestny notár Pavol Szontágh, ktorý dostal lístok od kamaráta, na ktorom bolo napísané, že Betka sa nechce vydať za Jána, lebo miluje jeho. Napriek všetkým snahám Betka dostala rozsudok, že sa nesmie 7 rokov vydať. Hodinár sa medzitým snažil vežové hodiny opraviť, keď sa mu syn zdôveril a vyrozprával otcovi skutočný príbeh, ktorý otca nenechal ľahostajným. Keď sa však rozkrútili kolieska na rožňavských hodinách, miesto radosti prišlo zdesenie. Hodiny išli tak rýchlo, že za 60 minút prešli plných 12 hodín. Členovia mestského magistrátu navštívili hodinára a vytkli mu, že hodiny zle opravil. Majster sa ohradil a napísal na lístok: “Hodiny idú dobre, zákon hovorí, že v našej krajine sa meria čas podľa rožňavských hodín. Vy ste odsúdili milenkú môjho syna – Betku, a kým si trest neodpyká, hodiny pôjdu týmto tempom...”. Vďaka tomu bola u Szontághovcov ešte v ten rok svadba a majster hodinár potom opravil hodiny tak, aby išli správne.

Za zmienku stojí, že v menovanej knihe spracoval spisovateľ dejiny mesta Rožňava z rokov 1526 až 1715 a vyšla v tlačiarňi Michala Kovácsa v Rožňave v roku 1885.

Ako vznikalo v stredoveku centrum Rožňavy

Vznik námestia súvisí s baníctvom. Celé bolo založené na tzv. kutacích jamách. Ťažilo sa tu zlato, striebro a neskôr železná ruda. Pivnice niektorých domov preto dodnes siahajú až do hĺbky dvoch

metrov, čo znamená, že pod každým z týchto domov kedysi fungovali bane. Centrum mesta začalo vznikať až po ich vyťažení. Námestie sa predtým nachádzalo tam, kde dnes stojí katedrála, v tých časoch samozrejme oveľa menšia – bol to malý kostolík. Je to zvláštne, ale vyzerá to tak, že v minulosti existovali až dve rožňavské staré

mestá. Staršie, ranogotické, chránené valom a palisádami, vyrástlo v priestore okolo dnešného katedrálneho kostola. Ján Jiskra ho premenil na pevnosť. Len čo sa však bane vyťažili, mešťania kontinuálne začali stavať aj na inom mieste. Dnešná architektonická podoba námestia začala vznikať približne v 15. až 16. storočí na stredovekom pôdoryse. V stredoveku existovala pracovná pozícia, ktorej sa hovorilo lokátor. Človek, ktorý ju vykonával, rozmeriaval pozemky a určoval, kde presne sa môže stavať. Pôdorysný tvar námestia je zrejme jeho dielom, žiaľ meno sa

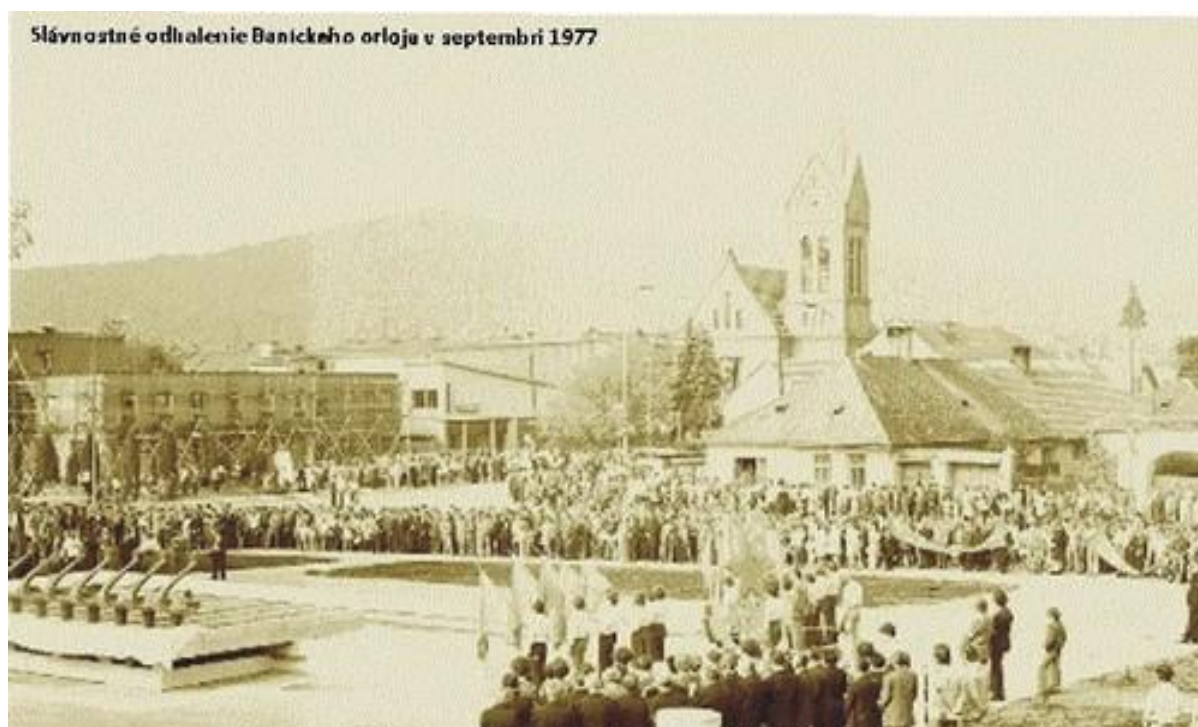
nezachovalo. Ďalej od námestia malo mesto aj hradby, ale ich presná poloha nie je spoľahlivo určená ale nachádzali sa niekde v priesečníku s trasami výpadoviek na hlavné smery, ktoré sú v rohoch námestia. Na východnej strane však existujú trasy aj v strede domoradia, ktorá sa začína krásnymi rozpernými oblúkmi

medzi susednými domami a kedysi viedla do Krásnej Hôrky. V strede námestia stojí Strážna veža s výhľadmi na všetky 4 strany a vidieť z nej celú rožňavskú kotlinu až po Gombasek. Opačným smerom sa naskytá pohľad na trojvršie Kalvárie. Vedľa Strážnej veže kedysi stála radnica, ktorú

v roku 1603 zničil požiar. Na tom istom mieste postavili jezuiti kostol. Radnica, ktorá na rožňavskom námestí stojí dodnes, bola postavená v roku 1711. tým, že Rožňava mala status banického mesta, získala aj právo organizovať trhy. Tie sa konali po obvode celého námestia a boli rajom pre remeselníkov – košíkárov, prútikárov, garbiarov aj ďalších. Panovnícky rod Andrassyovcov bol významným zamestnávateľom v regióne, keďže vlastnili urbáre aj výrobné podniky. Pod vežou na námestí je dodnes pomník Františky Andrassyovej, manželke Dionýza Andrassyho, ktorá bola patrónkou biednych, chudobných aj sirôt. Zomrela v roku 1902 a na Gemerí je vnímaná až kultovo. Na pomoc biednym venovala až desiatky miliónov vtedajších korún. Andrassyovci boli všeobecne známi tým, že podporovali obyvateľstvo Rožňavy aj okolitých obcí. Nakoľko Rožňava niekoľkokrát vyhorela, nenachádza sa námestí žiadny dom, ktorý má so stredovekom niečo spoločné, až na pôvodný pôdorys.

Banický orloj

Kompozícia monumentu Banického orloja pozostáva zo siedmich banických kahancov vyrobených z bronzu banické lampy sú umiestnené vo fontáne obloženej mramorom. Dielo vzniklo v rokoch 1973 – 1975 a jeho autorom je rožňavský rodák, sochár Dezider Köves. Monument je pamiatkou na bohatú históriu baníctva v Rožňave, ktorá v čase jeho stavby, v sedemdesiatych rokoch 20. storočia zažívala stavebný boom. V časoch aktívnej prevádzky bola v osemhodinových intervaloch pri fontáne spúšťaná zvonkohra s melódiou banickej hymny. Voda obkolesujúca kahance a ani počet sedem kusov nie je náhodný. Voda vo fontáne má symbolizovať podzemné vody – nepriateľa baníkov a číslo sedem storočí slávnej banickej histórie Rožňavy.

Slávnostné otvorenie Banického orloja v r. 1977

Banický orloj po rekonštrukcii v r. 2017

Pribudlo v meste

Dňa 1. 6. 2020 mesto Rožňava zriadilo príspevkovú organizáciu: ***Odpadové služby mesta Rožňava***, ktorá sídli v Rožňave na Štítnickej ulici č. 21. Predmetom činnosti je zber a odvoz komunálneho odpadu, upratovacie práce v bezprostrednom okolí zberných nádob. Zriaďovaciu listinu príspevkovej organizácie schválilo Mestské zastupiteľstvo v Rožňave na zasadnutí dňa 28. 5. 2020 uznesením č. 53/2020. Povereným riaditeľom v roku 2020 bol Ing. Tibor Vanyo a dozornú komisiu tvoria: Mgr. Matúš Bischof, Ing. Juraj Balázs a Ladislav Dávid.

Od začiatku januára 2020 občania žijúci v severnej časti Rožňavy a mali problémy s prístupom k pitnej vode mohli využívať výdajňu vody. Mesto ju dalo nainštalovať na budovu Komunitného centra na krátkej ulici s prístupom celých 24 hodín. Podľa prieskumu terénnych sociálnych pracovníkov v severnej časti mesta bolo 49 domácností (približne 250 ľudí) bez pitnej vody. Po predbežnom prieskume občania prejavili záujem o možnosť prístupu k pitnej vode na kreditný odber. Cieľom inštalácie výdajne vody bolo zabezpečiť nepretržitý prístup k pitnej vode pre občanov mesta žijúcich prevažne v severnej časti mesta. Voľne dostupný zdroj potnej vody má

z epidemiologicko-zdravotného hľadiska a pozície prevencie riešiť a eliminovať opakujúci sa výskyt hepatitídy typu A a ťažkých črevných parazitóz diagnostikovaných pediatrami na území mesta Rožňava. Dobíjanie kariet je umožnené v Komunitnom centre a cena za liter vody bola stanovená na 0,003 € (3 € za m³). Výdajňa vody bola realizovaná v rámci projektu, na financovanie ktorého Rožňava podalo žiadosť na podporu sociálnych a kultúrnych potrieb riešenia mimoriadne nepriaznivých situácií rómskej komunity na Ministerstvo vlády Slovenskej republiky. Celkové náklady na projekt boli vo výške 5 736,12 €, z toho použitá dotácia vo výške 4 528 € a spoluúčasť mesta vo výške 308,12 €.

Zdroj:

Pramene a použitá literatúra

- Vlastné postrehy a poznámky z jednotlivých podujatí a udalostí
- Inštitúcie pôsobiace v meste Rožňava

Články a iné príspevky z Mestského úradu v Rožňave:

- Tlačové správy a príspevky z internetovej stránky mesta Rožňava
- Odbory MsÚ

Regionálne médiá:

- Rožňavská televízia RVTV
- Rožňava24
- Infonoviny
- inforoznava

Iné zdroje:

Úrad práce sociálnych vecí a rodiny, TIK, OO Policajného zboru SR v Rožňave, Odbor kriminálnej polície, Hasičský a záchranný zbor, Dobrovoľný hasičský zbor, vojenské útvary v Rožňave, Eurobus Rožňava, miestne organizácie a športové kluby, Banícke múzeum, NsP v Rožňave, Roman Ocelník.

Erika Švedová

kronikárka mesta Rožňava